

İÇİNDEKİLER

DEMOKRASİ: HAK, HUKUK, ADALET	19
EKONOMİ: ÜRETEEN, BÜYÜYEN, HAKÇA BÖLÜŞEN TÜRKİYE.....	21
EĞİTİM: İŞ GARANTİLİ, PARASIZ, NİTELİKLİ EĞİTİM	23
TOPLUMSAL BARIŞ: KARDEŞLİK VE BİRLİKTE YAŞAM	26
DIŞ POLİTİKA: İSTİKRAR VE İTİBAR	27

DEMOKRASİ: HAK, HUKUK, ADALET

• ÖZGÜR YURTTAŞLAR CUMHURİYETİ	34
• HALKIMIZA YAKIŞAN DEMOKRATİK BİR ANAYASA	35
• GÜÇLENDİRİLMİŞ MECLİS, GÜÇLENDİRİLMİŞ YURTTAŞLAR.....	36
• OHAL'İN KALDIRILMASI VE MAĞDURİYETLERİN GİDERİLMESİ	37
• ŞEFFAF SİYASET, HAKÇA REKABET	38
• YURTTAŞ GÜVENLİĞİ VE DEVLETİN HESAP VEREBİLİRLİĞİ	40
• • GÜVENLİK HAKKI.....	40
• • ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ.....	40
• CEZASIZLIĞA SON.....	40
• OTORİTERLİĞE KARŞI HUKUK DEVLETİ VE BAĞIMSIZ YARGI	41
• • KURUMSAL DÜZENLEMELER.....	41
• • YARGI KARARLARININ İSTİSNASIZ UYGULANMASI	42
• • HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU'NUN YENİDEN YAPILANDIRILMASI	42
• • HAKİMLERİN VE SAVCILARIN BAĞIMSIZLIĞI	43
• GÜÇLENDİRİLMİŞ SİVİL TOPLUM	44
• ÖZGÜR MEDYA, ÖZGÜR İNTERNET	44
• • MEDYADA VESAYETE VE HAKSIZ REKABETE SON	44
• • ÖZGÜR GAZETECİLER, ÖZGÜR MEDYA	45

EKONOMİ: ÇOKÇA ÜRETİM, HAKÇA BÖLÜŞÜM

• KISA VADELİ HEDEFLER	52
• ORTA VE UZUN VADELİ HEDEFLER.....	56
• • YÜKSEK KATMA DEĞERLİ ÜRETİM PROGRAMI.....	58
• • ANADOLU KALKINMA KUŞAKLARI VE MERKEZ TÜRKİYE PROGRAMI	60
• • SOSYAL İŞLETMELER VE GÜÇ BİRLİĞİ PROGRAMI	63

• • YÜKSEK ÜCRET İLE BÜYÜME PROGRAMI	65
• • HAKÇA PAYLAŞIM PROGRAMI	66
• • • Aile Sigortası	67
• • • Vergi Reformu	68
• YÜKSEK ÜCRET Lİ VE YÜKSEK KAZANÇ Lİ BÜYÜME	69
• • ASGARİ ÜCRET	69
• • GELİR ADALETİ	69
• • BÜYÜYEN EKONOMİ	71
• • KURUMSAL ALTYAPI	71
• • KALKINMA VE İSTİKRAR ODAKLİ PARA VE MALİYE POLİTİKASI	72
• YÜKSEK KATMA DEĞER Lİ ÜRETİM	73
• • YATIRIMLAR İÇİN ELVERİŞ Lİ İKLİM	73
• • BİLEŞİK BÜYÜME İÇİN SEKTÖREL ÖNCELİKLER	74
• • • Tarım	74
• • • Hayvansal Üretim	78
• • • Ormancılık	78
• • • Tarıma Dayalı Sanayi	79
• • • Sanayi	79
• • • Hizmetler	81
• • • • Turizm, Yiyecek ve İçecek Hizmetleri	81
• • • • Bilişim ve Telekomünikasyon	82
• • • • Ticaret ve Diğer Hizmetler	83
• • • Ulaştırma ve Lojistik	84
• • • Çevreye Duyarlı Enerji ve Maden Politikaları	85
• İŞLETME GÜÇ BİRLİĞİ	86
• • TEKNOLOJİYE VE VASIF Lİ İŞ GÜCÜNE DAYALİ İŞLETMELER	86
• • SOSYAL İŞLETMELER VE KOBİ GÜÇ BİRLİĞİ	87
• • • Kooperatifler	87
• • • AR-GE Odaklı Üretim	88
• BÖLGESEL KALKINMA KUŞAK LARI	88

• HAKÇA PAYLAŞIM	89
• • AİLE MAAŞI – AİLE SİGORTASI	89
• • VERGİ ADALETİ	90

EĞİTİM: İŞ GARANTİLİ, PARASIZ, NİTELİKLİ EĞİTİM

• EĞİTİMDE YENİ BİR ANLAYIŞ	95
• EĞİTİMDE NİTELİK ARTIŞI	96
• EĞİTİMDE EŞİT OLANAKLAR	96
• • EĞİTİMDE DAHA FAZLA DESTEK	97
• • CİNSİYET EŞİTLİĞİ İLKESİ	97
• • DAHA FAZLA KAYNAK, ŞEFFAF BÜTÇE	97
• • DONANIMLI OKULLAR	98
• • ÖĞRENCİLERİMİZİN GÜVENLİĞİ	99
• EĞİTİM KADEMELERİ	99
• • OKUL ÖNCESİ EĞİTİM	99
• • İLKÖĞRETİM	99
• • ORTAÖĞRETİM	100
• • • Meslek Eğitimi, Meslek Liseleri, Teknoloji Liseleri	100
• ÇAĞDAŞ VE AKILCI MÜFREDAT	101
• YÜKSEKÖĞRETİMDE KURUMSAL VE DEMOKRATİK REFORM	102
• • AKADEMİK PERSONEL	103
• • ÖZLÜK HAKLARI	103
• ÖĞRETMENLER: KALKINMANIN VE DEMOKRASİNİN GÜVENCESİ	104
• • ÇALIŞMA KOŞULLARI	105
• • EKONOMİK İYİLEŞTİRMELER	105
• • ÖĞRETMEN NİTELİĞİNİN ARTIRILMASI	105
• YAŞAM BOYU EĞİTİM SİSTEMİNE GEÇİŞ	106

TOPLUMSAL BARIŞ, KÜRT SORUNU

• KUTUPLAŞTIRMAYAN, BARIŞTIRAN SİYASET	111
• İNANÇLARA SAYGILI, ÖZGÜRLÜKÇÜ LAİKLİK	112
• KÜRT SORUNUNA EŞİT YURTTAŞLIK TEMELİNDE ÇÖZÜM	113

• • YASAKÇI POLİTİKALARA SON	114
• • GÜVEN VE HUZUR İKLİMİ	114
DIŞ POLİTİKA: İSTİKRAR VE İTİBAR	
• AVRUPA	120
• ABD	121
• RUSYA FEDERASYONU	121
• ULUSLARARASI KURULUŞLAR	122
• YUNANİSTAN	122
• KIBRIS SORUNU	123
• BALKAN ÜLKELERİ	123
• KAFKAS ÜLKELERİ	123
• ORTA ASYA CUMHURİYETLERİ	124
• ORTA DOĞU VE DOĞU AKDENİZ	124
• • SURİYE'DE SAVAŞIN SONA ERDİRİLMESİ	125
• • İSRAİL VE FİLİSTİN SORUNU	126
• • İRAK	126
• • İRAN	127
• • MISIR	127
• UZAK DOĞU	127
• YURT DIŞINDAKİ İNSANLARIMIZ	128
• • EĞİTİM SORUNLARINA ÇÖZÜM	128
• • DİPLOMATİK GİRİŞİMLER	128
• • YURT DIŞINDA ADİL TEMSİL	128
• • YURT DIŞINDAKİ HİZMETLER	129
• • TÜRKİYE'DEKİ HİZMETLER	129
• • ASKERLİK	130
KAMU YÖNETİMİ VE HİZMETLERİ	
• KAMU YÖNETİMİ REFORMU	134
• • PARTİ DEVLETİNİN GÖLGESİ	134
• • BİLİŞİM DEVRİMİ İŞİĞİNDA BİR KAMU YÖNETİMİ DÜZENİ	136

•• DENGELİ VE İŞLEVSEL YETKİ PAYLAŞIMI	137
•• ŞEFFAFLIK VE HESAP VEREBİLİRLİK	138
•• YOLSUZLUKLA MÜCADELE VE TASARRUF	138
•• BAĞIMSIZ YARGI, ÖZERK DENETİM.....	139
•• KAMUDA LİYAKAT VE EHLİYET.....	140
•• GÜVENCELİ, MÜREFFEH VE SORUMLU KAMU ÇALIŞANLARI.....	141
••• Ücret Politikası	141
•• GÜÇLÜ YEREL YÖNETİMLER	142
•• BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ	142
•• YEREL YÖNETİMLERE DAHA FAZLA KAYNAK.....	142
•• ŞEFFAF BİR YÖNETİM	143
•• KATILIMCI YEREL YÖNETİMLER	143
•• YEREL DEMOKRASİNİN TEMELİ MUHTARLAR	143
• SAĞLIK	144
•• SAĞLIĞA EŞİT ERİŞİM.....	144
••• Hak Temelli ve Ücretsiz Sağlık Hizmeti	144
••• Kadınlar ve Çocuklar	145
••• Engelliler.....	145
••• Tutuklu ve Hükümlüler	146
••• Özel İhtiyaçları Olanlar	146
•• HALK SAĞLIĞI VE KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİ	147
•• BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK HİZMETLERİ	147
••• Aile Sağlığı Merkezleri	147
••• Aile Hekimleri	148
•• İKİNCİ BASAMAK.....	148
••• Acil Sağlık Hizmetleri	149
••• Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetleri	149
•• ÜÇÜNCÜ BASAMAK: ARAŞTIRMA VE EĞİTİM	149
••• HASTA VE YAKINLARININ HAKLARI	150
•• SAĞLIK ÇALIŞANLARI	150

• • SAĞLIK ALTYAPISI	151
• • SAĞLIK ENDÜSTRİSİ	152
• • • Ulusal İlaç Politikası	152
• • • AR-GE Yatırım ve Destekleri	152
• GÜVENLİK.....	152
• • DEMOKRATİK BİR GÜVENLİK ANLAYIŞI	152
• • İNSAN HAKLARINA SAYGILI GÜVENLİK ANLAYIŞI	153
• • TERÖRLE MÜCADELE	153
• • GÜVENLİKTE LİYAKAT VE KAMU YARARI	153
• • BİREYSEL SİLAHLANMANIN KONTROLÜ	154
• • İYİLEŞTİRİLMİŞ ÇALIŞMA KOŞULLARI VE YÜKSEK NİTELİK	154
• • • Astsubaylar	155
• • • Ceza İnfaz Koruma Memurları	155
• • ŞEHİT YAKINLARI VE GAZİLER	155
• • ZORUNLU ASKERLİK	156
• • ER VE ERBAŞLAR	156
• ULAŞTIRMA	157
• • KALKINMA KUŞAĞI PROJELERİ	157
• • DEMİR YOLU ULAŞIMI	158
• • • Mevcut Projeler	158
• • • Kentlerdeki Raylı Sistemler	158
• • KARA YOLU ULAŞIMI	159
• • DENİZCİLİK VE DENİZ YOLLARI ULAŞIMI	161
• • • Planlama ve Denetleme	161
• • • Tersaneler ve Limanlar	161
• • HAVA YOLU ULAŞIMI	161
• • • Havalimanları	161
• • • Havacılık Sektörü	162
• SPOR	162
• • YASAL DÜZENLEMELER	162

• • SPORDA KURUMSAL DÜZENLEMELER	162
• • TESİSLEŞME	163
• • EĞİTİM VE SPOR	163
• • SPOR GELİRLERİNDE ŞEFFAFLIK VE ADALET	164
• • ULUSLARARASI TANITIM ETKİNLİKLERİ	164

ADİL VE İNSAN ONURUNA YARAŞIR BİR ÇALIŞMA HAYATI

• YASAL GÜVENCE.....	168
• EŞİTLİĞİ KORUMA, AYRIMCILIKLA MÜCADELE	169
• DAHA İYİ ÜCRET, YÜKSEK YAŞAM STANDARDI.....	169
• İSTİHDAM VE İŞSİZLİK.....	170
• İŞ GÜVENCESİ	170
• İŞÇİ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	172
• VASIFLI İŞGÜCÜ.....	172
• • MESLEKİ VE MESLEK İÇİ EĞİTİM.....	172
• • YÜKSEK KATMA DEĞERLİ SEKTÖRLER.....	173
• SENDİKAL HAKLAR.....	173
• • SENDİKAL ÖRGÜTLENME	174
• • TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ	174
• • GREV HAKKI	175

TOPLUM KESİMLERİ

• KADINLAR	178
• • EŞİTLİKÇİ DÜZENLEMELER.....	178
• • KADIN VE EKONOMİ.....	179
• • • Ekonomik Destekler	179
• • • Kadın İstihdamı	180
• • • Çalışma Koşulları.....	180
• • • Bakım Yükü	180
• • EĞİTİM.....	181
• • ŞİDDET	182
• • • Yasal Düzenlemeler.....	182

••• Kurumsal Düzenlemeler	182
•• TOPLUMSAL VE SİYASAL KATILIM	183
• GENÇLER	183
•• KURUMSAL VE YASAL DÜZENLEMELER.....	183
•• GENÇLİĞE DESTEK, İŞ VE GELECEK	184
••• Destekler	184
••• Hareketli Gençlik.....	184
••• Yurtlar ve Öğrenci Evleri.....	185
••• Üniversite Yerleşkeleri	185
•• CEZAEVLERİNDEKİ ÖĞRENCİLER	186
•• GENÇ İSTİHDAM ATILIMI	186
• ÇOCUKLAR.....	186
•• KURUMSAL VE YASAL DÜZENLEMELER.....	186
•• ÇOCUK YOKSULLUĞU.....	187
•• ÇOCUK SAĞLIĞI.....	187
•• ÇOCUK İSTİSMARI.....	188
•• ADALET SİSTEMİNDE ÇOCUK.....	188
•• KİMSESİZ ÇOCUKLAR.....	188
• ENGELLİLER.....	189
•• ENGELLİLERE SAĞLIK HİZMETLERİ	190
•• EVDE BAKIM HİZMETLERİ.....	190
•• ENGELLİ AYLIĞI.....	190
•• ENGELLİLERE ÖZEL EĞİTİM.....	191
• YAŞLILAR.....	191
• EMEKLİLER	192
•• KURUMSAL VE YASAL DÜZENLEMELER.....	192
•• EKONOMİK DESTEKLER.....	193
•• TOPLUMSAL HAYATA KATILIM.....	193
• TÜKETİCİLER	193
•• TÜKETİCİ HAKLARI	193

• • TÜKETİCİ SAĞLIĞI	194
• MESLEK GRUPLARI	195
• • ESNAF	195
• • • Yasal Düzenlemeler	195
• • • Sosyal Güvence	195
• • • Destek ve Teşvikler	195
• • • Sosyal Güvenlik	196
• • TURİZM ÇALIŞANLARI	196
• • ŞOFÖRLER	197
• • ORMAN KÖYLÜLERİ	198
• • MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİ	199
• • İNŞAAT İŞÇİLERİ	199
• • ÖZEL GÜVENLİK ÇALIŞANLARI	200
• • DİĞER MESLEK GRUPLARI	200
KÜLTÜR VE SANAT	
• YASAL VE KURUMSAL DÜZENLEMELER	205
• SANATÇILARA SOSYO-EKONOMİK GÜVENCE	206
• KÜLTÜR VE SANAT ENDÜSTRİSİ	206
• KENT, KÜLTÜR VE SANAT	207
• MÜZECİLİK	207
• EĞİTİM	207
KENT HAKKI	
• KURUMSAL VE YASAL DÜZENLEMELER	212
• AKILLI KENTLER	212
• ULAŞIM	213
• KENTSEL KALKINMA	213
• İMAR AFFI	214
• KOLEKTİF TASARIM	214
• UCUZ VE NİTELİKLİ KONUTLAR	215

• RİSK AZALTMA VE AFET PLANLAMASI	215
• KENTSEL DÖNÜŞÜM	216
DOĞA DOSTU BİR YAŞAM	
• İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	220
• DOĞA KATLIAMI	221
• YEŞİL EKONOMİ ATILIMI	221
• ANAYASA VE MEVZUAT	222
• DOĞAL KAYNAKLAR	223
• SÜRDÜRÜLEBİLİR ENERJİ	223
• DOĞA İLE UYUMLU YAŞAM	224
• HAYVAN HAKLARI	224
• ATIK VE GERİ DÖNÜŞÜM UYGULAMALARI	225
• DENETİM	225
• DOĞA DOSTU ÜRETİM	226

BİZ, KURTULUŞ'UN VE KURULUŞ'UN PARTİSİYİZ

Cumhuriyet Halk Partisi, Türkiye'nin kurtuluşuna ve Cumhuriyet'in kuruluşuna damgasını vurmuş; kurtuluşun ve kuruluşun partisidir.

Cumhuriyet Halk Partisi, Türkiye Büyük Millet Meclisi hükümetlerini ve Cumhuriyetimizin kurumlarını milletimizin tarihine kazandıran partidir.

Cumhuriyet Halk Partisi güçlendirilmiş parlamentoya, sosyal devlete ve insani gelişmeye en yüksek değeri veren partidir. Cumhuriyetimizi demokrasiyle, demokrasiyi sosyal devletle taçlandıran partidir.

Cumhuriyet Halk Partisi, Türkiye'nin çok partili hayata geçişini sağlayan, Ankara Anlaşması'yla Avrupa Birliği üyelik sürecini başlatan, ülkemizi demokratik ülkeler nezdinde itibarlı ve güvenilir konuma getiren partidir.

BİZ, MODERNLEŞMENİN VE KALKINMANIN PARTİSİYİZ

Cumhuriyet Halk Partisi, milletimizi savaşların, yoksulluğun ve geri kalmışlığın pençesinden kurtarmak için, büyük atılımları ve büyük dönüşümleri başlatmış partidir.

Anadolu'nun okulu, yolu, altyapısı olmayan kasaba ve köylerinde, başta şeker fabrikaları olmak üzere dokuma, çimento, demir-çelik, maden ve gıda fabrikalarını kurmuş; kamu kaynaklarıyla yerli ve milli üretimi başlatarak kitlesel istihdamı sağlamış partidir.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Anadolu'nun teknolojik ve bilimsel geri kalmışlığına son vermek için, ülkemize yabancı uzmanlar davet etmiş ve yurt dışına binlerce öğrenci göndermiş partidir.

Cumhuriyet Halk Partisi, 21. Yüzyıl'da da yüksek katma değerli ekonomik büyümeyi, hakça sosyal bölüşümü, çağdaş ve nitelikli eğitimi yurttaşlarımızın refahı için öncelikli amaç edinmiş partidir.

Cumhuriyet Halk Partisi, çoğulcu demokrasiyi ve insani kalkınmayı birbirinden ayrılmaz iki hedef olarak belirlemiş öncü partidir.

12

BİZ, GELENEĞİN VE GELECEĞİN PARTİSİYİZ

Cumhuriyet Halk Partisi, 95 yıllık Cumhuriyetimizle yaşıt olmasına rağmen, ilk günkü ruhla ve ilk günkü heyecanla halkımızı layık olduğu uygarlık düzeyine ulaştırmaya çalışan bir partidir.

Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk'ün başlattığı Anadolu Aydınlanması'nın izinde, tüm kadrolarıyla yurttaşlarımızın özgürlüğü, refahı, huzuru ve mutluluğu için yılmadan çalışan bir partidir.

Cumhuriyet Halk Partisi,

Gücünü Kuvayı Milliye'den ve Kurtuluş Savaşımızdan;

Meşruiyetini Amasya'dan, Erzurum'dan ve Sivas'tan,

Özgüvenini Cumhuriyet'in iktisadi ve kurumsal reformlarından,

Umudunu Gezi'ye katılan yurttaşlarımızdan ve Adalet Yürüyüşü'nde sel olup akan milyonlardan alan bir partidir.

BİZ, ATATÜRKÇÜLÜĞÜN VE SOSYAL DEMOKRASİNİN,

BİZ, 21. YÜZYILIN ÖNCÜ PARTİSİYİZ

Cumhuriyet Halk Partisi, Atatürkçülüğü ve sosyal demokrasinin evrensel ilkelerini 21. Yüzyıl koşullarında buluşturan ve harmanlayan bir partidir.

Cumhuriyet Halk Partisi,

İnsan haklarına ve çoğulcu demokrasiye dayalı Cumhuriyetçiliğin;

Eşit yurttaşlık anlayışıyla kültürel zenginliklerimizi kucaklayan Atatürk Milliyetçiliğinin;

Sosyal adaleti ve insani kalkınmayı temel kabul eden Devletçiliğin;

Farklı yaşam tarzlarına ve inançlara saygılı Laikliğin;

Hümanist ve dayanışmacı Halkçılığın;

Aydınlanmanın ve demokratik Devrimciliğin partisidir.

BİZ, ÖZGÜR YURTTAŞLARIN VE BİR ARADA YAŞAMIN PARTİSİYİZ

Türkiye, bir kırılma noktasında.

Türkiye, bugün tarihi bir kararın eşliğinde.

Özgür yurttaşlar olarak kardeşçe bir arada mı yaşayacağız? Yoksa özgürlüğünü yitirmiş ve birbirinden uzaklaşmış kalabalıklara mı dönüşeceğiz?

Ülkemiz bugün, kişiselleşmiş, keyfileşmiş tek adam rejiminin tehdidi altındadır. Demokrasimiz, derin bir krizin içindedir.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Tek adam rejimi, Gazi Meclis'imizin egemenlik haklarını elinden almaya çalışmakta, kuvvetler ayrılığı ilkesini hiçe sayarak demokrasimizi işlemez hale getirmektedir.

Olağanüstü hal rejimi, hukuk devletini ve yargı bağımsızlığını yok etmekte; hukukun üstünlüğü yerine, üstünlerin hukukunu dayatmaktadır.

Türkiye, bugün bir parti devletiyle yönetilmektedir.

Türkiye, bu nedenle bir rejim krizi, bir meşruiyet krizi yaşamaktadır.

14

Yurttaşlarımız, baskı ve eziyet düzeni altında mağdur edilmektedir. Milletimizin barış içinde, bir arada yaşama arzusu, korku ve karamsarlık iklimine teslim edilmektedir. Çatışmacı ve ayrıştırıcı dil, halkımızın huzur ve güvenini ortadan kaldırmaktadır.

Demokratik bir rejimin asgari koşulu olan adil ve serbest seçimlere gölge düşürülmektedir. Seçimlerin güvenliğinden sorumlu olan kurullar ve görevliler, seçim yolsuzluklarının sebebi haline gelmektedir. Seçimleri kaybedeceğini anlayan iktidar, çareyi seçim hilelerine başvurmakta aramaktadır.

Yozlaşmış parti devleti, halkımızın derin demokrasi bilincine ve ülkemizin uluslararası itibarına gölge düşürmektedir.

Özgür basın, üniversitelerin ve sivil toplumun sesi kesilmektedir. Muhalifler hapse atılmakta; toplumun diğer kesimlerine karşı sindirme politikası izlenmektedir.

Cumhuriyetin özgür yurttaşları yerine, parti devletinin itaatkar kitleleri arzulanmaktadır.

Tek adam rejimi, ülkemizin yüzlerce yıllık devlet geleneğini, kurumların hafızasını ve yetiştirilmiş insan kaynaklarını yerle bir etmektedir. Liyakatsizlik, usulsüzlük ve kayırmacılık, her düzeyde yaygınlaşmaktadır.

Seçilmişler OHAL düzenlemeleriyle görevlerinden alınmakta; neredeyse tüm kurumlar, kayyumlar ve vasıfsız danışmanlar tarafından yönetilmektedir.

Hak edenler dışlanmakta, hak etmeyenler baş tacı edilmektedir.

Kamu kurumları ve kadroları çürütülmektedir.

İktidar sahipleri doğal kaynaklarımızı ve kamu olanaklarını adaletsizce yandaşlarına dağıtmakta, pervasız yolsuzluklarla ülkemizin üretken sektörlerini iflasa sürüklemektedir.

BİZ, İNSANİ GELİŞMENİN VE HAKÇA BÖLÜŞÜMÜN PARTİSİYİZ

Bugün artık tüm çıplaklığı ile görülmektedir ki,

Türkiye'nin çalışan ve üreten kesimleri üretimden hak ettikleri payı alamıyorlar. Ülkemiz nitelikli büyüme potansiyelini gerçekleştiremiyor.

Türkiye, üretimde ve bölüşümde uygar dünyanın gerisinde kalıyor.

Milyonlarca işçimiz düşük asgari ücretle çalışmak zorunda bırakılıyor.

Esnaflarımız, vergi ve kredi borçlarını ödeyemiyor. Sattığı malın yerine yenisini koyamıyor.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Çiftçilerimiz, yüksek girdi maliyetlerini karşılayamıyor. İthalat nedeniyle eziliyor. Düşük ürün fiyatları yüzünden tarlasını terk ediyor.

Orman köylülerimiz, sosyal güvenliğe ve emeklilik haklarına sahip olmaksızın çalışıyor.

Emeklilerimiz, emekli maaşıyla geçinemiyor. Her geçen gün yoksullaşılıyor.

Öğretmenlerimiz, düşük maaşa ve kabul edilemez çalışma koşullarına mahkum ediliyor. Yüz binlerce genç öğretmen göreve atanmıyor. Ücretli öğretmenler yoksulluk sınırında çalıştırılıyor.

Memurlar, liyakate göre yükseltilmiyor. Atama ve tayinler adaletsiz biçimde gerçekleştiriliyor.

KOBİ'ler borç ve vergi yükü altında eziliyor. Yüksek maliyetler nedeniyle zarar edip üretimden çekiliyor.

Sanayiciler, istikrarsız dış politika yüzünden pazar kaybediyor. Küresel rekabet avantajını yitiriyor.

Ülkemizin genç kuşakları, niteliksiz eğitim sisteminden zarar görüyor. Paralı eğitimden ve kötü sınav sisteminden muzdarip oluyor. Dünya sıralamasında hızla geriliyor.

İş bulma umudunu kaybetmiş yüz binlerce gencimiz, okurken çalışmak zorunda kalıyor. Gençlerimiz umutsuzluğa mahkum ediliyor. Öğrenciler, yozlaşmış eğitim sisteminin ve işsizliğin birer kurbanı haline getiriliyor.

Tek adam düzeni, baskılar ve liyakatsizlik yüzünden akademisyenleri, yetiştirmiş ve başarılı profesyonelleri ülkemizden göç

ettiriyor. Ülkemizi bilim ve teknolojide geri bırakıyor. Türkiye, nitelikli göç veren; niteliksiz sığınmacı kabul eden bir ülke konumuna geriliyor.

Tek adam rejimi, sömürünün, hukuksuzluğun ve liyakatsizliğin en temel nedeni haline geliyor.

Halkımızın karakteriyle bağdaşmayan tek parti devleti, milletimizin ortak aklını ve ortak vicdanını hiçe sayıyor. Milletimizin irade ve geleceğini ipotek altına almaya çalışıyor.

Türkiye, bugün önemli bir kararın eşliğinde.

Türkiye, bugün Yeniden Kurtuluş'un ve Yeniden Kuruluş'un eşliğinde.

Şüphesiz bu vahim koşullar altında bile Aziz Milletimiz,

kaderini tek bir kişiye, tek bir aileye, tek bir zümreye, tek bir parti devletine teslim etmeyecek kadar, basiret, cesaret ve adalet duygusuna sahiptir.

Çünkü,

Türkiye, yeni demokratik bir anayasayı halkımızla birlikte hayata geçirebilecek,

Yıkılmış kamu kurumlarını ve yozlaşmış kadroları sil baştan inşa edebilecek;

Geri kalmış ve bağımlı ekonomik düzenin yerine milli bir üretim ve bölüşüm sistemi kurabilecek;

Yoksulların, ezilenlerin ve adalet arayan mağdurların yanında cesaretle durabilecek;

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Hak, Hukuk ve Adalet için mücadele edebilecek bir partiye sahiptir.

Bu parti, Halkın partisidir.

Bu parti, Cumhuriyet'in partisidir.

Bu parti, Cumhuriyet Halk Partisi'dir.

Yaşasın Cumhuriyet,

Yaşasın Gazi Meclis,

Yaşasın Hürriyet, Yaşasın Adalet.

Yaşasın Her Türlü Adaletsizliğe, Baskıya ve Sömürüye Karşı Direnen Halkımız.

Yaşasın Aziz Türk Milleti.

DEMOKRASİ: HAK, HUKUK, ADALET

Türkiye, demokratik ve uygar dünyadan uzaklaşmaktadır. Yurttaşlarımız, baskıcı ve hukuksuz bir anlayışla yönetilmektedir.

15 Temmuz darbesinin kaos ortamını kullanan siyasal iktidar, 20 Temmuz darbesiyle birlikte, temel hak ve özgürlükleri askıya almış, bir tek adam rejimi kurmuştur.

Cumhurbaşkanlığı makamı tarafsız niteliğini kaybetmiş, yurttaşların tamamını temsil etme özelliğini yitirmiştir.

Milli iradeyi temsil eden TBMM üzerinde bir vesayet inşa edilmiştir. Meclisin üstünlüğü ilkesi terk edilmiştir. Tek adam rejimi, güçler ayrılığını ortadan kaldırmıştır. Güçlerin tek elde toplanması, gücün yozlaşmasını beraberinde getirmiştir.

Yargı tarafsızlığını ve bağımsızlığını kaybetmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin kararlarının dahi uygulanmadığı bir noktaya gelinmiştir. Yurttaşların haklarının güvencesi olan adalet ve hukuk mekanizmaları devre dışı bırakılmıştır. Düşünce ve ifade özgürlüğü, barışçı gösteri hakkı ve örgütlenme özgürlüğü ortadan kaldırılmaktadır.

Otoriterleşen ve tekelleşen iktidar, siyasal çoğulculuğu olanaksız hale getirmektedir. Her türlü muhalefet, muhtelif baskılar ve hileler ile etkisizleştirilmek istenmektedir. Basın, aydınlar, üniversiteler ve sanatçılar susturulmaktadır. OHAL uygulamaları, yurttaşları, kendi ülkelerinde en temel haklarından yoksun bırakmıştır. Tek adam rejimi, uyguladığı korkutma ve sindirme politikaları ile benzeri ancak geri kalmış ülkelerde görülen keyfi ve despotik bir yönetim inşa etmiştir.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Serbest seçimler, güçlükle sürdürülmektedir. Seçim yolsuzlukları, adaletsizlikler ve eşitsizlikler sebebiyle demokrasimize gölge düşmüştür. YSK'nin tarafsızlığı ortadan kalkmış, yurttaşların oylarına sahip çıkmaları zorlaştırılmıştır.

Tek adam rejiminin, seçilenleri zorla istifa ettirmesi ve KHK'lerle seçilenlerin yerine kayyum ataması, demokratik temsilcileri ve süreçleri tasfiye etmiştir. Yurttaşlara hizmet verirken tarafsız olması gereken kamu kurumları, keyfileşmiş ve parti devletinin etkisi altına girmiştir.

Devlet aklını ve kamu çıkarını temsil etmesi gereken kurumlar, şahsi çıkarları temsil etmeye başlamıştır. Devlet yönetiminde liyakat ve ehliyet ortadan kalkmıştır. Sadakat, liyakatin; partizanlık ehliyetin yerine geçmiştir. Devlet akli yerini, sarayın aklına bırakmıştır. Bir kişinin ve zümrenin çıkarı, kamu çıkarının önüne geçmiştir.

Saray rejimi, 1982 darbe Anayasası'nı değiştireceğini iddia etmiş, ancak 12 Eylül'den bile baskıcı ve geri bir siyasal rejim kurmuştur. Tek adam rejimi, artık Türkiye'yi anayasasız, meclissiz, adaletsiz, bürokrasisiz ve yurttaşsız bir biçimde yönetmeye çalışmaktadır.

Cumhuriyet Halk Partisi, bu baskıcı ve çarpık yönetim anlayışına son verecek, tüm Türkiye'yi kucaklayan ve tek bir yurttaşımızı dahi dışarıda bırakmayan yeni bir demokratik anayasayı, tüm partilerle birlikte yaşama geçirecektir.

EKONOMİ: ÜRETEEN, BÜYÜYEN, HAKÇA BÖLÜŞEN TÜRKİYE

Tek adam rejimi altında Türkiye ekonomisinin büyüme ortalaması gelişmekte olan diğer ülkelerin gerisinde kalmıştır. Türkiye'nin dış borç stoku 450 milyar doları aşmıştır. Özel firmaların birikmiş döviz borçları ve yüksek cari açık nedeniyle döviz kurları sürekli artarken, ülkemiz yüksek faiz ve yüksek kurdan oluşan karanlık bir döngünün içine çekilmektedir.

AKP'nin rant ekonomisi bir avuç zengin yaratırken, milyonları yoksulluğa mahkum etmiştir. Ekonominin dengelerini bozan Saray rejimi plansız ve günübürlük müdahaleleriyle Türkiye'yi bir krize sürüklemekle kalmamış, aynı zamanda dolaylı vergilere yaslanarak gelir dağılımındaki adaletsizliği pekiştirmiştir.

AKP'nin politikaları Türkiye'yi üretimsizliğe sürüklemektedir. AKP döneminde Türkiye'nin enflasyon oranı dünya ortalamasının beş katının üstüne çıkmış, Türk Lirası son beş yılda en çok değer kaybeden paralardan biri olmuştur. Dışa bağımlılığın artması nedeniyle yükselen döviz fiyatlarıyla yapılan her ithalat mal ve hizmetlere yansımaktadır. Bir avuç yandaş zenginleşirken, hanelerin borçları harcanabilir gelirlerinin yarısına ulaşmıştır.

Türkiye'de bugün 16 milyon insanımız yoksul, 6 milyon insanımız işsizdir. Milyonlarca emekçi, açlık sınırının altında asgari ücretle yaşamlarını sürdürmektedir. Çalışanın ve üretenin hakkını vermeyen AKP, Türkiye ekonomisinin ana gövdesini oluşturan çalışanlar, emekliler ve yoksul halkımızın ihtiyaçlarını karşılayabileceği bir refah ortamı yaratamamaktadır. OHAL döneminde temel hak ve özgürlükler askıya alınmış, işçilerin grev hakkını

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

kullanmasına izin verilmemiştir. Sosyal adaleti gerilemiş, toplu sözleşme ve grev hakları kullanılamaz hale gelmiş, ekonomik öngörülebilirlik ortadan kalkmıştır.

Türkiye ekonomisi olumsuz anlamda ayrıışmış ve temel göstergelerde dünya ortalamalarının gerisine düşmüştür.

Dışlayıcı ve ayrıştırıcı kurumsal yapılar inşa eden, rantı vergilendirmeyip teşvik eden, kamu kaynaklarını partizanca kullanan bu baskıcı rejim, milletin geleceğini tehdit eder hale gelmiştir.

Ülkemizin teknoloji kullanımını artıran, rekabetçi ve yüksek katma değer üreten bir ekonomiye ihtiyacı vardır. 21. yüzyıl, Türkiye'nin temel ekonomik sorunlarının aşılması için olanaklar sunarken AKP hükümetleri bu fırsatları heba etmektedir. AKP'nin israf ekonomisi yolsuzluğu yaygınlaştırmış, yoksulluğu derinleştirmiştir. Büyümeye rüzgar sağlayacak yatırımlar için uygun bir iklim yaratılmamıştır. Tek adam yönetimi altında Türkiye yatırımsızlık, üretimsizlik ve kirli sanayilerin yanı sıra kötü yönetime de mahkum edilmiştir. Sarayın yarattığı ranta ortak olan % 1, toplumun % 99'una sırtını dönmektedir.

CHP olarak bizler, toplumun yok sayılan % 99'undan yana, emekliden, esnaftan, çiftçiden, üretenden ve tüm yoksullardan yana olan bir gelecek amaçlamaktayız. Rant ekonomisinin yerine, büyüme ve gelir adaleti programını uygulayarak toplumun tüm kesimlerine nefes aldıracağız. Bir yandan makroekonomik dengeleri gözeterek ve istikrar sağlayacak, diğer yandan da Türkiye'nin ihtiyacı olan kalkınmacı atılımı gerçekleştireceğiz. Ücretlerin yükselmesini ve gelirin hakça paylaşılmasını sağlarken, üretimde teknoloji atılımıyla daha yüksek katma değer hedeflerimize ulaşacağız.

Bölüşümde adaleti sağlayacağız, mali dengeyi gözeteceğiz, teknoloji yoğun üretime odaklanan ve çağın fırsatlarını kullanan yeni bir ekonomik yapı oluşturacağız. Ülke içindeki ticaret hacmini genişleterek, birbirine bağlı ekonomik bölgeler ortaya çıkmasını sağlayacağız. İhracatta yüksek ve orta yüksek teknoloji yoğunluğuna sahip ürünlerin payını artıracacağız. Cari açığı kontrol edilebilir seviyelere getirecek; enflasyon, yüksek faiz ve işsizlik sorununu çözecek, yoksulluğu alt edecek, kişi başına düşen geliri zengin toplumlar seviyesine yaklaştıracacağız.

EĞİTİM: İŞ GARANTİLİ, PARASIZ, NİTELİKLİ EĞİTİM

İktidarı boyunca eğitim politikalarını sürekli değiştiren AKP, en değerli varlığımız olan çocuklarımızı deneme tahtasına çevirmiştir. Cumhuriyetin kurduğu eğitim kurumlarının içini boşaltmıştır. Dar gelirli ailelerin çocuklarının nitelikli eğitim olanaklarını ellerinden almıştır. Eğitimin niteliğindeki düşüş, öğrencilerin ve velilerin daha iyi bir gelecek hayallerini boşa çıkarmıştır. Aileler ve gençler için bu durum, büyük bir umutsuzluğa sebep olmaktadır. İyi ve kaliteli eğitim, yüksek gelirli dar bir azınlığın ayrıcalığı haline gelmiştir.

Parasız ve nitelikli okulların oranı azalırken, velilerin gereksinim duymadığı okulların sayıları hızla artırılmaktadır. Devlet yurtlarının sayısının yetersiz ve kalitelerinin düşük olması nedeniyle, ailelerin eğitim harcamaları artmaktadır. Ekonomik sıkıntı içindeki aileler, çocuklarını tarikat yurtlarına göndermek zorunda kalmaktadır.

AKP politikalarının sonucunda öğrencilerimizin başarı düzeyi gerilemiş, uluslararası testlerdeki performansları düşmüştür.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

İktidarın dogmatik ve tutarsız eğitim anlayışı, insan kaynaklarının verimsiz bir biçimde kullanılmasına ve teknolojik yatırımların heba edilmesine neden olmuştur. AKP, eğitim kaynaklarını beceriksizce ve savurganca yönetmektedir. Niteliksiz uzmanların elinde tasarlanan eğitim sistemi, nitelikli iş gücünün oluşmasına olanak sağlamadığı gibi, büyük bir işsizler ordusunun ortaya çıkmasına da yol açmaktadır.

Bugün dünyada, bilim ve teknoloji büyük bir hızla gelişmekte, ülkelerin refahı ve bireylerin yaşam standartları buna bağlı olarak yeniden şekillenmektedir. Dünyaya entegre olabilmek, nitelikli ve becerikli iş gücünün yetiştirilmesi ve istihdam edilmesi ile mümkündür. AKP'nin eğitim sistemiyle Türkiye'nin dünyanın gelişmiş ekonomileri arasına girmesi hayaldir. Bu eğitim modeli, Türkiye'yi içine girdiği orta gelir tuzağından çıkarmak bir yana, gerilemesine neden olacaktır.

Türkiye'nin dünyadaki teknolojik değişimi takip edebilmesi ve bazı alanlarda öncü olabilmesi için yetkin, beceri düzeyi yüksek ve sorgulayan gençler yetiştirmesi gerekmektedir. Oysa AKP, iktidarını muhafaza etmek için itaatkar, ve koşulsuz biat eden bir gençliğe ihtiyaç duymaktadır. AKP'nin eğitim sistemi, dünya ile rekabete, bilgi ekonomisine ve Endüstri 4.0'ın gereklerine yanıt vermemektedir.

İyi bir eğitim sistemi için çağın gerektirdiği nitelikte öğretmenlerin yetiştirilmesi ve iyi koşullarda istihdam edilmesi gerekmektedir. Bugün Türkiye'de atanmamış on binlerce öğretmen kadro beklemekte, öğretmenler uzmanlık alanlarında çalışmamaktadır. Gelecekte umudunu kesen öğretmenler, düşük gelirli başka işlerde çalışmaya zorlanmaktadır. Bir yandan öğretmenlik mesleğinin düşen itibarı, diğer yandan da görece azalan

maaşlar yüzünden meslekte ciddi sorunlar ortaya çıkmaktadır. Buna özellikle yönetim kademelerinde gözlemlenen partizanca atamalar eklendiğinde, eğitim politikalarının liyakate göre şekillenmediği görülmektedir.

Benzeri bir durum, iktidarın üniversite politikalarında da mevcuttur. Tek adam yönetimi Türkiye'nin seçkin üniversitelerinde kadrolaşmayı amaçlamaktadır. YÖK aracılığıyla üniversite yönetimleri, üniversite yönetimleri aracılığıyla ise akademisyenler üzerinde baskı kurmaya çalışmaktadır. Partizanca yapılan rektör atamaları yüzünden üniversite özerkliği zarar görmektedir. Kadro ve kaynak tahsisatı siyasal itaate bağlı yapılmaktadır. Tekçi zihniyet, itaat etmeyen ya da eleştirel konumdaki akademisyenleri soruşturmalarla yıldırılmaktadır. KHK'lerle meslekten atmaktan çekinmemektedir.

Siyasal ve idari baskıların yanı sıra, kayırmacı istihdam politikaları yüzünden, üniversitelerde eğitimin niteliği düşmektedir. Bilimsel üretim yapması gereken üniversiteler, teker teker hükümetin arka bahçesine dönüştürülmekte, bu yüzden nitelikli akademisyenler yurt dışında iş aramaya başlamaktadır. Demokrasi eksikliği, niteliksiz eğitime ve beyin göçüne yol açmaktadır. Bu şartlar altında üniversitelerimiz ülkemizin ihtiyaçlarına uygun mezunlar verememekte, mezunlarımızın çoğu işsiz kalmaktadır. Başarılı olan gençler ise yurt dışına çıkmaktadır.

CHP'nin hedefi, anayasal bir hak olan çağdaş, nitelikli ve parasız bir eğitimi okul öncesinden üniversiteye kadar sağlamaktır. Ancak böyle bir eğitim modeliyle katma değeri yüksek üretimin artması ve vasıflı iş gücünün yetiştirilmesi mümkündür. Bilimsel ve sorgulayıcı eğitim, ülkemizin demokrasisinin ve kalkınmasının temel koşuludur.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

TOPLUMSAL BARIŞ: KARDEŞLİK VE BİRLİKTE YAŞAM

AKP, iktidarını devam ettirebilmek için Türkiye'nin bir arada yaşama kültürüne darbe vurmaktadır. Dinsel, etnik ve siyasal kimlikleri birbirine karşı kullanmakta, açılım adı altında gizli pazarlıklar, çözüm görüntüsünde inandırıcılıktan uzak vaatler üretmektedir. Her bir açılım, fiyasko ile sonuçlanmakta, her bir açılım başka bir toplum kesiminin ötekileştirilmesi ile sona ermektedir. Tek adam rejimi, karşılaştığı her sorunu, daha büyük sorunlar ve krizler yaratarak aşmaya çalışmaktadır. Varoluşunu adeta toplumsal kutuplaşmanın sürekli tırmandırılmasına bağlamaktadır.

AKP'nin Kürt Sorunu'nu çözüme vaatlerinin akıbeti de benzer olmuştur. AKP, Kürt Sorunu'nun çözümü için bir hukuki yapı oluşturmaktan kaçınarak, gayri resmi mekanizmaları ve merdiven altı süreçleri uygulamaya sokmuştur. AKP hükümetlerinin çıkarıcı ve samimiyetsiz açılımları, seçim dönemlerinde verip de tutmadıkları vaatlerin ötesine geçmemiştir.

Türkiye'de toplumun etnik, dinsel, mezhepsel ve yaşam tarzı ekseninde kutuplaştırılması, artık sürdürülemez bir noktaya gelmiştir. Tek adam rejimi ve şahsileşmiş parti devletinin, tüm yurttaşlarımızı kucaklamayan, ortak bir paydada buluşturmayan anlayışı, Türkiye'yi kalkınmış ve demokratik ülkelerin gerisinde bırakmaktadır. AKP'nin Cumhuriyet tarihiyle hesaplaşma çabası, ülkenin yetişmiş insan kaynaklarına ve ilerleme motivasyonuna zarar vermektedir. Toplumsal barış için gerekli güven ve huzur iklimi ortadan kaldırılmaktadır.

İşte bu koşullarda CHP, hiçbir yurttaşımızı inancı, kökeni ve kimliği nedeniyle dışlamayacak ve ötekileştirmeyecektir. Her bir bireyi demokratik bir yurttaşlık anlayışıyla kucaklayacaktır. Özgürlükçü yurttaşlık siyasetimizin ve Cumhuriyet anlayışımızın gereği budur.

DIŞ POLİTİKA: İSTİKRAR VE İTİBAR

AKP iktidarı, dış politikada Türkiye'nin kurumlarını ve teamüllerini hiçe sayan bir tek adam diplomasisi yaratmıştır. Türk dış politikası, tutarsız ve değişken bir nitelik kazanmış, güvenilirliğini yitirmiştir. Bu yüzden Türkiye, uluslararası arenada her geçen gün daha da yalnızlaşmıştır. Ekonomik ve siyasi gücüyle bağdaşmayan maceracı dış politika, Türkiye'nin bölgedeki etkisini azaltırken, başta sınır ticareti olmak üzere ekonomik çıkarlarımıza zarar vermiştir.

Tek adam diplomasisi, ülkemizin üyesi olduğu tüm uluslararası kurumlarda itibarının kaybolmasına yol açmıştır. Türkiye, neredeyse tüm komşularıyla sorun yaşar hale gelmiştir. Ülkemiz, bölgesinde çözüm üreten bir ülke olmaktan hızla uzaklaşarak, kriz üreten bir ülke konumuna sürüklenmiştir. Arap Baharı'na fırsatçı ve yayılmacı bir biçimde yaklaşan saray diplomasisi, takip ettiği maceracı politikalar yüzünden Türkiye'nin büyük bir Suriyeli sığınmacı göçüyle karşılaşmasına neden olmuştur. Suriyeli sığınmacı krizi sadece yarattığı insani dramlar nedeniyle değil, ülkemize yüklediği ekonomik maliyetlerden dolayı da ciddi bir sorun haline gelmiştir.

AKP'nin mezhepçi, çatışmacı, yanlı ve maceracı dış politikası, Orta Doğu'daki pek çok radikal grupla hükümeti yan yana ge-

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

tirmiş ve uluslararası itibarımızı zedelemiştir. Türkiye artık belli bir mezhep ve inanç siyasetinin temsilcisi haline gelmiştir. Bunun sonucunda, Orta Doğu'da Katar dışında Türkiye'nin iyi ilişki içinde olduğu bir ülke neredeyse kalmamıştır. Tek adam diplomasisi, tek boyutlu bir dış politikaya yol açmıştır. Türkiye Orta Doğu'da geçmişte devlet politikası olarak inşa ettiği, çok taraflı ve çok boyutlu ilişkilerini kaybetmiştir. Tüm bunlara karşın tek adam rejimi diplomatik yenilgilerin ve başarısızlıkların üzerini, hamasi bir küresel itibar ve liderlik söylemi ile örtmeye çalışmaktadır.

Orta Doğu'da pusulasını kaybeden saray rejimi, Avrupa Birliği ile ilişkilerde de üyelik hedefinden uzaklaşmıştır. AKP'nin kavgacı ve tutarsız diplomasisi, Avrupa ülkeleriyle daha önce hiç yaşanmamış türden krizlere neden olmuştur. Avrupa'daki yurttaşlarımızı doğrudan etkileyen bu krizler, onların kimi kazanımlarını tehlikeye atmıştır. Dahası, tek adam siyasetinin çatışmacı politikaları, yurt dışındaki yurttaşlarımızın kendi aralarında kutuplaşmalarına neden olmuştur. Türkiye'de AKP'nin körüklediği gerilimler, gurbetçilerimizin yaşadığı ülkelere de yayılmıştır.

İç kamuoyuna pompalanan itibar ve liderlik propagandasına rağmen, saray rejimi AB nezdinde Türkiye'ye sürekli itibar kaybettirmektedir. Demokrasi ve hukukun üstünlüğü ilkeleri zarar gördükçe, bir zamanlar Türkiye'nin AB'ye katılması için lobi yapan siyasal grup ve ülkeler bu çabalarından vazgeçmiştir. Bu yüzden, yurttaşlarımız vize muafiyeti başta olmak üzere haklı taleplerini elde edememiştir. On beş yıl içinde Türkiye, Avrupa Konseyi'nin ve Avrupa İnsan Hakları sisteminin en sorunlu ülkesi konumuna gelmiştir. Tek adam diplomasisi

AB'den NATO'ya Orta Doğu'dan Balkanlara kadar neredeyse tüm ilişkilerde halkımıza ağır maliyetler ödetmeye başlamıştır.

Türkiye'nin dış dünyada yeniden saygınlığını kazanması, güvenilir, güçlü ve etkin bir ülke konumuna gelmesi ancak tarafsız, adil ve akılcı bir dış politika ile mümkündür. Bunun için kavgacı, hamasi, şahsileşmiş, dogmatik ve maceracı tek adam politikalarına son verilmelidir. Türkiye ekonomisinin hızla büyüebilmesi ve rekabetçi sektörlerimizin gelişebilmesi için, krizlerden uzak duran ve iş birliğine açık bir dış politika elzemdir. Dış dünyada istikrar ve itibar, “Yurtta Barış, Dünyada Barış” ilkesinin yeniden yaşama geçirilmesi ile mümkündür. 21. Yüzyılda Türkiye'nin diplomatik ve ekonomik çıkarları ancak bu yolla korunabilir.

adalet

adalet

“

DEMOKRASİ: HAK, HUKUK, ADALET

“Dünyanın bütün nehirleri adalete susamış bir insanın susuzluğunu gidermeye yetmez.”

Şirazlı Sadi

”

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Türkiye’de demokrasimizin karşılaştığı en büyük tehlike, gücü tek elde toplamaya çalışan saray rejiminin, hukuku hiçe sayması, iktidarda kalabilmek için siyasal çoğulculuğu ve serbest seçim mekanizmalarını ortadan kaldırmış olmasıdır. Demokrasiyi barış içinde bir arada yaşamının nihai amacı olarak görmeyen, toplumsal ilişkilerin bir yöntemi olarak benimsemeyen bu anlayış, özgürlükleri ve hukuku kendi varlığına karşı bir tehdit olarak algılamaktadır.

Halkımızın ortak aklını ve ortak vicdanını hiçe sayan tek adam rejimi, Türkiye’nin demokrasi birikimini ve ekonomik kaynaklarını heba etmektedir. Kuvvetler ayrılığı ile dengelenmeyen, bağımsız kurullarca dengelenmeyen ve özgür medya tarafından denetlenmeyen bir rejim ancak otoriter bir rejim olabilir. Türkiye, layık olmadığı ve hak etmediği bir tek adam rejimi karşısında itaate zorlanmaktadır. Bu rejimde yurttaşlarımız, her geçen gün özgürlüğünü biraz daha kaybetmekte ve biraz daha sindirilmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi, yurttaşlarını sindirmeye ve kişiliksizleştirmeye çalışan hiçbir otoriter anlayışa boyun eğmeyecektir.

Bu otoriter anlayış, demokrasinin ve hukuk devletinin kurumlarını, en başta TBMM’yi etkisizleştirmeye çalışmaktadır. Anayasa Mahkemesi, yüksek yargı organları, sivil toplum, sendikalar ve bağımsız basın içeriden çürütülmekte ve baskı altına alınmaktadır. Anayasal kurumlar pasifleştirilmekte, demokratik kitle örgütleri işlemez bir konuma sürüklenmektedir. Tek adam rejimi Türk demokrasisini, kurumsuz ve kualsız bırakmaya çalışmaktadır. CHP, bu kurumsuzlaştırmaya ve ilkesizleştirmeye izin vermeyecektir.

Tek adam rejimi, Türkiye’de devlet gücü ve siyasal parti arasında bir özdeşlik yaratmaya ve rakip siyasal partilere varoluş hakkı tanımayan bir rejim kurmaya çalışmaktadır. Demokratik seçimlerle iktidara gelen bir partinin, iktidarda kalabilmek için kamunun tüm olanaklarını kullanması ve siyasal rekabet koşullarını bozması ancak yozlaşmış ve baskıcılaşmış bir yönetimin yerleştiğinin göstergesi olabilir. Tek adam rejimi, yurttaşlarımıza bir parti devleti anlayışını dayatmaya çalışmaktadır. CHP bu dayatmaya karşı, her türlü demokratik mücadele biçimini kullanacaktır.

Tek adam rejimi, kurduğu kayırmacı ilişkiler yüzünden ülkenin yönetici kadrolarını liyakat ve ehliyetten uzaklaştırmaktadır. Kamu yönetiminde ve iş yaşamında hakkaniyet ortadan kalkmakta, tek adam hukuku tüm ilişkileri etkisi altına almaktadır. Bu yüzden meslek ahlaki yerini, yaşamacı itaat kültürüne bırakmaktadır. Kamu görevlileri, halkın genel çıkarlarını değil, iktidarın çıkarlarını gözeterek karar almaktadır. CHP, yurttaşların çıkarlarını ve onurlarını zedeleyen kayırmacılık kültürüne karşı, liyakat ve hakkaniyeti savunacaktır. Devlet işlerinde partizanlığa da, kayırmacılığa da yer vermeyecektir.

Tek adam rejimi, yurttaşları manipüle edebilmek için haber kaynaklarını tekelleştirmekte, bu yolla gerçekleri örtmeye çalışmaktadır. Basın özgürlüğü ve bilgiye erişim hakkı tehlike altındadır. Kamuoyu manipüle edilmekte, gazeteciler hapse atılmaktadır. Çok seslilik engellenmekte, sansür ve manipülasyon demokratik iletişimin yerine geçmektedir.

Tüm otoriter rejimler gibi AKP rejimi de en çok gerçeklerden korkmaktadır. CHP, yurttaşların gerçekleri arama ve yayma

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

hakkını koruyacaktır. Yurttaşların özgürlüğü, ancak bilgiye erişimleri olduğu sürece mümkündür. CHP, otoriter siyaset karşısında, yurttaşların hakikat ve adalet arayışını cesurca savunacaktır.

ÖZGÜR YURTTAŞLAR CUMHURİYETİ

- Tek adam rejiminin askıya aldığı ya da ihlal ettiği tüm anayasal ve evrensel hakların yeniden kullanımını sağlayacağız.
- Başta OHAL olmak üzere tüm bu uygulamaları sonlandıracak, yarattıkları tahribatı ortadan kaldıracacağız.
- Yurttaşlara dönük işkenceye varan şiddeti, eziyeti ve onur zedeleyici tüm uygulamaları sonlandıracağız.
- 20 Temmuz dahil tüm darbelerin izlerini silecek, yürürlükte olan darbe yasalarını kaldıracağız.
- Barışçıl toplantı ve gösteri hakkının hiçbir koşulda kısıtlanmaması ve demokratik tepkilerin özgürce ifade edilmesiyle yetinmeyecek, nefret söylemi ve şiddet çağrısı içermediği sürece en aykırı fikirlerin savunulmasını dahi yasal güvence altına alacağız.
- Yurttaşlarımızın sindirilmesine, baskı altına alınmasına, suçlaştırılmasına ve fişlenmesine yönelik yerleşik tüm uygulamalara son vereceğiz.
- Tarafsız ve sorumsuz bir Cumhurbaşkanı için düzenlenmiş cumhurbaşkanına hakaret suçunun, partili ve siyaset yapan bir parti genel başkanına zırh, muhaliflerini yıldırma ve cezalandırma aracı olarak kullanıldığı dönemde yaratılan tüm mağduriyetleri af ve tazmin edeceğiz.

- Kamu görevlilerine hakaret suçunun ifade ve eleştiri özgürlüğünü kısıtlayacak şekilde kullanılmasına son vereceğiz.
- Özgürlükçü demokrasinin teminatı olan örgütlenme hakkının ve örgütlü toplumun önündeki tüm engelleri kaldıracacağız.
- Çoğulculuğu ortadan kaldıran baskıcı ve tekçi iktidar anlayışının ürünü tüm uygulamaları sonlandıracağız.

HALKIMIZA YAKIŞAN DEMOKRATİK BİR ANAYASA

- Kuvvetler ayrılığı ilkesini tavizsiz bir biçimde yaşama geçiren, evrensel insan haklarına saygılı, sosyal adalet ve eşit yurttaşlık ilkeleri üzerine inşa edilmiş, yeni bir Anayasa hazırlanmasına öncülük edeceğiz.
- Yeni Anayasanın tüm siyasal partilerin, sivil toplum kuruluşlarının, demokratik kitle örgütlerinin, meslek örgütlerinin, sendikaların ve yurttaş inisiyatiflerinin geniş katılımıyla hazırlanmasını sağlayacağız.
- Tek adam rejimine karşı, yurttaşlarımızın adalet ve hukuk özlemini yansıtan, siyasal çoğulculuğu ve bir arada yaşama kültürünü yeşertecek yeni bir toplumsal sözleşmeyi hayata geçireceğiz.
- Yeni Anayasamızda yasama yetkisinin devreden ve TBMM iradesinin gasp edilmesine yol açan Kanun Hükmünde Kararname ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uygulamalarına son vereceğiz.
- Cumhurbaşkanlığı'nı tüm ulusu temsil edecek şekilde tarafsız ve partiler üstü bir konuma getireceğiz. Cumhurbaşkanının yetkilerini sembolik düzeyde sınırlı tutacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Cumhurbaşkanının kuvvetler ayrılığı ilkesiyle çelişen üst düzey bürokratları ve yüksek yargı mensuplarını atama yetkilerini sınırlandıracağız.

GÜÇLENDİRİLMİŞ MECLİS, GÜÇLENDİRİLMİŞ YURTTAŞLAR

- Gazi Meclis'imizi, tüm yurttaşların temsil edildiği, ortak aklın ve ortak vicdanın yansıtıldığı bağımsız bir yasama ve etkin denetim organı olarak güçlendireceğiz.
- Kanun tekliflerinin TBMM Genel Kurulu'ndan önce kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda tüm paydaşların katılımıyla, yeterince tartışıldıktan sonra görüşülmesi yöntemini benimseyeceğiz.
- TBMM Komisyonlarını işlevsizleştiren, Genel Kurul'da tartışma olanağını ve kaliteli yasama olanağını ortadan kaldıran torba kanun uygulamalarını sonlandıracağız.
- Temel kanun usulünün istismarı ile yasamanın işlevsizleştirilmesine izin vermeyeceğiz.
- Meclis içtüzüğünü, TBMM'nin demokratik işleyişini ve siyasal çoğulculuğu sağlayacak şekilde değiştireceğiz.
- İçtüzük değişikliklerini tüm partilerin öneri ve katılımıyla ve nitelikli çoğunluk arayarak yapacağız.
- Milletvekillerinin yargılanması süreçlerinde tutuksuz yargılamayı ilke haline getireceğiz. Hükmü kesinleşmemiş tüm tutuklu milletvekillerinin serbest bırakılması için gereken yasal düzenlemeleri hızla yapacağız.

- TBMM'nin elinden alınan denetim yetkilerini iade edecek, mevcut yetkilerini güçlendireceğiz.
- Bütçe hakkının devredilemezliği ilkesini ihlal eden Cumhurbaşkanı yetkilerini kaldıracak, bu yetkileri yeniden TBMM'ye vereceğiz.
- TBMM'de **Kesin Hesap Komisyonu**'nun daimi bir ihtisas komisyonuna dönüştürülmesini; sürekli, etkin, şeffaf ve yürütmeden tam bağımsız bir şekilde çalışmasını sağlayacağız.
- TBMM adına kamu harcamalarını denetleyen Sayıştay'ı yeniden etkin kılacak, özerk bir yapıya kavuşturacağız. Sayıştay raporlarının TBMM'ye zamanında, eksiksiz ve düzenli olarak sunulmasını sağlayacağız.

OHAL'İN KALDIRILMASI VE MAĞDURİYETLERİN GİDERİLMESİ

- OHAL'i kaldıracak ve KHK düzenine son vereceğiz. KHK'leri Anayasal denetime açacağız.
- OHAL'den mağdur olan yurttaşların mağduriyetlerini evrensel hukuk ilkeleri ve demokratik değerler çerçevesinde gidereceğiz.
- Uzun ve keyfi gözaltılar, uzun tutukluluk ve savunma hakkının ihlali uygulamalarını sonlandıracağız. Masumiyet karinesini güvence altına alacağız.
- OHAL ilanını takiben yasa dışı ve keyfi biçimde uygulanan yurt dışı çıkış engellemelerine derhal son vereceğiz. Anayasal bir hak olan seyahat özgürlüğünü sağlayacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- OHAL işlemleri İnceleme Komisyonu'nu kaldıracak ve OHAL işlemlerini doğrudan yargı denetimine açacağız.
- Bu süreçte yargı kararı olmaksızın işini kaybeden, ihraç edilen ve hakları ihlal edilen insanlarımızın haklarına kavuşmasını sağlayacağız.
- OHAL döneminde gerçekleştirilen kamu ihalelerinin ve idari işlemlerin bağımsız bir komisyon tarafından incelenmesini sağlayacağız.
- Yargı kararı olmaksızın kapatılan sivil toplum örgütleri ve basın organlarının durumlarının yargı tarafından incelenmesini ve karara bağlanmasını olanaklı kılacak yasal düzenlemeleri yapacağız.
- OHAL uygulamaları nedeniyle, hukuka aykırı bir şekilde mağdur edilen kişi ve kurumların idari ve yargısal başvurularda bulunmalarının önündeki engelleri kaldıracacağız.

ŞEFFAF SİYASET, HAKÇA REKABET

- 12 Eylül'ün ruhunu yansıtan % 10 seçim barajını ve adil temsilin önündeki tüm engelleri kaldıracacağız.
- % 1'in üzerinde oy alan partilerin parlamentoda temsil edilmesini sağlayacak biçimde Türkiye Milletvekiliği'ni getireceğiz.
- Seçim kanunlarını ve Siyasi Partiler Kanunu'nu, siyasal çoğulculuğu ve katılımcılığı artıracak ve parti içi demokrasiyi güçlendirecek şekilde yeniden düzenleyeceğiz.

- YSK'yi siyasi iradenin güdümünden çıkaracak, YSK kararlarını Anayasa Mahkemesi denetimine açacağız.
- Seçimlere girme yeterliliği ilan edilen tüm siyasi partilerin Hazine yardımıyla adil biçimde yararlanmasını sağlayacağız.
- Seçimlerde haksız rekabete yol açacak şekilde kamu kaynak ve olanaklarının partizanca kullanılmasının önüne geçecek düzenlemeler yapacağız.
- Siyasi partilerin kullandıkları kamusal ve özel kaynakların saydamlık ve hesap verebilirlik ilkesi içinde denetlenmesini sağlayacağız.
- Siyasi partilerin yıllık hesaplarının Anayasa Mahkemesi'ne ulaşmasından itibaren 6 ay içinde denetlenmesini ve denetim sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılmasını sağlayacağız.
- Seçim yolsuzluklarına karışan kamu görevlilerinin yargı önüne çıkarılmasının önündeki engelleri kaldıracacağız.
- Seçim güvenliğine katkıda bulunacak tarafsız ve bağımsız izleme mekanizmaları ile birlikte farklı yurttaş girişimlerini demokratik ve çoğulcu bir yasal çerçeveye kavuşturacağız.
- Siyasetçilerin, siyasi etik kurallarına uyup uymadığını denetlemek üzere Siyasi Ahlak Kanunu'nu çıkaracak ve **“Siyasi Ahlak Kurulu”** oluşturacağız.
- Cumhurbaşkanlığı örtülü ödeneğinin müsrifçe, şahsi ve siyasi amaçlarla kullanılmasını engelleyecek yasal düzenlemeleri yapacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

YURTTAŞ GÜVENLİĞİ VE DEVLETİN HESAP VEREBİLİRLİĞİ

GÜVENLİK HAKKI

- Yurttaşların yaşam hakkının kutsallığından hareketle, tüm kamu pratiklerini bu ilkeye göre tavizsiz bir şekilde düzenleyeceğiz.
- Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nu demokratikleştireceğiz.
- Kolluk kuvvetlerinin, yurttaşların temel insan haklarını hiçe sayacak şekilde orantısız şiddet uygulamasını ve silah kullanmasını engelleyeceğiz.
- Keyfi bir biçimde uygulanan kamu görevlisine direnme ve hakaret suçunun kötüye kullanılmasına izin vermeyeceğiz.

ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ

- Kişisel verilere hakim kararı olmaksızın erişilmesini engelleyecek, bu yolla elde edilen kişisel verileri yargı kararı ile imha edeceğiz.
- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nu evrensel ilkeler çerçevesinde, unutulma hakkını da kapsayacak şekilde düzenleyeceğiz.
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun faaliyetlerini özel hayatın korunması ilkesi çerçevesinde yapılandıracağız.

CEZASIZLIĞA SON

- Bir devlet politikası haline gelen cezasızlık pratiklerini sona erdireceğiz. Faillerin en kısa zamanda yargı önüne çıkmasını temin edeceğiz.

- Kolluk kuvvetlerinin yetkilerini kötüye kullanmaları durumunda valilik iznine bağlı olmaksızın yargı önünde hesap vermelerini sağlayacağız.
- AİHM'in ve Anayasa Mahkemesi'nin hükmettiği tazminatları, zarara sebep olan kamu görevlilerine rücu ettireceğiz.
- Nefret suçlarının zaman aşımına uğramasını ve bu kapsamda verilen cezaların para cezasına çevrilmesini engelleyeceğiz.

OTORİTERLİĞE KARŞI HUKUK DEVLETİ VE BAĞIMSIZ YARGI

KURUMSAL DÜZENLEMELER

- Anayasa Mahkemesi'ni siyasi etkilerden arındıracak ve yapısını değiştireceğiz. Üyelerinin bir kısmının Yargıtay, Danıştay, Sayıştay ve Barolar Birliği Genel Kurulu'nca doğrudan seçimle, kalan üyelerinse TBMM'de nitelikli çoğunluk ile seçilmesini sağlayacağız.
- Doğrudan yargıya bağlı olarak çalışacak **“Adli Kolluk Teşkilatı”**nı kuracağız.
- Evrensel hukuk ve yargılama ilkelerine tezat teşkil eden Sulh Ceza Hakimlikleri'ni kaldıracağız.
- Sulh Ceza Hakimlikleri'nin geçmiş kararlarının, adil yargılama ilkesine uygunluk yönünden denetimi amacıyla yeniden yargılama hakkı tanıyacağız.
- Siyasi etkilere açık hale getirilen Adli Tıp Kurumu'nu idari ve akademik özerkliğe kavuşturacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'na Paris İlkeleri ve Birleşmiş Milletler standartlarına uygun biçimde etkinlik kazandıracamız.
- Terör suçlarını demokratik ilkeler çerçevesinde yeniden tanımlayarak keyfi suçlama aracı olarak kullanılmasına son vereceğiz.

YARGI KARARLARININ İSTİSNASIZ UYGULANMASI

- Mahkeme kararlarının istisnasız ve herkes için eşit bir şekilde uygulanmasını sağlayacağız.
- Mahkemelerin gereksiz yargı kararları vermesinin ve bu kararlarla yurttaşların temel hak ve hürriyetlerinin kısıtlanmasının önüne geçeceğiz.
- Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanmasını sağlayacağız.

HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU'NUN YENİDEN YAPILANDIRILMASI

- HSK'yi, "Hakimler Kurulu" ve "Savcılar Kurulu" olmak üzere ikiye ayırarak yeniden düzenleyeceğiz. Bu kurulların seçim sürecinde yargı bağımsızlığı ilkesini gözeterek düzenlemeler yapacağız.
- Adalet Bakanı'nı ve Bakanlık Müsteşarı'nı bu kurulların dışına çıkararak yargıyı siyasetin vesayetinden kurtaracağız.
- Hakimler Kurulu ve Savcılar Kurulu'nun tüm kararlarını yargı denetimine açacağız.

HAKİMLERİN VE SAVCILARIN BAĞIMSIZLIĞI

- Hakim ve savcıların mesleğe girişinde liyakati temel ilke haline getireceğiz.
- Hakimlerin bağımsızlığını ve tarafsızlığını güvence altına alacak bir atama ve nakil sistemi oluşturacağız.
- Hakim ve savcılarının sürgün edilmesini engelleyecek olan coğrafi teminat ilkesini hayata geçireceğiz.
- Güvenilir bir yargı için yargı mensuplarından oluşan **“Yargı Etik Kurulu”** oluşturacağız. Hakim ve savcılarının etik kuralları çerçevesinde çalışmasını temin edeceğiz.

GÜÇLENDİRİLMİŞ SİVİL TOPLUM

- Özgürlükçü demokrasinin ve denge denetleme mekanizmalarının vazgeçilmez bir unsuru olan örgütlü toplumu güçlendireceğiz.
- Dernekler, vakıflar ve sendikalar ile ilgili mevzuatı gözden geçirerek çağdaş ve demokratik bir yapıya kavuşturacağız.
- Kamu yararı gözetilen sivil toplum kuruluşlarının kurumsal ve mali özerkliklerini yasal güvence altına alacağız.
- Örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan ve zorlaştıran bürokratik ve yasal engelleri kaldıracacağız.
- Meslek örgütlerine yönelik siyasi baskı ve müdahaleleri önleyeceğiz.
- Meslek örgütleri mevzuatını örgütlerin kurumsal özerkliğini güçlendirecek şekilde ve paydaşların katılımıyla yeniden düzenleyeceğiz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

ÖZGÜR MEDYA, ÖZGÜR İNTERNET

MEDYADA VESAYETE VE HAKSIZ REKABETE SON

- Özgür basını yasama, yürütme ve yargıdan sonra, demokrasimizin dördüncü kuvveti haline getireceğiz.
- Yurttaşların gerçekleri öğrenme hakkının önündeki tüm engelleri kaldıracacağız.
- İnternet ve sosyal medya yasaklarını kaldıracacağız.
- RTÜK'ü bir baskı ve sansür aracı olmaktan çıkaracağız.
- Medyada tekelleşmeye son vereceğiz. Medyanın bağımsızlığını temin etmek üzere, medya kuruluşu sahiplerinin başka ticari faaliyetlerde bulunmasını sınırlandıracacağız.
- Medya kuruluşlarını iktidar güdümüne sokmak için kamusal kaynakların ödül, kamusal cezaların sopa olarak kullanılmasına son vereceğiz.
- TRT ve Anadolu Ajansı'nı idari ve mali açıdan özerkleştirerek siyasi tarafsızlıklarını sağlayacağız. Bu kurumlardaki siyasi kadrolaşmalara son vereceğiz.
- Gazetelerin dağıtımının bütün medya sahiplerinin ortak olduğu bir şirket tarafından yapılmasını sağlayacağız. Gazetelerin dağıtımının tekelleşmesine izin vermeyeceğiz.
- Medyada sendikalaşmayı zorunlu hale getireceğiz. Medya çalışanlarının özgürlüklerini patronlarına karşı güvence altına alacağız.

- Basın İlan Kurumu ve RTÜK'ü yeniden yapılandıracağız. Her iki kurumda da gazeteci sendikalarının temsil edilmesini sağlayacağız.
- Basın İlan Kurumu aracılığı ile verilen kamu ilanlarının fiyat tarifelerini objektif kıstaslara bağlayacağız.
- Televizyonlarda gösterilen zorunlu ilanların kamu spotu adı altında ücretsiz propaganda aracı olarak kullanılmasına son vereceğiz.
- Gazete tirajlarının, TV izlenme oranlarının ve İnternet trafiğinin nesnel bir şekilde ölçülmesini ve reklam gelirlerinin adil bir biçimde bölüştürülmesini sağlayacağız.
- Yerel medyanın özgür ve objektif bir biçimde yayın yapabilmesi için ekonomik sorunlarını çözeceğiz. Bağımsızlıklarını destekleyeceğiz. Reklam gelirlerinin adil biçimde paylaşılmasını sağlayacak, vergi yüklerini azaltacağız.

ÖZGÜR GAZETECİLER, ÖZGÜR MEDYA

- Tutuklu gazeteci ayıbına son vereceğiz.
- Yazar, gazeteci ve medya çalışanlarının maruz bırakıldığı işten attırma, ambargo, polis baskısı, hukuksuz yargılama, sansür ve hakaret davaları gibi uygulamaların önüne geçeceğiz.
- Basın mensuplarına karşı işlenen suçları kamu görevlilerine karşı işlenen suçlarda olduğu gibi ağır biçimde cezalandıracağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Siyasetçilere ve gazetecilere karşı keyfi bir biçimde uygulanan devlet sırrı kavramının kapsamını daraltacağız. Hiçbir suçun devlet sırrı adı altında kamuoyundan saklanmasına izin vermeyeceğiz.
- İnternete ilişkin tüm kanunları ve uygulamaları demokratik ülkelerin standartlarına ulaştıracacağız.
- İhbar kültürünü ve gözetim toplumunu besleyen sosyal medya izlemelerine ve fişlemelerine son vereceğiz.

“

**EKONOMİ: ÇOKÇA ÜRETİM, HAKÇA
BÖLÜŞÜM**

**“Her fabrika bir kaledir. Üreterek savunacağız
şehirlerimizi.”**

Mustafa Kemal Atatürk

”

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Yeni teknolojiler ve dijital dönüşümün başlattığı 4. Sanayi Devrimi, dünya toplumlarının geleceğini şekillendirirken, ülkemize de büyük fırsatlar sunmaktadır.

AKP'nin tek adam rejiminin, sahte bir istikrar söylemiyle şekillendirmeye çalıştığı Türkiye hikayesi inandırıcılığını yitirmiştir. OHAL koşullarında özgürlükleri kısıtlanmış, hukukun üstünlüğünü hiçe saymış, komşuları ve müttefikleriyle sorunlu, eğitim sistemi niteliksiz bir ülkeden, çağın ruhuna uygun bir atılım ve ekonomik kalkınma beklenemeyeceği ortadadır. Güvenilirlik ve saygınlığını kaybeden bir ülke, yalnızlaşmaya ve gerilemeye mahkumdur. Güçlü bir ekonomi, her alanda kapsayıcı, tutarlı ve ilerici bir Türkiye modeli ile mümkündür.

50

Siyasal sorunlar ağırlaştıkça ekonomi zayıflamakta, Türkiye gelişmiş dünyadan hızla kopmaktadır. Bugün, beş yıl önce gündemde olan orta gelir tuzağı tartışmalarının dahi gerisine düşmekteyiz. Ekonomik ve sosyal göstergeler itibarıyla Türkiye, hızla krizlerle boğuşan gelişmemiş ülkeler kategorisine sürüklenmektedir. Akılcı bir kalkınma hedefi olan AB tam üyeliği vizyonu, yerini Orta Doğu'da yönünü kaybetmiş bir ülke görüntüsüne bırakmaktadır.

Türkiye hem Batı'dan kopmakta hem de Doğu'daki etkisini kaybetmektedir. Halbuki bir Batılı ülke olarak, başta kendi bölgesi olmak üzere Doğu'da daha etkili olmak ve Doğu ile iyi ilişkiler sayesinde, Batı'da daha güvenilir ve saygın olmak mümkündür. Tarih göstermektedir ki Türkiye, Batı dünyası içinde istikrarlı bir demokrasi olabildiği ve Avrasya ve Orta Doğu'ya açık bir ülke olmayı başarabildiği ölçüde, uluslararası sistemde güçlü bir konuma ulaşabilmektedir. Bu güçlü konum, dış politikadan

turizme, ihracattan terörle mücadeleyle kadar her alana olumlu yansımaktadır.

Türkiye'nin ekonomik sorunlarının temelinde yatan en önemli neden, otoriter tek adam yönetimidir. Kuvvetler ayrılığını ve güçlendirilmiş parlamenter demokrasiyi yeniden tesis etmeden mevcut ekonomik sorunlarımız çözülemeyecek, kalkınma çabamız amacına ulaşamayacaktır. Ekonomik istikrar ve büyüme için gerekli olan hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığıdır.

Girişimciler, ancak hukuk ve özgürlüğün esas olduğu bir ülkede dünya ile rekabet gücüne sahip olabilirler. İş ve yatırım ortamının öngörülebilirliği, ancak denge ve denetime dayalı bir sistemde mümkündür. Aynı şekilde Merkez Bankası başta olmak üzere, düzenleyici ve denetleyici kuruluşların bağımsızlığı da ekonomik gelişme için bir gerekliliktir.

Bugün, milyonlarca insanımız borç yükü, işsizlik ve hayat pahalılığı ile karşı karşıyadır. Ekonomik adaletsizlik ve eşitsizlikler her geçen gün derinleşmekte, toplumun en zengin % 5'lik kesimi, en yoksul % 5'lik kesimin gelirinin 24 katını elde etmektedir. Yaklaşık 16 milyon insanımız yoksuldur ve bu sayı yıllardır azaltılamamaktadır. 6 milyon insanımız işsizdir veya iş bulacağına dair umudunu yitirmiştir. Neredeyse her beş gencimizden biri iş bulamamaktadır. Yaklaşık 9,5 milyon kişi güvencesiz, kayıt dışı çalışmaktadır. Asgari ücret, neredeyse açlık sınırının bile altındadır. Milyonlar düşük asgari ücretle çalışmaya mahkum edilirken, Türkiye'de ortalama ücret seviyesi, asgari ücrete oldukça yakın seyretmektedir. Esnaf ve çiftçinin kazancı, giderlerini karşılayamamakta, ekonomiye duyulan güven erimektedir.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Bu ekonomik göstergeler ve bu otoriter rejim, Türkiye'yi hak ettiği geleceğe taşıyamayacaktır. Artık hedef, 21'inci yüzyılda halkımızın refah, özgüven ve huzur içinde yaşayacağı bir Türkiye olmalıdır.

Biz emekten, üretimden, verimli ve girişimci bir iş ortamından yana olan, insana ve doğaya saygılı bir partiyiz. Yoksuldan, emekliden, esnaftan, çiftçiden, üretenden ve tüm çalışanlardan yana, insan ve çevre odaklı bir gelecek için, dayanışma ruhuyla çalışan bir partiyiz. Bu nedenle, üretimin yapısını, yeni dijital çağın gerekliliklerini ve ülkenin yapısal sorunlarını gözeterek dönüştüreceğiz. Halkımıza ek yükler getirmeden nitelikli büyüme hedefimize ulaşacağız. Güçlü bir ekonomik kalkınma programı uygulayarak, ailelerin ve KOBİ'lerin borç çıkmazına son vereceğiz. Türkiye'nin orta dönemli makroekonomik dengelerini yeniden inşa edecek bir planlama yaklaşımını, hedefler ve araçlar bütünlüğü içinde oluşturacağız.

KISA VADELİ HEDEFLER

Dünyada faizlerin artmaya başladığı ve yatırımcıların daha çekingen bir tutum benimsedikleri bu dönemde, Türkiye gibi büyümek için yurt dışı kaynaklara ihtiyaç duyan ülkeler, nispeten daha riskli hale gelmiştir. Bunun yanı sıra bölgemizdeki jeopolitik gelişmeler, Türkiye özelinde ilave risk unsurları oluşturmaktadır.

2018'in geri kalan kısmında, yurt dışı ekonomik ve siyasi gelişmelerin, Türkiye ekonomisine kayda değer bir destek sağlamayacağı, hatta tam tersine kimi zorluklar çıkartacağı öngörülmektedir. Böyle bir ortamda ekonomimizin sağlığını koruması her

zamankinden daha önemlidir. Bu nedenle, nüfusu hala artmakta olan ve son yıllarda yoğun bir şekilde göç alan ülkemiz açısından, istihdam yaratan hızlı büyüme en öncelikli konudur. Bunu sağlamak için olmazsa olmaz koşul, yatırımların artarak devam etmesidir. Bu doğrultuda bir yandan bankalarımızın bu yatırımları destekleyecek kaynaklara sahip olması, diğer yandan da özel sektör şirket bilançolarının güçlü bir yapıda olması gereklidir.

Buna mukabil, özellikle KOBİ'ler olmak üzere şirketler kesiminde bir süredir ciddi bir nakit sıkışıklığı yaşanmaktadır. 2017'de devreye alınan Kredi Garanti Fonu (KGF) ve Nefes Kredisi benzeri programlar kısmi bir rahatlama sağlamış olsa da, piyasada bu tip programların devamına yönelik bir beklenti oluşmuş ve buna bağlı olarak nakit akışlarında düzensizlikler baş göstermiştir. Oysa KOBİ'lerin bu tip desteklere bağımlı olmaksızın, kendi başlarına ayakta kalabilmeleri sektörlerin sağlığı açısından çok önemlidir.

Bir yandan yüksek enflasyon, faizler ve kurlardaki artış, diğer yandan iş gücü maliyetlerindeki hızlı yükseliş ve yurt dışı piyasalarda emtia fiyatlarındaki tırmanış, şirketlerin üretim maliyetlerini, tahammül edilmesi zor boyutlara taşımıştır. Şirketler, piyasa koşulları izin verdikçe maliyet artışlarını satış fiyatlarına yansıtmakta ancak bu da enflasyona neden olmaktadır. Maliyet artışlarını ancak belli bir kısmını fiyatlara yansıtabilen işletmeler, daralan kar marjları ve bozulan nakit akışları nedeniyle, finansal sağlıklarını muhafaza etmekte sıkıntı çekmektedir.

2010-2013 yıllarında hızlı yatırım ve büyüme döneminde özellikle inşaat, enerji, altyapı, turizm ve ulaştırma sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlerin borçluluk oranlarında büyük artış-

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

lar olmuştur. Yaptıkları yatırımlardan planladıkları nakdi elde edemeyen şirketler, bankalara olan borçlarını döndürmekte zorlanmaktadır. 2010 sonrasında büyük ölçekli yatırımlar için sağlanan kredilerin neredeyse tamamı yabancı para cinsindedir. Bu nedenle kurlardaki artış hızı şirketlerin piyasaları öngörebilmelerini güçleştirmektedir.

Son günlerde ülkemizin önde gelen kimi şirketlerinin borçlarını ödemekte sıkıntıya düşmesi ve bankalarla kredilerini yeniden yapılandırmak için masaya oturmaları, iş dünyasındaki sıkıntının sadece küçük ve orta boyutlu şirketlerle sınırlı olmadığını, yurt dışında faaliyetleri olan büyük ve köklü kuruluşlara da sirayet ettiğini göstermektedir. Yeniden yapılandırma taleplerinin yayılarak devam etmesi durumunda, bankacılık sektörü büyük bir sıkıntıyla karşı karşıya kalabilir. Bu nedenle, şirketler kesiminin sıkıntılarının hafifletilmesi için ilave tedbirler alınması gerekmektedir.

Orta ve uzun vadeli hedeflerimizi gerçekleştirebilmek için, Türkiye ekonomisinde var olan yangını söndürmek zorunludur.

Bu amaçla kısa vadeli hedeflerimiz şunlardır:

1. OHAL derhal kaldırılacaktır. Normalleşen ve demokratikleşen bir siyasi iklimin yarattığı güven ortamı sayesinde makro ekonomik göstergelerde istikrar sağlanacaktır. Hukukun üstünlüğünün sağlanması ile kontrat güvenliği, düzenlemelerde istikrar ve öngörülebilirlik tekrar inşa edilecektir. Risk algısı düştükçe, ülkemize duyulan güven artacaktır. Yatırım için en önemli şart, iş dünyasının hükümete ve ülkeye güven duymasıdır.

2. Ülkemizin ekonomiden iç güvenliğe, dış politikadan eğitime her alanda, liyakat ve ehliyet sahibi kadroları iktidarı devralacaktır. Devlet artık yetenek ve liyakate göre yönetilecektir.
3. Ekonomide başta Merkez Bankası olmak üzere tüm düzenleyici kurumlar bağımsız olarak işlevlerini yerine getirecektir. Enflasyona karşı acil önlemler alınacak, buna uygun mali hedefler açıklanarak piyasalara güven verilecektir.
4. Kamu kaynaklarının heba edilmesine yol açan israf, kayırma ve yolsuzluğa derhal son verilecektir. Kamuda tasarruf politikaları hayata geçirilecektir. Politik istikrarla birlikte güvenlik harcamaları düşürülecektir. Vergi reformu ile kayıt dışılık azaltılacak ve vergi adaleti sağlanacaktır.
5. Ekonomide yaşanan aşırı ısınma göz önüne alınarak ilk yıl büyüme hedefi makul seviyede olacaktır. Orta vadede verimlilik artışına, teknoloji hamlelerine, temiz enerji kaynaklarına ve insana yatırıma öncelik veren kapsayıcı ve yüksek oranlı bir büyüme kalıcı kılınacaktır.
6. Asgari ücret net 2.200 lira seviyesine çıkarılacak, Aile Sigortası uygulaması ile tüm yoksullar, sağlık güvencesine kavuşturulacaktır.
7. KOBİ'ler öncelikli olmak üzere şirketlere yönelik mevcut teşvikler daha kapsamlı ve etkin kullanılacak; yeni iş projeleri, dijital ortamda ve finansal sistemin desteği ile çok kolaylaşacaktır. Sosyal işletmeler ve KOBİ güç birlikleri özendirilecektir.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

8. Dijital dönüşüm ve Endüstri 4.0 odaklı bir büyüme vizyonu, derhal tüm kamu politikalarında ana eksen olacaktır. Özgür ve hızlı İnternet ortamı, AR-GE teşvikleri, yaratıcı, girişimci gençlere yönelik politikalar ve insan kaynağına yatırım, tüm kamu politikalarına hakim olacaktır. Türkiye’de ulusal insan kaynaklarımızdan beslenen bir teknoloji baharı başlatılacaktır.
9. Kadın istihdamı ve girişimciliği için teşvik ve vergi kolaylıkları hızla yürürlüğe girecektir. Her mahallede kamu, belediye ve özel kuruluşlar eliyle, çalışan anneler için kreşler yaygınlaştırılacaktır.
10. Avrupa Birliği tam üyelik süreci yeniden canlandırılacaktır. Üreticilerimizin çıkarlarını gözeterek bir Gümrük Birliği revizyonu ile Avrupa’yla daha sağlıklı ekonomik ilişkiler kurulacaktır. Bu ilişkilerle teknoloji seviyemiz yükselecek, yabancı yatırımlar artacak ve istihdam artışı sağlanacaktır. Sürdürülebilir ilişkiler ve sağlıklı entegrasyon ile küresel ekonomik ilişkilerimiz geliştirilecek, ülkemiz doğrudan yabancı sermaye yatırımları için bir cazibe merkezi haline getirilecektir.

ORTA VE UZUN VADELİ HEDEFLER

Ekonomi politikalarımızın orta ve uzun vadede beş temel amacı vardır:

1. Katma değeri yüksek mal ve hizmet üretiminde uzmanlaşmak,
2. İşgücünün niteliğini yükseltmek ve ücretler genel seviyesini artırmak,
3. İşletme ekosistemini dönüştürmek,

4. Bölgesel eşitsizlikleri gidermek,
5. Tüm yoksulları Aile Sigortası çatısı altına almak.

Bu amaçlara dönük olarak 5 yıl içinde 5 temel hedefi tutturacağız:

1. Kişi başı geliri 15 bin dolara çıkaracağız.
2. Enflasyonu ve işsizliği % 5'in altına indireceğiz.
3. Cari açığı, milli gelirin % 4'ünün altına düşüreceğiz.
4. Yoksulluğu bu topraklarda sıfırlayacağız.
5. İmalat sanayi ihracatında yüksek ve orta yüksek teknoloji mal ve hizmet payını, dünya ortalaması olan % 60'a yükselteceğiz.

Türkiye ekonomisini içine kısırıldığı cendereden çıkaracağız. Korku ve umutsuzluğa karşı; güven ve dayanışma ruhuyla değişimi yöneteceğiz, geleceğimizi inşa edeceğiz. Sosyal devlet ilkesini tam anlamıyla hayata geçireceğiz.

Ülkemiz dinamik bir nüfusa, pek çok benzersiz ekonomik kaynağa ve olanağa sahiptir. Ülkemizin kalkınması, kalkınırken refahın hakça paylaşılması ve her bir yurttaşımızın gelecek endişesi taşımadan, mutlu ve huzurlu bir yaşama kavuşması en temel gayemizdir. Akılcı ve planlı ekonomik atılımlarla, çağın sunduğu benzersiz fırsatları yakalayacağız. Her bir yurttaşımızın aşının ve işinin olduğu, hiçbir yurttaşımızın gelecek endişesi taşımadığı, çocuklarımızın, gençlerimizin, kadınlarımızın geleceğe güven ve umutla baktığı kalkınmış bir refah ülkesini el birliğiyle yaratacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Ekonomide beş temel hedefe ulaşmak için şu beş programı yürüteceğiz:

1. Yüksek Katma Değerli Üretim Programı,
2. Kalkınma Kuşakları Programı,
3. İşletme Güç Birliği Programı,
4. Yüksek Ücret ile Büyüme Programı,
5. Hakça Paylaşım Programı.

1. YÜKSEK KATMA DEĞERLİ ÜRETİM PROGRAMI

58

Yüksek Katma Değerli Üretim Programı'nın temel amaçları, mal ve hizmet üreten sektörlerimizin girdi maliyetlerini düşürmek, kamusal yüklerini hafifletmek, kümelenmelerle ortak giderleri düşürerek, hedef pazarlara çok daha kolay ulaşmasını sağlamak olacaktır.

Geleceğin üretim paradigması olarak adlandırılan Endüstri 4.0'ın sunduğu fırsatların ve tehditlerin farkındayız. Nesnelerin İnternet'i, büyük veri, artırılmış gerçeklik, üç boyutlu yazıcılar gibi maliyetleri düşüren, verimliliği ve ürün kalitesini artıran, tüketiciye yepyeni faydalar sağlayan; teknolojik araçları kullanan, geliştiren ve üreten işletmelerin kurulmasının önünü açacağız. Bu yönde yeni işler kurmak isteyen gençleri ve kadınları destekleyeceğiz.

Büyük ölçekli işletmelerimizin, küçük ölçekli işletmelerle güç birliği içinde kuracakları ulusal tedarik zincirleriyle, küresel markalar yaratan bir ekonomi inşa edeceğiz. Yeni dijital çağın

İhtiyaçları doğrultusunda büyük işletmelerle, yeni kurulan küçük start-up şirketlerinin, güçlü işbirlikleri kurabileceği mekanizmalar geliştireceğiz. İşletme ekosistemini dönüştürmenin yanı sıra öngörülebilir ve sürdürülebilir bir yatırım ortamı oluşturacağız. Türkiye ekonomisinin verimlilik ve uluslararası rekabet ortamında yaşadığı sorunları aşacağız.

Ekonomimizi rant değil, üretim odaklı hale getireceğiz. Borçlanmayla değil, gelir artışı ve adil bölüşümle büyüyeceğiz. Batı ülkelerinin bizim gibi ülkelere ihraç ettiği üretim ve hizmet alanlarını değil; teknoloji, bilim ve AR-GE ile beslenen sektörleri geliştireceğiz.

KOBİ'lerimizi geleceğin ekonomisine hazırlayacak ve dijital çağın öncüleri kılacağız. Mevcut durumda KOBİ'lerimizin faktör verimliliği artmıyor ve büyümeye istenen ivmeyi vermiyor. Bu nedenle, dijital teknolojilerin üretimi ve kullanımı bir tercihten ziyade kaçınılmaz bir zorunluluk haline geliyor. Dijitalleşmeye dönük atacağımız adımlar ile KOBİ'lerin yönetim kalitesini artıracak ve her ilimizde kurulacak olan **Dijital Dönüşüm Merkezleri** ile yetkinlikleri, inovasyonu ve işbirliklerini geliştirecek ortamlar yaratarak KOBİ'lerimiz arasındaki dijital teknolojilerin yayılımını sağlayacağız.

Bu dönüşüm sayesinde Endüstri 4.0 teknolojilerinin sadece müşterisi değil, aynı zamanda üreticisi olacağız. Bu amaçla eğitim ve dijital altyapıyı Endüstri 4.0 sürecine uyumlu hale getireceğiz. Endüstri 4.0'ı, Emek 4.0 ile tamamlayacağız. Emek 4.0 kapsamında, işçinin kendi öğrenim seviyesi ve yaptığı işin niteliğine uygun olarak vasfının artmasını sağlayacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Çalışanlarına yeni dijital çağın gerektirdiği yetkinlikleri kazandırmak için yatırım yapan şirketlere ek destek vereceğiz. Devlet desteği ile gençlere yeni eğitim olanakları sunacağız. Hem yetkinlikleri geliştirmek, hem istihdamı artırmak hem de yetenek uyumsuzluğunu, iş dünyasının ihtiyaç duyduğu yetkinlikler ile mevcut iş gücünün yetkinlikleri arasındaki farkı gidermek için daha güçlü ve etkin, üniversite ve sanayi iş birlikleri kuracağız.

Bu politikalar sayesinde dünyada aranan, adından bahsedilen ürünler, Türk Malı damgası taşıyacaktır. Türkiye'nin kendisi bir marka olacaktır. Tasarım ve teknoloji gücü, tüketiciye sunulan fayda ve hizmet, küresel çapta üretim hacmi, rekabetçilik ve kalite açısından işletmelerimiz dünya pazarlarının aranan aktörleri haline gelecektir.

60

2. ANADOLU KALKINMA KUŞAKLARI VE MERKEZ TÜRKİYE PROGRAMI

Yurttaşının kaderini doğum yerinin belirlediği bir ülkede, toplumsal refahı sağlayamayız. AKP iktidarında bölgesel eşitsizlikler çok derinleşmiş, Türkiye'nin kişi başı en yüksek geliri İli İstanbul ile en düşük geliri ili Ağrı arasındaki uçurum yıllık 80 bin TL'ye ulaşmıştır.

Anadolu'yu yeniden kalkındırmak için Beş Kalkınma Kuşağı'nı "Merkez Türkiye Projesi" çatısı altında eş zamanlı olarak yaşama geçireceğiz. Bu projeler ile hem bölgelerarası eşitsizlikleri ortadan kaldıracak hem de Türkiye'nin küresel ekonomiyle bütünleşmesini sağlayacağız. "Merkez Türkiye Projesi" içinde bütünleştirilmiş, her biri kendi bölgesinin karşılaştırmalı üstünlüklerini öne çıkaran 5 Kalkınma Kuşağı, Türkiye'nin sürdürülebilir büyümesine öncülük edecektir.

Beş Kalkınma Kuşağı

1. Doğu Kuşağı: Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki illeri kapsayacaktır. Bölgenin ağırlaşan işsizlik ve göç sorununu çözme hedefiyle istihdam odaklı olacaktır.
2. Güneş Kuşağı: İç Anadolu ve Doğu Akdeniz bölgelerindeki illeri kapsayacaktır. Ankara'nın yanı sıra Konya, Sivas, Kayseri, Gaziantep, Hatay, Adana ve Mersin gibi sanayileşmekte olan illerimiz arasındaki iş birliğini, işbölümünü ve koordinasyonu artırarak, bölgesel bir dinamizm kazanmalarını sağlayacaktır.
3. Karadeniz Kuşağı: Çekim merkezi, Orta ve Doğu Karadeniz bölgelerini kapsayacaktır. Bu stratejinin öncelikli hedefi, tarımsal ürünün değerinden satılması ve istihdamda sektörel çeşitliliğin sağlanması olacaktır.
4. Marmara Kuşağı: Marmara Bölgesi'ne ek olarak Batı Karadeniz, Kuzey Ege ve İç Anadolu'nun kuzeybatısındaki illeri kapsayacaktır. Marmara Denizi'nin merkezinde olduğu farklı coğrafi ve iktisadi bölgelerin bütünleşmesini sağlayarak, hizmetler ve sınai sektörler etrafında çok merkezli bir iktisadi çember ortaya çıkarmayı hedefleyecektir.
5. Mavi Batı Kuşağı: Ege ile Batı Akdeniz ve İç Anadolu'nun batı illerini kapsayacaktır. Turizm faaliyetlerinin ürettiği katma değer artırılması ve sektörün bölgeye özgü tarımsal faaliyetlerle geleneksel sınai üretimi arasında bağlantı kurmasını hedefleyecektir. Yüksek teknolojiye dayalı sınai üretimin sinerji merkezi, Mavi Batı Kuşağı olacaktır.

Merkez Türkiye'nin kalbi, Doğu, Güneş ve Karadeniz Kuşağı olacaktır.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

“Merkez Türkiye Projesi”ni oluşturan kalkınma kuşakları ile kalkınmada öncelikli bölgeleri, ülke ortalamasına ve diğer bölgeleri AB ortalamasına yaklaştırarak şu hedeflere ulaşacağız:

- **İstihdam:** Bölgesel kalkınma farklarının hem temel nedeni hem de doğrudan sonucu, bölgelerarası istihdam oranlarındaki dengesizliktir. İstihdam yaratacak projeler geliştirilerek bu dengesizliği azaltmak temel hedefimizdir. İstihdamda bölgelerarası yakınsama, gelir seviyesinde de yakınsamayı beraberinde getirecektir.
- **Ticaret hacmi:** Kalkınma kuşakları, bölge içi ve bölgelerarası ticaret hacminin artmasını sağlayacaktır. Bölgesel ticaret hacminin büyümesi, kümeleşme eğiliminin güçlenmesini temin edecektir.
- **Yüksek Katma Değerli Üretim:** İstihdam ve ticaret hacmi açısından görece avantajlı bölgelerin ortak sorunu, düşük katma değerli üretimdir. Bu bölge ve illerde temel hedefimiz, stratejik sektörlerde işletmeler arası sinerji ve eşgüdümü yaratarak, yeni teknolojilerin kullanımı ve üretimini artırmak olacaktır.

“Merkez Türkiye Projesi” ile Çin’den Avrupa’ya uzanan İpek Yolu’nun ortaya çıkaracağı fırsatları değerlendirerek, Türkiye’nin hem lojistik hem de mamul mal üretiminde avantaj yakalamasını sağlayacağız. Ülkenin lojistik avantajlarını ortaya çıkarmak üzere Karadeniz’i, Doğu ve İç Anadolu üzerinden Akdeniz’e bağlayan demir yolu hatları inşa edeceğiz. Marmara Bölgesi’nin etrafında bir ulaşım çemberi oluşturacağız.

Güneş Kuşağı kapsamındaki iller başta olmak üzere, Anado-

lu'nun sanayi üsleri arasındaki bağlantıları tahkim edecek ve taşıma kapasitesini artıracak bir ulaşım şebekesi kuracağız.

Doğu Kuşağı kapsamındaki en büyük üç kentimize, özel endüstri bölgesi niteliğinde sanayi kompleksleri inşa edeceğiz. 135'i Doğu Kuşağı'nda olmak üzere kalkınmada öncelikli yörelerde 400 orta-ölçekli kamu işletmesi kuracağız. "Merkez Türkiye Projesi" ile ülkemizi, Doğu Asya, Orta Doğu ve Avrupa'yı birbirine bağlayan bir teknoloji ve lojistik üssü haline getireceğiz.

Demokratik planlama yoluyla gerçekleştireceğimiz bu yatırımlar, bölgesel kalkınma kuşaklarını, komşu ülkelerin ekonomileriyle de etkileşime sokacaktır. Bu sayede kalkınma kuşakları, bölgelerimizin üretim potansiyelini geliştirirken, komşu oldukları ülkelere dönük ihracatın artmasına da olanak sağlayacaktır.

3. SOSYAL İŞLETMELER VE GÜÇ BİRLİĞİ PROGRAMI

Türkiye'nin üretim yapısının iki önemli sorunu olduğunu görüyoruz. Birinci sorun KOBİ'lerimizin güçsüz, kırılğan ve kısa ömürlü olmasıdır. İkinci sorun zayıf üretim yapısının ağırlıklı olarak düşük ücretli ve niteliksiz istihdam yaratmasıdır.

Bu sorunların sonucu olarak bir taraftan sürdürülebilir bir büyüme patikasına geçemiyor, diğer yandan gelir dağılımı adaletsizliğinin yarattığı sosyal sorunları çözemiyoruz. Bu sorunları çözebilmek için bir taraftan KOBİ'lerimizi küresel rekabette güçlendirmemiz, diğer taraftan sermayeyi tabana yayarak sosyal kırılğanlıkları azaltmamız gerekmektedir. Her iki amacı birden gerçekleştirmenin en etkin yöntemlerinden biri olarak,

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Sosyal İşletme Modeli'ni bir alternatif olarak yaygınlaştırmayı amaçlıyoruz.

Sosyal İşletme Modeli, çalışanların kardan pay almasına, işletmelerin maliyetlerini düşürmek amacıyla sektörel veya bölgesel güç birliği yapmasına, kurumsal büyük ölçekli şirketlerle iş birliği içerisinde, kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesine dayanmaktadır. Bizim planladığımız Sosyal İşletme Modeli, Avrupa Komisyonu'nun çerçevesini çizdiği sosyal işletme modelinden daha kapsamlı olacaktır. AB'de öngörülen sistemde, sosyal işletmelerin faaliyet alanı sosyal amaçlarla sınırlıyken, bizim modelimizde sosyal işletmeleri tüm sektörlerde özendireceğiz.

64

Sosyal işletmeler sayesinde, çalışanların üretimde daha etkin olmasını sağlayarak verimliliği artırmayı, gelir dağılımı adaletsizliğini gidermeyi, çalışanların motivasyonunu ve niteliğini artırmayı, kadın, genç, engelli gibi dezavantajlı grupların ekonomiye aktif katılımını hedefliyoruz. İşletmelerin güç birliği içinde maliyetlerini düşürmeyi, yaratıcılığa dayalı yeni işletmeleri desteklemeyi, küçük işletmelerin büyük ölçekli şirketlerin kurumsal kapasitesinden yararlanmasını amaçlıyoruz.

Kuracağımız sistemle sosyal işletmelerimiz satın alma, pazarlama, tasarım ve AR-GE ile finansman ihtiyaçlarını el birliğiyle karşılayacak. Sisteme dahil olan işletmeler, büyük hacimli siparişleri el birliğiyle tamamlayacak, girdilerini ortak olarak maliyetlerini azaltacak, pazarlama, tasarım ve AR-GE'ye ilişkin ihtiyaçlarını, kendi kuracakları Sosyal İşletme Birlikleri'yle ve Kalkınma Bakanlığı'nın mali ve teknik desteğiyle gerçekleştirecektir.

Sosyal işletmelerimiz finansmana, kuracakları yatırım fonu üzerinden ve piyasanın sunduğundan daha cazip koşullarla erişebilecektir. KOBİ'lerimiz gönüllü olarak katılacakları sosyal işletme sistemi içinde güç birliği yaparak, rekabet güçlerini ve kazançlarını artıracak, mali sıkıntılarını aşabilecektir.

Sosyal İşletme Birlikleri, özellikle ihracat yönelimli sektörlerde yurt dışındaki pazarlama, tanıtım ve müşteriye erişim amaçlı faaliyetler yürüterek, sosyal işletmelerimizin pazara erişimini sağlayacaktır. Ortalama işletme ömrünün uzaması, karlılığın artması ve çalışanların üretimin paydaşı olması neticesinde, ekonomimiz daha fazla katma değer üretecektir. İşletme ömrünün uzamasıyla uzmanlaşma, çalışanların paydaş olmasıyla üretim kalitesi artacaktır.

Sosyal işletmelerin yaygınlaşmasıyla birçok Anadolu kentinin müzmin sorunlarına çözüm bulacağız. Bir yandan KOBİ'lere mevcut destekleri vermeye devam edeceğiz, bir yandan da yüksek teknoloji kullanımını teşvik edecek yönlendirmeyi yapacağız. Bunların yanı sıra büyük şirketlerin rekabet gücünü artırırken, KOBİ'lere maliyet avantajı sunan teşvikler uygulayacağız. Küçük geliştirici firmalara (start-up firmalara) destek amacıyla, ortak çalışma ofisleri, melek yatırımcı teşviklerini düzenleyecek ve destekler sunacağız.

4. YÜKSEK ÜCRET İLE BÜYÜME PROGRAMI

Çalışanların milli gelirden aldığı payı yükselterek büyümenin kapsayıcı olmasını hedefliyoruz. Çünkü çalışanların gelirinin yükselmesini ikincil hedef kabul eden, yukarıdan damlama teorisine dayalı neoliberal ekonomi politikalarının çöktüğünü görüyoruz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Üretim ve verimlilik artışıyla destekleyeceğimiz yüksek ücret önceliğimiz sayesinde, daha insani ücret ve çalışma koşullarıyla çalışanların verimliliğini artıracacağız. Kamunun ve servet sahiplerinin kısmi fedakarlığıyla birlikte aşamalı olarak yükselteceğimiz ücret seviyesi, bir taraftan iç talebi artırarak canlanma yaratırken, diğer taraftan tasarruf miktarını artıracaktır. Ücret artışıyla nitelikli iş gücü oluşturma politikalarını destekleyeceğiz. Bu sayede küresel rekabette fiyat yerine, kalite ve katma değer rekabetiyle cari açığımızı azaltacağız.

Yüksek Ücret ile Büyüme Programı kapsamında uygulayacağımız yüksek ücret politikası iki eksenden oluşacaktır.

66

Birincisi, başta asgari ücret olmak üzere çalışanların net harcanabilir gelirini belirleyen unsurlara ilişkin, çalışanlar lehine düzenlemeler gerçekleştirecek ve çalışanların sendikalı olmasını teşvik edeceğiz.

İkincisi, bir yandan kamu bütçesinin kullanımını rasyonel hale getirerek, şeffaflaştırarak ve etkinleştirerek, ücret seviyesinin yükseltilmesi için gerekli kaynakları yaratacağız. Diğer yandan, para ve maliye politikalarında istikrar ve adil bölüşümü hedef olarak belirleyerek, rantiyeye aktarılan kaynakların çalışanların ücretlerine yansımaları sağlayacağız.

Ücretler genel seviyesindeki yükselmenin, çalışanların vasıflarının kullanılabilmesine katkı sunmasını, dolayısıyla hayat standardını, yaşam kalitesini ve verimliliği artırmasını sağlayacağız.

5. HAKÇA PAYLAŞIM PROGRAMI

Ekonomimizin kendi haline bırakılmış üretim yapısı, büyümeyi istihdamla taçlandıramıyor. Büyüyen istihdam açığı nedeniyle iş bulamayanların sayısı artmakta, gençlerimiz ve kadınlarımız

iş gücünden dışlanmaktadır. Çalışanlarımız ise kayıt dışı istihdam ve iş güvencesizliği nedeniyle her an işlerini kaybetme riski altındadır. Bu nedenle, mevcut iktidarın yarattığı ekonomik istikrarsızlığın yol açtığı sorunlara acilen cevap vermek, çalışanlarımızın piyasa mekanizmasındaki risklere karşı korumak ve sosyal dışlanmışlığa maruz kalan yurttaşlarımıza destek olmak için, tüm yoksul ve dışlanmış kesimleri kapsayacak sosyal politikaları uygulayacağız.

Hakça Paylaşım Programı kapsamında uygulayacağımız sosyal politikalar, iki ana bileşenden oluşmaktadır. Bunlardan birincisi Aile Sigortası, ikincisi ise yoksul kesimler lehine gerçekleştireceğimiz vergi reformudur.

Aile Sigortası

Aile Sigortası'nın temel hedefi, yoksulluktan muzdarip hanelerin gelir seviyesini, reel ortanca gelirin yarısına yükseltmektir. Diğer bir deyişle, Aile Sigortası projemiz ile yoksul hanelere sabit miktarda bir destek sağlamayacağız. Hanelerin durumuna ve mevcut gelirlerine göre değişecek şekilde bir takviye yapacağız. Bu sayede, düşük bir maliyet ile şiddetli yoksulluğa son verecek ve tüm hanelerimizin aylık gelirinin 1.000 TL'nin üstüne çıkmasını sağlayacağız.

Aile Sigortası projemizin ilk aşaması, projenin bahsedilen idari yapısı kurulana kadar, acil yoksulluk sorununu çözmek için başlatacağımız Aile Maaşı uygulaması olacaktır. Mevcut iktidar, yoksullar için yıkıma yol açacak bir enkaz bıraktığı için, seçimlerden sonra hızla uygulamaya sokacağımız bu destek programıyla 15 Eylül 2018 tarihinden itibaren GSS primleri devlet tarafından ödenen (yeşil kart sahibi) her hanedeki kadınların hesabına aylık 1.000 TL yatıracağız. Aile Maaşı bağlanan aile-

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

lere, asgari ihtiyaçlarını karşılayacakları şekilde su, elektrik ve ısınma desteği vereceğiz.

45 bin yeni kamu istihdamıyla her 500 haneye bir aile danışmanı atayacağız. Aile hekimleriyle aynı binada faaliyetlerini yürütecek aile danışmanları, her hanenin sadece ekonomik değil, aynı zamanda sosyal sorunlarıyla bire bir ilgilenerek, aileler talep etmese bile yaşadıkları sosyoekonomik sorunların çözümü için katkı sağlayacaktır. Bu idari yapı sayesinde Aile Sigortası Projesi kapsamında, her yoksul aileyi mevcut hükümetten daha etkin bir kaynak kullanımı ile rahat ettirecek desteğe kavuşturacağız.

68

Aile Maaşı ile ilk etapta 8 milyon, Aile Sigortası'nın tam olarak uygulanmasıyla, sosyal yardımları kesmeden, 16 milyon yurttaşımızın şiddetli yoksulluk sorununu ortadan kaldıracacağız. Aile Sigortası Projesi'nin yıllık maliyeti, mevcut sosyal yardım bütçesine denk olacaktır. Ücretler genel seviyesini yükselterek ve istihdam açığını kapatarak yoksul sayısını azaltacağız. Aile danışmanlarının aile içi şiddetin engellenmesi ve istihdam odaklı yönlendirme sağlamasıyla sosyal sorunların önüne geçeceğiz.

Vergi Reformu

İkinci bileşen vergi reformudur. Mevcut vergi politikaları; yoksullar, çalışanlar ve sosyal dışlanmaya maruz kalan kesimlerden, rantiyeye kesimine aktarım yapmaktadır. Bu nedenle, gerçekleştireceğimiz vergi reformu, öncelikle bir sosyal politika enstrümanıdır. Bu reform üç unsurdan oluşmaktadır.

Birincisi, dolaylı vergilerin azaltılmasıdır. Dolaylı vergilerdeki küçülme sayesinde temel mal ve hizmetler üzerinde vergi yük-

künü azaltarak, sosyal yardım ihtiyacını azaltmanın yanı sıra, halkımızın gıda başta olmak üzere temel ihtiyaçlara erişimini temin edecek ve yaşam kalitesini yükselteceğiz.

İkincisi, düzeltici vergilendirme politikalarını uygulayarak, her-kesten ödeme gücü ilkesine göre vergi alacağız. Bu politikalar-la hem dolaylı vergilerdeki küçülmenin kamu bütçesi üzerinde baskı oluşturmasını engelleyecek hem de vergi adaletinin sağ-lanması suretiyle kayıt dışı istihdamın önüne geçeceğiz.

Üçüncüsü, vergi sistemini şeffaflaştırarak, vergi ödeyenlerle ödemeyenler arasındaki adaletsizliği gidereceğiz. Vergide ada-leti sağlayarak, tahsil oranlarındaki düşüşün önüne geçecek ve kamu maliyesine ilişkin belirsizliklere son vereceğiz.

YÜKSEK ÜCRETLİ VE YÜKSEK KAZANÇLI BÜYÜME

ASGARI ÜCRET

- 1 Ocak 2019'da net asgari ücreti 2.200 TL yapacağız.
- Asgari ücretten gelir vergisi almayacağız.
- Asgari ücrete yılda bir defa değil, altı ayda bir (Ocak - Tem-muz) zam yapacağız.
- Asgari ücret artışını enflasyon ve refah artışı payını dikkate alarak altı ayda bir belirleyeceğiz.

GELİR ADALETİ

- Emeklilere Ramazan ve Kurban bayramlarında birer maaş ikramiye vereceğiz.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Evi olmayan ve oturmak için ev alacak ailelere, 20 yıla kadar vadeli, aylık % 0,5 faizle kamu bankalarından kredi kullanılabileceği. Bu kredide % 20 peşinat şartı aranmayacak ve üst limiti 300 bin TL olarak belirleyeceğiz. Mevcut şartlara sahip halihazırda kredi kullanmış yurttaşlarımıza da aynı koşullarda yeniden finansman olanağı sağlayacağız.
- 26.05.2018 tarihi itibari ile bankalarda ve varlık yönetim şirketlerinde takibe düşmüş, kredi kartı ve tüketici kredisi borçlarını risk esasına göre satın alacak, borç faizlerini, vergi, resim, harç, dosya parası, kapak ücreti gibi tüm mali yükümlülüklerini silecek, sadece ana parayı uzun vadeye yayarak tahsil edeceğiz ve borçluların sicil kayıtlarını sileceğiz.
- Çiftçinin üretimde kullandığı mazottan ÖTV ve KDV'yi kaldıracacağız. Böylece mazotun litresini çiftçiye 3 TL'den vereceğiz.
- Çiftçilerimizin tarımsal kredi borçlarının faizlerini sileceğiz.
- Aile Sigortası kapsamına alınan yurttaşlarımızın Genel Sağlık Sigortası prim borçlarını sileceğiz.
- Tüm kamu personeli ve emeklilerin ücret artışlarını belirlerken sadece enflasyonu değil, büyümeden kaynaklı refah payını da tam olarak dahil edeceğiz.
- Vergide adaleti sağlayacak, az kazananlardan az, çok kazananlardan çok vergi alacağız.
- Ücretlilerin ve esnafın asgari ücrete kadar olan gelirlerine gelir vergisi muafiyeti tanıyacak şekilde, gelir vergisi dilimlerini yeniden düzenleyeceğiz.

BÜYÜYEN EKONOMİ

- Zengini daha zengin etmeye dayalı mevcut büyüme anlayışı yerine, hakça paylaşıma dayalı, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir kalkınma anlayışını getireceğiz.
- Sadece milli geliri değil, yurttaşlarımızın yaşam kalitesini ve mutluluğunu da artıracacağız.
- Üreten, çalışan yurttaşlarımızın emeklerinin karşılığını almasını sağlayarak, gelir dağılımı adaletsizliğini hızla ortadan kaldıracacağız.
- Borçlandırmaya ve borçla tüketime dayanan ekonomik yapı yerine, yüksek gelire, tasarrufa ve üretime dayalı bir ekonomik yapı kuracağız.
- Yatırım ortamını iyileştirerek, kamusal yatırımlar ve istihdamı artırarak işsizlik oranlarını hızla aşağıya çekeceğiz.
- İlkel ve kirli sanayiye dayalı ekonomi yerine, yüksek katma değer üreten ve çevreye saygılı güçlü bir ekonomi kuracağız.
- Enerjiyi akılcı kullanan, doğayla barışık bir kalkınma ve refah programını benimseyeceğiz.

KURUMSAL ALTYAPI

- Şeffaf, hesap verebilir, adil, rekabetçi ve öngörülebilir bir ekonomik düzen kuracağız.
- Sayıştay'ın yeniden etkin denetim yapmasını sağlayarak, vergilerimizin ve kamu kaynaklarının yağmalanmasına engel olacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Bütçenin etkin denetimi için TBMM'de Kesin Hesap Komisyonu kuracağız.
- Ekonomide öngörülebilirliği ve güveni tesis etmek amacıyla Orta Vadeli Program'da ve Bütçe Kanunu'nda mali hedefler belirleyeceğiz.
- Kamu ihalelerinde kurulmuş olan yağma düzenini ortadan kaldıracak, adil ve rekabetçi bir ihale düzeni oluşturacağız.
- Kamu İhale Kanunu'nu uluslararası standartlara uygun hale getirecek, kanuna getirilen bütün istisnaları kaldıracağız.
- Ekonomik ve Sosyal Konsey başta olmak üzere, çalışma hayatındaki sosyal diyalog mekanizmalarını güçlendireceğiz.
- Partizanca kesilen vergi cezalarının yarattığı mağduriyetleri gidereceğiz.
- Türkiye'nin üretim kapasitesini ve insan kaynaklarını orta ve uzun dönemde planlamak üzere **“İnsani Gelişme Stratejileri ve Bilgi Politikaları Kurumu”**nu kuracağız.

KALKINMA VE İSTİKRAR ODAKLI PARA VE MALİYE POLİTİKASI

- Merkez Bankası'nın kurumsal itibarını ve bağımsızlığını onaracağız. Türkiye'de maliye ve para politikaları arasındaki ilişkiyi, büyüme ve fiyat istikrarının birlikte sağlanması doğrultusunda yeniden tanımlayacağız.
- Para Politikası Kurulu üyelerinin ağırlıklı Merkez Bankası yöneticilerinden oluşmasına son verecek, bağımsız üye sayısını artıracacağız.

- TBMM denetiminden kaçırmak için bütçe dışına taşınan her türlü fon, özel hesap ve harcama uygulamalarını sonlandıracacağız.
- Varlık Fonu uygulamasına son vereceğiz.
- Yürütmenin ödenek transferi yöntemiyle TBMM'nin bütçe yetkisini gasp etmesini önleyeceğiz.
- Kamuda israfı engelleyip verimliliği artırarak borçlanma gereğini düşürecek ve kamunun üzerine bindirilen faiz yükünü azaltacağız.

YÜKSEK KATMA DEĞERLİ ÜRETİM

YATIRIMLAR İÇİN ELVERİŞLİ İKLİM

- OHAL'i kaldıracak, hukuk güvenliği ve yargı bağımsızlığını sağlayarak yatırımcılar için öngörülebilir ve güvenilir bir ortam oluşturacağız.
- Düzenleyici ve denetleyici kurumların tam bağımsızlığını tesis edeceğiz. Bu kurumların tekelleşmeyi önleyecek, kamu yararını, rekabeti ve tüketici haklarını koruyacak bir yapıya kavuşmasını sağlayacağız.
- Kanun ve düzenlemelere ilişkin öngörülebilirlik ve istikrar sunacağız.
- İmtiyaz dağıtımı ve kapitülasyonlara dönüşen, haksız rekabete yol açan özel teşvik uygulamalarına derhal son vereceğiz.
- Ücretler ve kazançlar genel seviyesini artırarak iç talebin canlanmasını sağlayacak, bu sayede yatırım cazibesini artıracacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Yükselen eğitim kalitesi ve vasıflı iş gücü sayesinde, katma değerli yatırım hacmini artıracacağız.
- Cari açığı ve enflasyonu düşürerek döviz kurlarında istikrar sağlayacak, ekonomik öngörülebilirliği artırarak, istikrarlı bir yatırım ortamı yaratacağız.

BİLEŞİK BÜYÜME İÇİN SEKTÖREL ÖNCELİKLER

Tarım

- Türkiye'yi tarımda ithalatçı olmaktan çıkarıp, ihracatçı haline getireceğiz.
- Tarım Kanunu'nun 21. Maddesi'ni uygulayacağız. GSYH'nin % 1'i kadar vereceğimiz tarım desteklerini iki katına çıkaracağız.
- Tarımsal üretimde kullanılan tohum, gübre ve tarım ilacı gibi girdilerin vergilerini düşürerek, maliyetleri aşağıya çekeceğiz.
- Parçalı tarım arazilerinin tarım sigortası sorununu çözeceğiz.
- Çiftçilerimizin tarımsal kredi borçlarının faizlerinin tamamını sileceğiz.
- Türkiye'deki tüm tarımsal ve hayvansal üretimi kayıt altına alan, Üretici Kayıt Sistemi'ni oluşturacağız. Sisteme kayıtlı üreticilerin SGK primlerinin tamamının devlet tarafından karşılanmasını sağlayacağız.
- Tüm ürünleri, üretim araçlarını ve hayvanları, sisteme kayıt edildikleri anda primleri devlet tarafından karşılanacak şekilde, tarım sigortası kapsamına dahil edeceğiz.

- Çiftçilere verilen desteklerden dosya parası, genel giderler vb. adı altındaki kesintilerin tamamını kaldıracacağız.
- Tarımsal destekleri çiftçinin girdi maliyetlerini hesaplayarak ve üzerine çiftçinin karını ekleyerek belirleyecek ve bir yıl önceden açıklayacağız. Destek tutarlarını en az enflasyon oranı kadar artıracacağız.
- Tüm tarımsal KİT'lerin özelleştirme süreçlerini durduracağız.
- Şeker fabrikalarının özelleştirme ihalelerini iptal edeceğiz. Pancar Üreticileri Kooperatifleri ve işçi sendikalarını fabrikalara ortak ederek yönetime dahil edeceğiz.
- Şeker pancarı üretimini artıracacağız. Gıda fazlası şekerini, akaryakıtla harmanlanacak biyoetanole dönüştürerek, enerji ithalatını azaltacağız. Biyoyakıtları ÖTV ve KDV'den muaf tutacağız.
- Nişasta bazlı şeker (NBS) üretimini sınırlayacak, yerli pancar şekerini destekleyeceğiz. NBS kaçakçılığını ağır şekilde cezalandıracağız.
- Her köylüye evinin, ahırının, garajının çatısına ya da bahçesine en az 10 kW gücünde güneş paneli kurabileceği ekipman ve teknik yardımı 10 yıl vadeli ve sıfır faizli kredi ile sağlayacağız.
- Sulama birliklerine ve su şebekesi pompalama gereksinimi olan köylere sıfır faizli 10 yıl vadeli kredi temin ederek, enerji ihtiyaçlarını güneşten karşılamalarını sağlayacağız.
- Köylerde ve tarımsal sulamada su kullanımına destek sağlayacak; şebeke, sondaj ve boru maliyetlerini merkezi bütçeden karşılayacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Tarım ve hayvancılığa yönelik her türlü teknik ve danışmanlık desteğini, kooperatifler aracılığıyla ve bölge üniversiteleri ile eşgüdüm halinde vereceğiz. Bu kapsamda en az 40 bin ziraat mühendisi, veteriner ve tekniker istihdamı sağlayacağız.
- Kuracağımız Arazi Edindirme Ofisi ile arazi toplulaştırma faaliyetlerini 5 yıl içinde tamamlayacağız.
- Mera Yönetim Birlikleri'ni etkinleştirecek, ıslah edeceğimiz meraların amaç dışı kullanımına izin vermeyeceğiz. Meraların köyün ortak malı olarak kalmasını sağlayacağız.
- Yerel tohumlarımızı geliştirecek ve biyoçeşitlilik koruyacak gen bankaları, laboratuvarlar ve üretim istasyonları kuracağız.
- Yerli sanayicilerin ve tütün üretici kooperatiflerinin, tütün mamulleri üretmelerini engelleyen kapasite sınırlamasını düşüreceğiz.
- Tütün üreticilerinin kooperatif çatısı altında örgütlenmelerini destekleyecek, tütün ithal eden Türkiye'yi yeniden tütün ihraç eden bir ülke haline getireceğiz.
- Üzüm üreticilerinin kooperatifler ve kuracakları sosyal işletmelerle, sirke ve alkollü içki üretebilmelerini sağlayacak kapasite düzenlemelerini hayata geçireceğiz.
- "Fındık Borsası"nı Karadeniz'de kuracağız.
- FİSKOBİRLİK'i piyasayı üretici lehine düzenleyen özerk bir yapıya kavuşturacağız. FİSKOBİRLİK'i dünyanın en büyük doğrudan fındık ihracatçısı ve çikolata üretiminde bir dünya markası haline getireceğiz.

- 2018 yılı fındık alım fiyatını en az 15 TL olarak belirleyeceğiz. Rekolteadaki dalgalanmaya karşı üreticinin gelirini garanti altına alacak bir taban fiyat uygulaması geliştireceğiz.
- Çay-Kur'un ihtiyaç duyduğu finansmanı bütçeden sağlayacak, Çay-Kur'u kesinlikle özelleştirmeyeceğiz. Çay-Kur'u kademeli olarak üretici kooperatiflerine devredeceğiz.
- Çay alım kotasını kaldıracacağız. Çay-Kur'un üreticinin bütün çayını almasını sağlayacağız.
- Zeytinlikleri koruyacağız. Zeytinyağı üretimi ve tüketimini yaygınlaştıracacağız.
- Zeytinyağına litre başına 1,5 TL ve sofralık zeytine kilo başına 1 TL destekleme primi vereceğiz. Destekleme primlerini, enflasyon oranında her yıl artıracacağız.
- Tekstil tezgahlarımızda çiftçimizin yerli tohumlardan ürettiği pamuğun işlenerek ihraç edilmesini sağlayacağız.
- Pamuk destekleme primini 5 yıllık dönemler için açıklayacak ve üretim maliyeti ile dünya fiyatlarını dikkate alarak güncelleyeceğiz.
- Ayçiçeği ve mısır başta olmak üzere, yağlı tohumların üretimine yönelik orta ve uzun vadeli politikalarla üreticiyi destekleyeceğiz. Girdi maliyetlerini düşürerek, ithalat bağımlılığını sona erdireceğiz.
- Tarım Borsaları'nda küçük üreticinin işlem yapabilmesini kolaylaştıracacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Hayvansal Üretim

- Bütün kırsalda hayvan varlığını artırmak için küçük ve orta ölçekli işletmelerin yaygınlaşmasını sağlayacak, kooperatifleşmeyi desteklerle özendiracağız.
- Ulusal Kırmızı Et Konseyi'nin talepleri doğrultusunda, büyükbaş ve küçükbaş hayvanların karkas sınıflandırılması sistemini hayata geçireceğiz.
- Okul sütü programını yeniden tasarlayarak, kamu alımlarını sektörü desteklemek üzere kullanacağız.

78

Ormancılık

- Devlet ormanlarının devlet tarafından işletilmesini sağlayacağız.
- Ormancılık işlerinde ve satışlarında, dikili ağaç satışı uygulamasına son vereceğiz.
- Orman alanlarının daraltılmasına ve özelleştirilmesine izin vermeyeceğiz.
- Orman ürünleri ihtiyacını karşılamak üzere yapılacak endüstriyel plantasyonlar için teşvikleri artıracacağız.
- Türkiye'deki en kapsamlı ağaçlandırma seferberliğini örgütleyeceğiz.
- Doğal orman ürünlerinin hammadde olarak kullanıldığı ilaç ve kozmetik endüstrisine yatırım yaparak, katma değeri yüksek ürünler elde edeceğiz.

Tarıma Dayalı Sanayi

- Artan organik gıda talebini, gıda sektörümüz için istihdam ve büyüme fırsatına çevireceğiz.
- Açık deniz balıkçılığını ve dondurulmuş ürünleri teşvik edeceğiz.
- Su ürünleri sektöründe sürdürülebilir avcılığı sağlayan, tatlı su balıkçılığını destekleyen tedbirler alacağız.
- Dondurulmuş gıda sektöründe atıl kapasitenin kullanılmasına dönük eşgüdümü artıracacağız. Kış ve bahar aylarında üretilen ürünlerin işlenmesini sağlayacağız.
- Alternatif yağlı tohum ekimini özendirerek ve tağşişi önleyerek, bitkisel yağ sektörünün büyümesine katkı sunacağız.
- Yem sanayini tamamen yerli ürün ve ham madde işler hale getireceğiz.
- Buğdayı kayıt altına alacağız. Un ve unlu mamuller sektöründeki fiyat dalgalanmalarının önüne geçeceğiz.
- Kağıt sektöründe selüloz üretiminde kenevir gibi alternatif yerli hammaddelerin kullanımını teşvik edeceğiz.
- GDO'suz Türk Pamuğu'nun tanınmasını sağlayacağız.

Sanayi

- Tekstil sektöründe tek bir KDV oranı uygulamasına geçeceğiz.
- Mezbahaları kayıt altına alarak ham deri kalitesini yükselteceğiz.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Mobilya sektörünün gelişkin olduğu illerde ihtisas organize sanayi bölgeleri kuracağız. Ankara Siteler gibi mobilya işletmelerinin kümelendiği sanayi bölgelerine de bu statüyü vereceğiz.
- Giyim eşyası sektöründe yerli hammadde kullanımını özendiracağız.
- Selülozu stratejik ürün olarak belirleyeceğiz. Yüksek hacimli selüloz üretimi yapacak bir kamu işletmesi kuracağız.
- Plastik sektöründe kalıpcılık faaliyetlerindeki yatırımları destekleyeceğiz.
- Polimer kompozitleri üretiminde ve kauçuk sektöründe otomotiv ara mamulleri araştırmaları için üniversitelere ek bütçe tahsis edeceğiz.
- Polipropilen üretecek bir kamu işletmesi açacağız.
- Kimya sektöründe nanoteknoloji çalışmalarını destekleyeceğiz.
- Petrokimya, petrorafineri ve sıvı kimyasal ürünlerde Kimya Özel Endüstri Bölgesi kurarak kümelenme sağlayacağız. Bu sayede depolama ve enerji maliyetlerini düşüreceğiz.
- Uluslararası ticaret anlaşmalarında makine imalatı sektörünün kapsam içine alınmasını sağlayacağız.
- Kullanılmış makine ihracatı üzerindeki vergiyi amortismanla ilişkilendirerek düşüreceğiz.
- İhraç ürünler başta olmak üzere makine sektöründeki ambalaj standartlarını geliştireceğiz.
- Otomotiv sektöründe AR-GE alanında yeni yatırımları, büyüme hedeflerimizi ve desteklerimizi sürdüreceğiz.

- Elektrikli araç üretimi için gerekli teşvikleri sağlayacağız.
- Sürücüsüz araç teknolojisinin geliştirilmesi ve adaptasyonu için gerekli teşvikleri sağlayacağız.
- Kompresör ve DC motor gibi elektrikli ürünlerin imalatında kritik ara girdilere ilişkin yatırımlara ek teşvikler sağlayacağız.
- Elektrikli ürünler imal eden firmaların portföyünde önem taşıyan model ve rasyo değişikliklerini ürün geliştirme faaliyeti olarak tanıyacağız.
- Çelik servis merkezlerinin yeterliliğini artıracacağız.
- Demir yolu yatırımlarımızda yerli girdi kullanacağız. Kendi mühendislerimiz ve işçilerimizi istihdam edeceğiz.
- Metal sanayinde takım çeliklerinin üretimini destekleyeceğiz.

Hizmetler

Turizm

- Kültür ve Turizm için ayrı bakanlıklar ihdas ederek, Turizm Bakanlığı'nı yeniden kuracağız.
- Her yıl 800 köyü turizm köyü ilan edecek ve köy turizmi altyapısını geliştireceğiz.
- 5 yılda en az 4 bin turizm köyünde en az 40 bin oda inşa edeceğiz.
- Sağlık, kültür, gastronomi, inanç, fuar ve kongre turizmi gibi temalara yoğunlaşan dönemsel tanıtım programlarıyla turizmde çeşitliliği sağlayacağız.
- Her yıl olanağı olmayan 100 bin aileye 5 Bin TL yurtiçi turizm çeki desteği vereceğiz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Turizm Trenleri Projesi kapsamında özel donanımlı trenlerle Türkiye turları düzenleyeceğiz.
- Ürün geliştirme ve lisans desteği sunacağız.
- Turizmde kentleri markalaştırarak rekabet gücünü artıracacağız.
- Ülkenin tarihsel ve doğal zenginliklerinin envanterini tamamlayıp turizm mekanları haritası oluşturacağız.

Bilişim ve Telekomünikasyon

- Yurttaşlarımıza İnternet hakkı çerçevesinde, ücretsiz olarak aylık 2 GB'a kadar geniş bant İnternet erişimi sağlayacağız.
- Yerli yazılım sektörünü teşvik edeceğiz. Kamu kuruluşlarında açık kaynak kod kullanımını yaygınlaştıracacağız.
- KOBİ'ler ve sosyal işletmelerin e-ticaret kapasitelerini artırmaya yönelik önlemler alacağız.
- KOBİ'ler ve sosyal işletmelerin bulut bilişimi, elektronik tedarik ve stok yönetimi yöntemlerini kullanmalarını teşvik edeceğiz.
- Evrensel Hizmet Fonu'nu amacına uygun kullanacağız.
- Fiber optik altyapısını tamamlayarak, yurdun her köşesine nitelikli ve ucuz İnternet hizmeti götürülmesini sağlayacağız.
- Ağ tarafsızlığını garanti altına alacağız.
- Bilgi ve iletişim teknolojileri ve buna dayalı hizmetler üzerindeki ÖİV'yi bütünüyle kaldıracak, KDV'yi düşüreacağız.
- Telekomünikasyon sektöründe başta sabit telefon ve altyapı hizmetleri olmak üzere, rekabet önündeki tüm engelleri kaldıracacağız.

- Start-up Hızlandırma Programları kuracağız. Sosyal işletme kapsamındaki start-up'lara 1 milyar TL çekirdek yatırım yani tohum yatırımı yapacağız.
- Bilişim sektöründe, cirosunun yarısını ihracat ile elde eden firmalara kurumlar vergisi indirimi sağlayacağız.
- Enerjinin ve diğer kaynakların sürdürülebilirliği ve verimli kullanılabilmesi için, dijital teknolojilerin getirdiği olanaklardan yararlanacağız.
- Robot üretimi, tasarımı ve yapay zekaya yönelik çalışma ve teşvikleri artıracacağız.
- Veri analitiği, nesnelerin İnternet'i, üç boyutlu yazıcılar, siber güvenlik, biyoteknoloji, nanoteknoloji, hassas tıp gibi alanlara ayrılan kaynakları artıracacağız; bu alanlarda insan kaynağı yetiştirilmesine, teknoloji geliştirilmesine ve üretilmesine destek sağlayacağız.
- Block zinciri teknolojisine dair dünyada genel kabul gören kriterleri, ihtiyaç ve koşullarımıza uygun şekilde ekonomimize uyarlayacağız.

Ticaret ve Diğer Hizmetler

- Bulut tabanlı uygulamalar, mobil etkileşim, zenginleştirilmiş gerçeklik uygulamaları gibi bilgi teknolojilerinin kullanımını sağlayacağız.
- Küçük ve orta ölçekli perakendecilerin, yerli üreticilerle tedarik ilişkisini kolaylaştıracak veri tabanları ve ağlarını teşvik edeceğiz.
- Dizi ve film sektöründeki üretim ve ihracatı teşvik edeceğiz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Ulaştırma ve Lojistik

- Döviz cinsinden fiyatlandırılan otoyol ve köprü geçiş ücretlerini Türk Lirası üzerinden belirleyeceğiz. Geçiş ücretlerinde % 50 indirim yapacağız.
- Ulaştırma politikamızda toplu taşımaya, deniz ve demir yollarına gerekli ağırlığı vereceğiz.
- Beş Kuşak Bölgesel Kalkınma Planları'na uygun olarak, başta Doğu Kuşağı olmak üzere, kuzey güney hattında yeni demir yolu projelerini hayata geçirecek ve ulaştırmada kuzey güney koridorunun da gelişmesini sağlayacağız.
- Liman yönetiminde yetki karmaşasını gidereceğiz.
- Bölgesel lojistik üslerinin, bölgenin üretim merkezleri ve sosyal işletme ağıyla bağlarını geliştireceğiz.
- Lojistik üslerinin gümrük kapıları ve limanlarla bağını güçlendirecek, demir yolu ulaşım kapasitesini artıracacağız. Planlanan lojistik üslerin tamamını demir yolu ağına bağlayacağız.
- Ulaştırma ve lojistik altyapısını geliştirecek, bilişim teknolojisi kullanımı, çevrenin korunması, can güvenliği ve çalışanların insanca yaşam koşullarını odağa yerleştireceğiz.
- 5 yıl içinde demir yollarının yük ve yolcu taşımacılığındaki ağırlığını iki katına çıkartacağız.
- Deniz ulaşımında ihtisas limanlarının geliştirilmesini sağlayacağız.
- Deniz taşımacılık sektöründe siyasi kayırmacılığın yarattığı haksız rekabeti sonlandıracağız. Deniz ticaret filosunun gençleştirilmesini ve kapasitesinin artırılmasını teşvik edeceğiz.

- Gemi inşa sanayisinde rekabet gücünü artıracak önlemler alacağız. Gemi inşa kapasitesini, çevre hassasiyeti ve iş yeri güvenliğini dikkate alarak artıracacağız.
- TPAO öncülüğünde açık deniz platformu filosu oluşturacak ve açık deniz platformu destek gemileri yapımını destekleyeceğiz.
- Gümrük kapılarında bekleme süresini asgari düzeye çekecek düzenlemeler yapacak, gümrük kapılarının kapasitesini ve teknolojik altyapısını geliştirecek, çalışan sayısını artıracacağız.

Çevreye Duyarlı Enerji ve Maden Politikaları

- Sokak aydınlatmasında güneş enerjisine dayalı ve verimi yüksek sistemler kullanacağız.
- Termik santrallerin, çevre dostu ve yüksek verimlilik sağlayan teknolojilerle kurulmasını yasal zorunluluk haline getireceğiz.
- Yerli ve yenilenebilir kaynakların elektrik üretimindeki paylarını yükselterek, enerjide dışa bağımlılık ve güvenlik sorunlarını çözeceğiz.
- Binalarda ısı yalıtımının ve güneş paneli yatırımının mali yükünü paylaşacağız. Yalıtım teknolojisini, yerli üretimle sağlayacağız.
- Güneş paneli kullanan apartmanlara panel yatırımı için sıfır faizle kredi vereceğiz. Kredi geri ödemelerini, üretilen elektrikten tahsil edeceğiz.
- Doğal gaz depolama kapasitemizi, yıllık tüketimimizin en az dörtte birine yükselteceğiz.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Enerji sektöründe verimlilik sağlamayan ve saydam olmayan özelleştirme uygulamalarına son vereceğiz.
- Enerji alanında AR-GE çalışmalarını; kamu, özel sektör ve üniversite iş birliği ile gerçekleştireceğiz. Sektördeki teknoloji ve ekipmanların yerli üretim oranını artıracacağız.
- Mevcut nükleer enerji teknolojilerine dayalı, sorunlarını gidememiş riskli santrallerin, ülkemizde kurulmasına izin vermeyeceğiz.
- Madencilik sektöründe, aramadan son ürüne kadar her aşamada ileri teknoloji kullanımını yaygınlaştıracacağız.
- Madencilik faaliyetlerinde iş ve işçi güvenliğini birinci öncelik haline getireceğiz.
- Bor madenlerinin özelleştirilmesine izin vermeyeceğiz. Bor Enstitüsü'nü özerkleştirip geliştireceğiz.
- Kamuya ait maden işletmelerindeki rödovans sözleşmelerini iptal edip, kamuya ait madenlerin kamu tarafından işletilmesini sağlayacağız.

86

İŞLETME GÜÇ BİRLİĞİ

TEKNOLOJİYE VE VASIFLI İŞGÜCÜNE DAYALI İŞLETMELER

- Yüksek teknoloji kullanımı, katma değeri yüksek üretimi ve düşük enerji tüketimini destekleyen sanayi ve teknoloji politikası izleyeceğiz.
- Teşvik uygulamaları ve destek hizmetlerinin İnternet üzerinden ve kolay erişilebilir olmasını temin edeceğiz.

SOSYAL İŞLETMELER VE KOBİ GÜÇ BİRLİĞİ

- KOBİ'lere ve sosyal işletmelere ödedikleri vergi ve sigorta primi tutarında faizsiz, işletme kredisi vereceğiz.
- KOBİ'lerimizin KDV alacaklarını ivedilikle ödeyeceğiz.
- KOBİ'lerimizin borç sorununu çözmek ve takipten kurtarmak amacıyla bankacılık sektörü ile birlikte bir kurtarma planı hazırlayacağız.
- Tekellerin yıkıcı rekabetinden koruyacağımız KOBİ'lerimizin, sosyal işletmeye dönüşmesini ve sektörel güç birliği kurmasını özendireceğiz.
- Kamu alımlarında kadın girişimciler ve genç girişimcilerin kurdukları firmalara destek amacıyla, % 10 - % 30 arasında ek maliyet avantajı sağlayacağız.
- Finansman, pazara erişim, AR-GE ve tasarımın geliştirilmesi, üretim ve girdi maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla, kamunun katkıda bulunduğu, Sosyal İşletme Yatırım Fonu kuracağız.
- Sosyal İşletme Yatırım Fonu'nun her türlü işlemini, vergi, resim ve harçlardan istisna tutacağız.
- Kamu alımlarını sosyal işletmeleri destekleyecek ve yüksek katma değerli üretimi özendirecek şekilde gerçekleştireceğiz.

Kooperatifler

- Rekabet gücünü artırmak isteyen esnaf ve sanatkarların, bölgesel kooperatifler yoluyla bir araya gelmelerinin önünü açacağız.
- Kooperatiflerin yasal ve teknik altyapısını, üretimi ve yeni işletme ekosistemini destekleyecek şekilde düzenleyeceğiz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Kooperatif birlik ve merkez birliklerinin uyumlu çalışabilecekleri bir modeli hayata geçireceğiz.
- Ekilip biçilmeyen parçalı tarım arazilerini kooperatifler yoluyla kiralayacağız. Birleştirilen arazilerde çiftçiler, ziraat fakülteleri ve kamu kaynaklarıyla tarımsal üretime yeniden başlayacağız.

AR-GE Odaklı Üretim

- Endüstri 4.0'ın yarattığı bütün fırsatları değerlendirerek, Türkiye'yi teknolojik gelişme üssüne dönüştüreceğiz.
- AR-GE harcamalarının GSYH'ye oranını hızla artıracak ve AB ortalaması olan % 3'e ulaştıracacağız.
- AR-GE desteklerine erişimi kolaylaştıracak, firmaların tek noktadan her türlü desteğe başvurabilmesini sağlayarak, araştırma ve ürün geliştirme çabası içindeki girişimcilerin, bürokratik engellere takılmasının önüne geçeceğiz.
- Nitelikli üretimi gerçekleştirmek ve bilgi ekonomisini tesis etmek için, gençlerimizin bir yabancı dil, yazılım ve kodlama öğrenmesini sağlayacağız. Böylelikle Yüksek Yetenek İnşası'nı gerçekleştireceğiz.
- Türk Tasarım Danışma Konseyi'ni etkin kılacak, **“Türkiye Tasarım Enstitüsü”**nü kuracağız.

BÖLGESEL KALKINMA KUŞAKLARI

- Beş Kalkınma Kuşağı projesi kapsamındaki kamu yatırımları ve üretim hacmindeki genişlemeyle, ülke genelinde 5 yıl içinde 2 milyon ek istihdam yaratacağız.

- Kalkınmada öncelikli bölgelerimizin, ülkenin diğer illeri ile ticaret hacminde, 72 milyar dolarlık bir genişleme gerçekleştireceğiz.
- Kalkınma Kuşakları'nın büyümeye 1,5 puanlık katkı sunmasını ve kendisini finanse etmesini sağlayacağız.

HAKÇA PAYLAŞIM

AİLE MAAŞI – AİLE SİGORTASI

- Halihazırda yapılan yardımlara ek olarak, GSS primleri devlet tarafından ödenen (eski Yeşil Kart sahipleri) her haneye aylık 1000 TL Aile Maaşı bağlayacağız.
- İlk Aile Maaşı'nı 2018 Eylül ayından itibaren kadınların hesabına yatıracacağız.
- Aile Sigortası kapsamında Aile Maaşı bağlanan ailelere ayrıca;
 - Aylık 25 TL su desteği,
 - Aylık 50 TL elektrik desteği,
 - Kış aylarında aylık 100 TL ısınma desteği vereceğiz.
- Aile Maaşı'nın vergiden istisna olmasını, hiçbir şart altında hacedilememesini ve el konulamamasını sağlayacağız.
- 45 bin üniversite mezununu, Aile Sigortası Kurumu bünyesinde, aile danışmanı olarak istihdam edeceğiz. Her ailenin bir danışmanı olmasını sağlayacağız.
- Aile danışmanları ile en kısa zamanda bir yoksulluk envanteri hazırlayacak, sosyal destekleri gerçek hak sahiplerine ulaştıracacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Aile Sigortası kapsamında verilen Aile Maaşı'nı kadınların hesabına yatıracağız. Böylece kadınları ekonomik açıdan güçlendireceğiz.
- Aile Sigortası kapsamındaki tüm yurttaşlarımızın, mesleki eğitim kurslarına katılmasını ve İş-Kur'a kayıtlı olmasını teşvik edeceğiz.
- Aile Sigortası kapsamındaki çocuk desteklerini gebelikle birlikte başlatacağız.
- Çocuk desteklerinin sürdürülmesini, kız çocuklarının okula gönderilmesi şartına bağlayarak, kız çocuklarının okullaşma oranlarını yükselteceğiz.

90

•“Aile Sigortası Kurumu” (ASKUR) kuracağız.

VERGİ ADALETİ

- Gelir dağılımı eşitsizliğini ortadan kaldıran vergi reformunu hayata geçireceğiz.
- Sabit telefon ve cep telefonu şirketlerine haksız olarak tanıyan vergi avantajlarını iptal edecek, Hazine payını tam olarak tahsil edeceğiz.
- Asgari ücretten alınan vergileri kaldıracağız.
- Esnafın kira stopajını kaldıracağız.
- Herkesten gücüne göre vergi alacak, vergi gelirleri içinde dolyaylı vergilerin payını azaltarak, gelir vergisi dilimlerini gelir adaleti esasına göre yeniden ayarlayacağız.
- Kurumlar vergisindeki istisnaları gözden geçirecek ve haksızlığa yol açan vergi muafiyet ve istisnalarını kaldıracağız.

- Haksız vergi uzlaşmaları ile silinen 1 milyon TL ve üzerindeki vergi borçlarını tahsil edeceğiz.
- Vergi cennetlerine kaçırılan kazançları vergilendireceğiz.
- Kayıt dışı ekonomiyle mücadele edecek, kayıt dışılık oranını hızla düşüreceğiz.
- Sosyal güvenlik primlerini, gelir idaresi aracılığıyla toplayacağız.
- Özel sektör ve belediyelerin kamuya olan borçlarını, özellikle SGK'ye olan borçları ile KDV alacaklarını mahsuplaştıracak ve KDV idelerini kısa süre içinde gerçekleştireceğiz.

“

PARASIZ, NİTELİKLİ, EŞİT EĞİTİM

“Bir yıl sonrasını düşünüyorsan pirinç ek, on yıl sonrasını düşünüyorsan meyve fidanı dik, yüzyıl sonrasını düşünüyorsan insan eğit.”

Kuan-Tzu

”

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Çocuklarımızı belirsizliğe ve niteliksizliğe terk eden eğitim anlayışının en temel sorunu, çocuk ve öğretmen merkezli olmamasıdır. Keyfi biçimde değişen AKP'nin eğitim politikaları tam gün, parasız ve nitelikli eğitimi neredeyse imkansız kılmıştır. Ülkemizin kalkınması için gerekli olan çağdaş bir eğitim modeline geçiş sağlanmamıştır. AKP hükümetleri tarafından çocukların bilişsel, duygusal ve bedensel bütünlüklerine göre tasarlanmayan, gelecek gereksinimlerine duyarsız bir eğitim sistemi yaratılmıştır. Dürüst, hümanist, çalışkan, estetik duygusu gelişmiş, spor kültürüyle tanışmış ve toplumun tamamına karşı duyarlı bireyler yetiştirmeye dönük bir politika benimsenmemiştir. Evrensel ilkelere ve ulusal öncelikler yerine, hamasi ve siyasi söylemler yerleştirilmiştir. Öğrenciler ideolojik müfredata maruz bırakılmıştır. Toplumun ortak iyi, doğru ve güzel anlayışını destekleyecek bir eğitim anlayışı yerine, partizanca anlayış benimsenmiştir. Dahası yoksul çocuklarımıza ücretsiz sıcak yemek verilmemiş, eşit eğitim olanakları yaratılmamıştır.

Diploma odaklı eğitim planlaması, yetkinlik odaklı planlamanın önüne geçmiş, eğitim ve istihdam arasında kurulması gereken bağ zayıflamıştır. Yetkinlik geliştirmeye açık, nitelikli eğitim sadece dar bir azınlığın erişebileceği ayrıcalık haline gelmiştir. Nitelikli ve parasız okulların oranı hızla azalırken, öğrencilerinin yeterliklerine katkı sağlamayan okulların sayısı artırılmaktadır.

Eğitim, ekonomi ve demokrasi arasında uyumlaşmayı sağlayacak bir anlayış geliştirilememiştir. Arkasında bir eğitim planlaması bulunmaksızın kabul edilen projeler yüzünden, kaynaklar heba edilmiştir. Mesleki eğitim 21. Yüzyılın gereksinimlerine göre tasarlanamamış, öğrencilerin belli beceri setlerinde uzmanlaşmalarını sağlayacak çerçeve inşa edilememiştir. Dünyaya entegre olabilmek, nitelikli ve becerikli iş gücünün yetiști-

rilmesi ve istihdam edilmesi ile mümkündür. İktidarın eğitim sistemi, bu özellikleriyle böyle bir sonucu üretmekten uzaktır. Dünya ile rekabet edebilmemiz, bilgi ekonomisine geçebilmemiz ve Endüstri 4.0'ın gereklerini yerine getirebilmemiz ancak sorgulayan, analitik ve sosyal becerileri yüksek öğrencileri yetiştirecek bir eğitim modeliyle mümkündür.

Aynı şekilde çağın gerektirdiği nitelikte öğretmenlerin yetiştirilme ve istihdam edilme sorunları çözülememiştir. Atanmamış on binlerce öğretmen uzmanlık alanlarında çalışmamaktadır. Partizanca yapılan rektör atamaları yüzünden üniversitelerin özerkliği zarar görmektedir. YÖK üniversite yönetimleri üzerinde baskı kurmaktadır. Bilim ve teknoloji alanında öncülük yapması gereken üniversiteler, demokrasi eksikliği yüzünden, beyin göçüne tanık olmaktadır. Türkiye'nin 21. Yüzyılda katma değeri yüksek üretim ve istihdam sağlayacak bir eğitim modeli oluşturulması ancak demokratik bir eğitim anlayışının yerleşmesi ile mümkün olacaktır.

EĞİTİMDE YENİ BİR ANLAYIŞ

- Parasız ve nitelikli eğitim ilkesini herkes için hayata geçireceğiz.
- Eğitimi tüm bileşenleri kapsayarak yeniden tasarlayacağız. Öğretmenleri, sendikaları, öğrencileri, velileri ve aile birliklerini katılımcı ve demokratik bir eğitim modelinde bir araya getireceğiz.
- Eğitim sistemini 1 yıl okul öncesi, 8 yıl ilköğretim, 4 yıl ortaöğretimden oluşan 1+8+4 modeliyle yeniden yapılandıracağız.
- 9 yılı kesintisiz temel eğitim olmak üzere zorunlu eğitimi 13 yıla çıkaracağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Yüksek yetenek inşasını eğitim sistemimizin ana hedeflerinden biri haline getireceğiz.
- Milli Eğitim Bakanlığı'nın politikalarını destekleyecek, yaşam boyu teknik beceri ve öğrenim süreçlerini yönetecek **“İnsan Kaynakları Bakanlığı”**nı kuracağız.
- Eğitim ve iş gücü talebi arasındaki eşgüdümü **“İnsan Kaynakları Bakanlığı”** aracılığıyla sağlayacağız.
- Eğitim sistemimizde çocuğun üstün yararı ilkesini gözeteceğiz.
- Milli Eğitim Bakanlığı'nı şeffaf ve hesap verebilir bir yapıya kavuşturacağız.
- Okul - aile birliklerinin yetkilerini artıracak, okul yönetimine katılmalarını sağlayacağız.

EĞİTİMDE NİTELİK ARTIŞI

- Tam gün eğitime geçeceğiz.
- Birleştirilmiş sınıf uygulamasına son vereceğiz.
- Öğrencilerimizi uluslararası PISA değerlendirmelerinde en kısa sürede OECD ortalamasına ulaştıracacağız.
- Çağdaş, demokratik, laik ve bilimsel bir müfredat oluşturacağız.

EĞİTİMDE EŞİT OLANAKLAR

- Okullar ve bölgeler arasındaki nicelik ve nitelik farkını en aza indireceğiz.
- İhtiyaç olan bölgelerde kapatılan köy okullarını yeniden açacağız. Zorunlu haller dışında taşınmalı eğitim uygulamasına son vereceğiz.

- Eğitime erişim olanağı olmayan bölgelerde, merkezi yatılı bölge ortaokullarını ve pansiyonlu liseleri yaygınlaştıracacağız.
- Mevsimlik çalışan ailelerin çocuklarının, Gezici Okul Modeli ile eğitim ve öğretimden geri kalmalarını engelleyeceğiz.

EĞİTİMDE DAHA FAZLA DESTEK

- Aile Maaşı alan ailelere, okula giden her öğrenci için eğitim masraflarında kullanılmak üzere yıllık 1200 TL vereceğiz.
- Tüm öğrencilerin okula gidiş gelişlerinde toplu taşıma araçlarını ücretsiz kullanmalarını sağlayacağız.
- Öğrencilerin dengeli ve sağlıklı beslenmeleri amacıyla kahvaltı ve öğle yemeklerini ücretsiz olarak karşılayacağız.
- Her ne ad altında olursa olsun velilerden para toplanmasına izin vermeyeceğiz.

CİNSİYET EŞİTLİĞİ İLKESİ

- Eğitimde cinsiyet eşitliğini sağlayacağız.
- Kız çocuklarının okullaşma oranını en kısa zamanda erkeklerle aynı düzeye çıkaracağız.
- Karma eğitim sistemine aykırı uygulamaları kaldıracacağız.
- Çocuklarını okula göndermeyen ailelerle ilgili gerekli tedbirleri alıp, teşvik uygulamalarını hayata geçireceğiz.

DAHA FAZLA KAYNAK, ŞEFFAF BÜTÇE

- Eğitime bütçeden ayrılan kaynağı AB ülkeleri seviyesine çıkaracağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Tüm öğretim kademeleri için öğrenci başına yapılan harcamayı artıracamız.
- MEB bütçesinden yatırıma ayrılan payı artıracamız.
- Kamu eğitim harcamalarının GSYH içindeki payını iki katına çıkaracamız.
- Tüm eğitim kademelerinde okulların kendi bütçelerinin olacağı bir modele geçeceğiz.
- MEB'in ihale, yatırım ve okul harcamalarının İnternet üzerinden izlenebilmesini sağlayacamız.

DONANIMLI OKULLAR

98

- Okulların mevcut altyapılarını tam gün eğitime uygun olarak geliştireceğiz.
- Tüm eğitim kademelerinde öğrenci başına düşen okul ve derslik sayılarını artırarak, bu okulların niteliklerini AB standartlarına yükselteceğiz.
- Okullarımızda yemekhane, kantin, tuvalet, kütüphane, fen laboratuvarı, resim ve müzik atölyeleri, spor salonu, oyun alanları ve yeşil alanlar oluşturacamız.
- Okulların İnternet altyapıları ve bilgisayar donanımlarını güçlendireceğiz.
- Depreme dayanıksız olan ve yenilenmesi gereken okul binalarımızı en kısa sürede yıkarak dayanıklı okullar inşa edeceğiz.
- Tüm özel eğitime gereksinim duyan gruplara uygun olarak, asansör, rampa, tuvalet gibi gerekli altyapı düzenlemelerini içeren okulları inşa edeceğiz. Özel eğitime ihtiyaç duyan tüm çocuklarımızı okullarla buluşturacamız.

ÖĞRENCİLERİMİZİN GÜVENLİĞİ

- Okul kazalarına karşı tüm okulları Güvenli Okul Projesi kapsamına alacağız. Öğrencileri okul kazalarına karşı sigortalayacağız.
- Okul ve yakın çevresinde güvenliği sağlayıp her türlü suistimal ve şiddeti önleyeceğiz.
- Tüm okullara öğrenci sayısını dikkate alarak ihtiyaç doğrultusunda en az 1 kadrolu güvenlik ve 1 temizlik görevlisi atayacağız. Bu doğrultuda en az 80 bin personel istihdam edeceğiz.

EĞİTİM KADEMELERİ

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM

- 1 yıl okul öncesi eğitimi tam gün, parasız ve zorunlu hale getireceğiz.
- Erken çocukluk eğitiminde (0-5 yaş) okullaşma oranlarını kademeli olarak yükselteceğiz. Bu doğrultuda erken çocukluk eğitim merkezlerinin sayısını artıracacağız.
- Okul öncesi eğitimde yalnızca tanımlanmış standartlara uygun uzman öğretmenlerin istihdam edilmesini sağlayacağız.

İLKÖĞRETİM

- Zorunlu eğitim çağı için % 100 okullaşma hedefini gerçekleştireceğiz.
- İlköğretime başlama yaşını 72 aya çıkaracağız.
- Mesleki eğitimi 9 yıllık kesintisiz eğitimin dışına çıkaracağız.
- Kesintisiz temel eğitimin son yılından itibaren öğrenci yönlendirme sistemi ile çocuklarımızın ilgi ve yetenekleri doğrultusunda istediği lise türüne yönlendirilmesini sağlayacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- İlköğretim aşamasında 1 yıl süreyle yabancı dil ağırlıklı eğitim vereceğiz.
- Kesintisiz temel eğitimde AB temel yeterlilikler çerçevesini referans alacağız.

ORTAÖĞRETİM

- Ortaöğretimi akademik ve mesleki eğitim tercihleri doğrultusunda örgütleyeceğiz.
- Öğrencilerin akademik ve mesleki eğitim tercihlerini aileleri ve uzmanlarla birlikte, kendi istekleri doğrultusunda yapmalarını sağlayacağız.
- Ebeveyn ve öğrencilerin okul türü talepleri doğrultusunda yeterli sayıda okul açacak, her öğrenciyi istediği okula göndereceğiz. Bu sayede öğrencileri ve aileleri sınav stresinden kurtaracağız.
- Ortaöğretimin ilk 2 yılında eğitim tercihleri arasında esnek geçiş olanağı sağlayacağız.
- Akademik ortaöğretimde okul tür ayrışmasına son vereceğiz. Tüm okulların niteliğini AB standartları düzeyinde yükselterek eşitsizlikleri gidereceğiz.

Meslek Eğitimi, Meslek Liseleri, Teknoloji Liseleri

- Meslek eğitimini kesintisiz temel eğitimin sonrasında başlatacağız.
- İş garantili mesleki eğitimi hedefleyeceğiz.

- Teknoloji liseleri açacağız. Ülkemizin kalkınma stratejileri açısından öncelik verdiği kod yazılımı, mekatronik, biyoteknoloji, tarım vb. sektörlerde bu liselerin kurulmasını sağlayacağız.
- Mesleki eğitimde, meslek liseleri ile meslek yüksekokulları arasında uyumu ve devamlılığı esas alacağız.
- Mesleki ortaöğretimden mesleki yükseköğretime geçişi tamamen sınavsız yapacağız.
- Teknoloji liseleri ve meslek okulu öğrencilerini tam zamanlı sigorta kapsamına alacağız. Primlerini Hazine'den ödeyeceğiz.
- Organize Sanayi Bölgeleri'nde iş gücü talebi doğrultusunda iş garantili yatılı Teknoloji Liseleri'ni ve Mesleki Liseleri'ni yaygınlaştıracacağız.
- OSB yöneticilerinin Teknoloji Liseleri'nin yönetim kurullarında temsil edilmelerini sağlayacağız. Bu sayede, sanayi ve eğitim sistemi arasındaki bağları güçlendireceğiz.
- İki yıllık meslek yüksekokulu mezunlarının, ayrılan kontenjanlar dahilinde, mesleki ve teknik eğitim fakültelerindeki lisans programlarına sınavla dikey geçiş yapabilmelerini sağlayacağız.
- İmam Hatip Okulları'nda verilen eğitimin içerik, müfredat ve niteliğinin iyileştirilmesini sağlayacağız.

ÇAĞDAŞ VE AKILCI MÜFREDAT

- İnsani ve dayanışmacı değerleri önemseyen, özgürlükçü ve eleştirel düşünceyi öne çıkaran, bilgi çağıyla uyumlu bir öğretim programı oluşturacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Eğitimi, Atatürk ilkeleri ve Cumhuriyet değerleri ışığında çağdaş, demokratik, laik, bilimsel ve eşitlik ilkesine dayalı bir anlayışla yeniden yapılandıracağız.
- Büyük önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün yaşamı, mücadelesi ve ülkemize kazandırdığı her türlü eser merkezde olmak üzere Cumhuriyet Dönemi Tarihi ve Demokrasi Kültürü derslerinin zorunlu ders olarak okutulmasını sağlayacağız.
- Seçmeli derslerin okul yönetimleri tarafından dayatılmasına son verecek, veliler ve öğrenciler tarafından sadece rehberlik servislerinin desteği ile seçilmesini sağlayacağız.
- Seçmeli dersler için yeterli sayıda öğretmen istihdamı sağlayacağız.

YÜKSEKÖĞRETİMDE KURUMSAL VE DEMOKRATİK REFORM

- Demokratik değerlere, hümanizme, aydınlanmaya ve çoğulcu ilkelere dayanan bir üniversite modeli kuracağız.
- YÖK'ü kaldıracağız.
- Yalnızca planlama ve eşgüdüm görevlerini yürütecek, üniversitelerin özerkliğine müdahale etmeyecek "Yükseköğretim **"Koordinasyon ve Planlama Kurulu"**nu kuracağız.
- Üniversitelerin bilimsel, idari ve mali özerkliğini güvence altına alacağız.
- Üniversitelerimizin akreditasyon çalışmalarını yapacak bağımsız bir kurum oluşturacağız.
- Üniversite rektörlerinin ve dekanlarının, öğretim üyeleri tarafından seçimle belirlenmesini sağlayacağız.

- Üniversitelerin bütçeden aldığı payı iki katına çıkaracağız.
- Üniversitelerde saydam, hesap verebilir ve katılımcı bir yönetim anlayışını hakim kılacağız.
- TÜBA ve TÜBİTAK'ı siyasi müdahaleden arındıracak, eski saygınlık ve işlerliklerini yeniden kazandıracacağız.
- Üniversitelerin bölünmesi uygulamasına son vereceğiz.

AKADEMİK PERSONEL

- Üniversitelerde bilimsel araştırmalara ve AR-GE çalışmalarına daha fazla kaynak ayıracak, araştırmacı akademisyenleri teşvik edeceğiz.
- Yükseköğretim ve AR-GE gereksinimine yanıt verecek doktora derecesine sahip nitelikli öğretim elemanlarını eğitim sistemimize kazandıracacağız.
- Sağlıklı bir ödül ve teşvik mekanizması kurarak yayınların sayısını ve kalitesini artıracacağız.
- Yükseköğretim ve istihdam ilişkisini mezunların gereksinimlerini ve iş gücü talebini gözetecek şekilde, sürdürülebilir bir biçimde planlayacağız.

ÖZLÜK HAKLARI

- Akademisyenler için güvenceli iş ve özgür çalışma ortamı sağlayacağız.
- Doktor öğretim üyelerini sözleşmeli kapsamdan çıkarıp sürekli kadroya alacağız.
- Akademik ve idari personelin maruz kaldığı siyasi baskılara ve ayrımcılığa son vereceğiz.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Kamu üniversitelerine atama ve yükseltmelerde standart getireceğiz. Mevcut eşitsizlikleri gidereceğiz.
- Akademisyenlerin sendikalaşma oranının artması için gerekli düzenlemeleri yapacağız.
- Doktoralarını bitirmeden üniversitelerdeki görevlerine çağrılan Öğretim Elemanı Yetiştirme Programı kapsamındaki araştırma görevlilerinin sorunlarını çözeceğiz.

ÖĞRETMENLER: KALKINMANIN VE DEMOKRASİNİN GÜVENCESİ

104

- Öğretmenliği Cumhuriyetimizin ilk yıllarında olduğu gibi en saygın mesleklerden biri haline getireceğiz.
- Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu en kısa zamanda çıkaracağız. Öğretmen yetiştirme, ilk atama, yer değiştirme, görevde yükselme, mali ve sosyal haklar gibi öğretmenlikle ilgili tüm konuları bu kanun kapsamında çözüme kavuşturacağız.
- Ücretli ve sözleşmeli öğretmenlik uygulamasına son verecek, tüm öğretmenlerin kadrolu atanmasını sağlayacağız.
- 180 bin öğretmene bir yıl içerisinde kadro vereceğiz.
- Eğitimde liyakate ve nesnel ölçütlere dayalı bir atama ve yükseltme sistemini hayata geçireceğiz.
- Tüm yönetici atamalarını sadece yazılı sınavla yapacağız.
- Teftiş sistemi yeniden yapılandırılacak, kayırmacı değerlendirme sistemine son vereceğiz.

ÇALIŞMA KOŞULLARI

- Bilimsel, okul huzurunu ve iş barışını bozmayan bir değerlendirme sistemi oluşturacağız.
- Öğretmen ve yöneticilerin üyesi olduğu sendikaya göre hukuksuz yargılanmalarına, açığa alınmalarına ve sürgün edilmelerine son vereceğiz.
- Öğretmenlerin aile bütünlüğünü her koşulda sağlayacağız.

EKONOMİK İYİLEŞTİRMELER

- 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde tüm öğretmenlere bir maaş ikramiye vereceğiz.
- Öğretmenlere 3600 ek gösterge hakkı tanıyacağız.
- Öğretmenlerin eğitim tazminatlarını, ek ders ücretlerini ve hazırlık ödeneklerini artıracacağız.
- Hiçbir öğretmenin TÜİK'in belirlediği açıklık sınırının altında maaş almasına izin vermeyeceğiz.
- Toplu taşıma araçlarını tüm eğitim çalışanlarına ücretsiz yapacağız.

ÖĞRETMEN NİTELİĞİNİN ARTIRILMASI

- Öğretmen liselerini yeniden açacağız. Yükseköğretimde öğretmen yetiştiren tüm eğitim kurumlarını fiziki, mali, akademik bakımdan en ileri olanaklarla donatacağız.
- Özel ihtiyaçlara sahip öğrencilerin eğitimini üstlenenler başta olmak üzere tüm öğretmenlerin yeterli pedagojik donanıma sahip olmalarını sağlayacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Ulusal Öğretmen Strateji Belgesi'ni içerik ve yöntem açısından AB normlarıyla uyumlu hale getireceğiz.
- Öğretmenlere yaşa bakmaksızın yurtiçi ve yurt dışındaki lisansüstü ve doktora eğitimleri için izin ve burs olanağı sağlayacağız.
- Meslek içi eğitim seminerlerini, eğitimcilerin görüş ve talepleri uyarınca hazırlayacağız.

YAŞAM BOYU EĞİTİM SİSTEMİNE GEÇİŞ

- Yetişkinler için yeni bilgi ve beceriler kazandıracak **“Kent Enstitüleri”** ve **“Yaşam Boyu Eğitim Okulları”** kuracağız.
- Kent Enstitüleri'nde ve Yaşam Boyu Eğitim Okulları'nda katılımcıların İnternet, teknoloji, medya okuryazarlığını artıracamız. Onlara boş zamanlarında sanatsal, kültürel ve sosyal olanaklar sunacağız.
- Farklı branşlarda ataması yapılmayan öğretmenlerin bir kısmını Kent Enstitüleri ve Yaşam Boyu Eğitim Okulları'nda istihdam edeceğiz.
- Meslek okullarında yetişkinlere yönelik diploma ve kısa süreli sertifika programları ile mesleki kursların verilmesini sağlayacağız.

“

TOPLUMSAL BARIŞ, KÜRT SORUNU

**“Dağlar, insanlar ve hatta ölüm bile yorulduysa,
şimdi en güzel şiir, barıştır.”**

Yaşar Kemal

”

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Tek adam rejimi, ne pahasına olursa olsun iktidarını korumak adına Türkiye’de toplumsal barışı ve güveni tahrip etmiştir. AKP’nin kurduğu otoriter rejim, etnik, dini, mezhepsel ve kültürel aidiyetleri kullanarak yurttaşları karşı karşıya getirmiş, önyargıları derinleştirmiş ve toplumu kamplaştırmıştır.

Kürt Sorunu’nun bir güvenlik sorununa indirgenmesi ve olağanüstü dönemlerde yapılan yanlış uygulamalar, yurttaşlarımızın önemli bir bölümünü mağdur etmiş ve aidiyet duygularını zayıflatmıştır. Uzun yıllar süren şiddet ve çatışma ortamı, toplumumuzun bir kısmında ülkenin bölüneceği kaygısının yerleşmesine yol açmıştır. Bu nedenle bir yandan temel hak ve hürriyetleri olumsuz etkileyen şiddet ortamının diğer yandan da yurttaşlarımız arasında etkili olan güvensizlik duygusunun ortadan kaldırılması gerekmektedir. Yurttaşlarımız arasındaki güven duygusunun ve kardeşlik bağının sağlamlaşabilmesi için geniş bir toplumsal mutabakata ihtiyaç vardır. Çözüm için gerekli olan, tek başına güvenliğe, ekonomik kalkınmaya, insan haklarına ya da eşit vatandaşlığa odaklanan bir yaklaşım değil, bunların tümünü içine alan yeni bir demokrasi anlayışıdır.

Cumhuriyet Halk Partisi, Türkiye’de toplumsal barışın kutuplaşmaya yol açmaksızın yurttaşlık ve kardeşlik temelinde sağlanması gerektiğine inanmaktadır. Cumhuriyet tarihinin en önemli sorunlarının başında gelen Kürt Sorunu, temelinde bir demokrasi eksikliği meselesidir. Kalıcı çözüm için esas olan, daha fazla özgürlük, demokrasi ve hukuk devletidir. Ancak bu şekilde yurttaşlarımızın hakları korunabilir ve halkın refah seviyesi yükseltilebilir.

CHP, Kürt Sorunu’nun çözümünü TBMM bünyesinde kuracağı bir Toplumsal Mutabakat Komisyonu ile gerçekleştirecektir.

TBMM içinden ve dışından geniş temsil platformu oluşturarak kurulacak bir Ortak Akıl Heyeti ile sorunu tüm boyutları ile ele alacak, toplumsal barışın düşünsel ve psikolojik altyapısını oluşturacaktır. CHP, sorunun çözümünde gizli bir ajanda gütmeksizin, samimi ve dürüst bir yaklaşım benimseyecektir. Sonradan halkımıza hesabını verilemeyecek bir taahhütte bulunmayacak, atılan tüm adımlarda muhalefet partileri başta olmak üzere kamuoyunu bilgilendirecektir.

Kürt Sorunu'nun barışçı bir yönde kalıcı ve nihai biçimde çözülmesi, tüm Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarını kenetleyecek bir güven, dayanışma ve kardeşlik ikliminin yaratılmasıyla mümkündür. CHP, yurttaşları zan altından bırakan, yaftalayan ve dışlayan anlayışlarla mücadele edecek, ortak bir gelecek için yılmadan çaba gösterecektir. CHP, kutuplaştırma ve kamplaştırma siyasetine son vererek, tüm yurttaşlarımızı ayırım yapmaksızın kucaklayacaktır.

KUTUPLAŞTIRMAYAN, BARIŞTIRAN SİYASET

- Devlet yönetiminin her aşamasında, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlığı ortak paydasını esas alacağız. Kültür, inanç, dil, kimlik, siyasi görüş, cinsiyet, cinsel yönelim ve yaşam tarzlarına göre ayırım yapılmasını asla izin vermeyeceğiz.
- Toplumsal barışa ve bir arada yaşama kültürüne zarar veren kamplaştırma ve kutuplaştırma siyasetini ortadan kaldıracacağız.
- Siyasetçilerin mitinglerde ve medyada inanç ve kimliklere dönük olarak kullandığı, yaftalama ve kınama dilini Siyasi Ahlak Yasası kapsamında engelleyeceğiz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Yurttaşlarımızı nefret suçlarının her biçimine karşı koruyacağız. Bu konuda gerekli yasal düzenlemeleri yapacağız.
- Romanları dışlanmaya, yoksulluğa, evsizliğe, eğitimsizliğe ve sağlıksız yaşam koşullarına terk etmeyeceğiz. Roman yurttaşlarımıza hak ettikleri koşulları sağlayacağız.
- İşe alımlarda ayrımcılığın kılıfı haline gelmiş olan ve yurttaşları zan altında bırakan güvenlik soruşturmalarının şeffaf, gerekçeli ve denetime açık olmasını sağlayacağız.
- Yurttaşlarımıza empoze edilen korku, şüphe ve ihbar kültürüne son vereceğiz. Yurttaşlarımız arasındaki karşılıklı güveni, iletişimi ve anlayışı artıracak bir yönetim ve siyaset tarzını benimseyeceğiz.

- Kayyum uygulamasına derhal son vereceğiz. Yerel yönetimleri atanmışların değil seçilmişlerin idaresine bırakacağız.

İNANÇLARA SAYGILI, ÖZGÜRLÜKÇÜ LAİKLİK

- İnanç ve ibadet özgürlüğünün en temel teminatı olan laiklik ilkesini, özgürlükçü bir anlayışla hayata geçireceğiz.
- Din, mezhep ve inanç farkı gözetmeksizin tüm yurttaşlarımızın inanç ve ibadet özgürlüğünü güvence altına alacağız.
- Din ve siyasetin birbirinden ayrı tutulmasını sağlayacak, dinin siyasete alet edilmesine izin vermeyeceğiz.
- Diyanet İşleri Başkanlığı'nı yeniden yapılandırarak, laiklik ilkesine uygun ve tüm inançlara eşit mesafede hizmet veren bir kuruma dönüştüreceğiz.
- Hangi inançtan olursa olsun tüm yurttaşlarımızın, evrensel insan hakları çerçevesinde kendi inançlarına özgü ibadethanelerini açmalarının önündeki engelleri kaldıracacağız.

- Cemevlerinin ibadethane statüsü kazanmasını sağlayacağız.
- Lozan Antlaşması'ndan kaynaklanan haklar çerçevesinde azınlık vakıflarının karşılaştığı sorunlarının çözülebilmesi için yapıcı adımlar atacağız.
- Azınlık okullarının yaşadığı mali sorunların aşılabilmesi için çözümler üreteceğiz.

KÜRT SORUNU'NA EŞİT YURTTAŞLIK TEMELİNDE ÇÖZÜM

- Kürt Sorunu'nu eşit yurttaşlık ilkesi ve diyalog temelinde, salt güvenlikçi anlayışa teslim olmaksızın, cesaret ve kararlılıkla çözeceğiz.
- Kürt Sorunu'nu, TBMM'de tüm siyasi partilerin katılımıyla, partizan çıkarlara kurban etmeksizin, samimi ve şeffaf bir biçimde, toplumsal uzlaşıyla çözeceğiz.
- Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgemizde geniş istihdam yaratacak ve toplumsal refahı yükseltecek bir bölgesel kalkınma atılımını hayata geçireceğiz.
- 5 yıl içinde Doğu ve Güneydoğu'da 135 yeni fabrika kuracağız.
- Kamu hizmetlerinin eşit yurttaşlık temelinde tüm yurttaşlarımıza eksiksiz olarak götürülebilmesi için anadili Türkçe olmayan yurttaşlarımızı da gözetecek bir anlayışı hayata geçireceğiz.
- Okullarımızda, Kürtçe dersleriyle ilgili altyapı sorunlarını çözecek ve seçimlik dersleri çeşitlendireceğiz.
- Kürtçe'nin yanı sıra Türkiye'deki tüm kardeş dillerle ilgili araştırma enstitülerini yaygınlaştıracacağız. Kapatılan tüm enstitüleri kadro tahsis ederek yeniden açacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Yerel yönetimlerin özerkliklerini AB standartlarına kavuşturacağız.
- TBMM tarafından 8.5.1991 tarihinde kabul edilen Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nı uygulayacağız.

YASAKÇI POLİTİKALARA SON

- İfade özgürlüğünü kısıtlayan veya ortadan kaldıran yasakları ve cezaları kaldıracak, Türk Ceza Kanunu'nu ve Terörle Mücadele Kanunu demokratik ve özgürlükçü bir reformdan geçireceğiz.
- Anadilin öğrenimi hakkında tüm yurttaşlarımızın yararlanabilmesi için gerekli yasal ve kurumsal altyapıyı kuracağız.
- Mayınlı arazilerin en kısa sürede temizlenmesini sağlayacak, bu arazileri topraksız köylülere dağıtarak tarıma kazandıracacağız.
- Koruculuk sistemini kademeli olarak kaldıracak, korucular için yeni istihdam olanakları yaratacağız.
- Yer ve yörelerin özgün isimlerini iade edeceğiz.

GÜVEN VE HUZUR İKLİMİ

- Geçmişte yaşanan ve kamu vicdanında ağır yaralar açan hak ihlallerinin ve toplumsal travmaların tüm boyutlarıyla açığa çıkması için Meclis Araştırma Komisyonu kuracağız. Mağduriyetlerin giderilmesini ve zararların tazmin edilmesini sağlayacağız.
- Faili meçhul cinayet ve gözaltında kaybetme suçlarında zaman aşımını kaldıracacağız. Bu suçların sorumlularının ortaya çıkarılmasını ve cezalandırılmasını sağlayacağız.

- Faili kamu görevlisi olan ve insan haklarını ihlal eden tüm suçlarda zaman aşımını kaldıracağız.
- Dersim Olayları ile ilgili tüm devlet arşivlerini bir araya toplayarak araştırmacılara açılmasını sağlayacağız.
- 21 Mart Nevroz Bayramı'nı, Kardeşlik ve Barış Günü olarak resmi tatil ilan edeceğiz.
- Diyarbakır Cezaevi'ni, İnsan Hakları ve Demokrasi Müzesi'ne dönüştüreceğiz.
- Zorunlu göçe tabi tutulan ve evlerini terk etmek zorunda kalan yurttaşlarımızın evlerine geri dönüşlerinin sağlanması ve zararlarının tazmini için gerekli adımları atacağız.

“

DIŞ POLİTİKA: İSTİKRAR VE İTİBAR

“Ulusun hayatı tehlikeye girmediğçe savaş bir cinayettir.”

“Yurtta barış, dünyada barış.”

Mustafa Kemal Atatürk

”

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

AKP iktidarı Türkiye'nin dış politikasında önemli bir sapma sonucu doğuran bir uygulama içindedir. Türkiye'nin hem komşuları nezdinde bölgesel bir aktör olarak, hem müttefikleri gözünde güçlü ve yapıcı, sorunlara çözüm üretebilen bir ortak olarak itibarı kalmamıştır. Türkiye, dış politika uygulamalarında tarafsızlığını, inanılabilirlik ve güvenilirliğini kaybetmiş, öngörülebilir bir uluslararası aktör olma özelliğini yitirmiştir. Dış politika güven esasına dayalı bir politika alanıdır. Güvenin yitirilmesi Türkiye'nin uluslararası imajını da olumsuz etkilemektedir.

Günümüzde uluslararası ilişkiler bir ülke hakkındaki algının oluşturulması için sadece dış politika araçları ve uygulamalarıyla faaliyet göstermenin yetersiz kaldığı karmaşık ve girift bir hal almıştır. Algı yönetimi ve uluslararası kamuoyunu olumlu yönde etkilemenin ve yönlendirmenin yolu stratejik iletişimi güçlendirmek, bu amaçla kamu diplomasisi faaliyetlerine de ağırlık vermekle mümkündür.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin dış politika anlayışı, bir yandan Türkiye'nin dış politika uygulamalarında yeniden güvenilir ve iş birliği yapılabilir bir ortak haline gelmesi için gereken adımların atılmasını sağlayan, bir yandan da ülkemizin yitirmiş olduğu imaj ve itibarını yeniden olumlu bir dönüşüme kavuşturan güçlü bir kamu diplomasisi faaliyeti bütünlüğü oluşturmaktadır.

Bu anlamda, Türkiye'nin dış politikası dört unsur üzerine oturtularak geliştirilecektir:

- Yurttaşlarımızın adalet, güvenlik, huzur ve refahını gözetken bir dış politika,
- Uluslararası hukuka saygılı ve değerlere dayalı bir dış politika,

- Tarihi birikim, coğrafi konum ve kültürel çeşitliliğin zenginliği ile donanmış çoğulculuğa dayalı bir dış politika,
- Tüm dünya ile bütünleşen, bölgesel ve küresel iş birliğini güçlendiren, katılımcı bir dış politika.

Bunun için ülkemizin Balkanlar'da, Karadeniz'de, Kafkasya'da, Orta Doğu'da ve Doğu Akdeniz'de güvenilir ve öngörülebilir bir komşuluk politikası geliştirmesi esastır. Bu komşuluk politikasını Türkiye'nin üzerinde bulunduğu toprakların binlerce yıllık kültürel birikim ve zenginliğinden ilham alarak geliştireceğiz. Bu anlayıştan hareketle, bölgemizde yaşayan tüm halkların başta etnik, milli, dini ve mezhepsel olmak üzere ayrıştırılmasının karşısında olacağız.

Bölgemizin barış, huzur ve istikrarı, ayrıştırıcılığa değil birleştiriciliğe dayandırılmalıdır.

Irak ve Suriye'nin toprak bütünlüğü, Filistin sorununun adil çözümü, Mısır ile diplomatik ilişkilerimizin yeniden gereken seviyeye yükseltilmesi ana hedeflerimizdir.

Türkiye'nin bölgesinde geliştireceği barışçı ve yapıcı ilişkiler Batı dünyası ile arasının açılmasının da önüne geçecek, Türkiye yeniden kendi coğrafyası ile Batı dünyası arasında medeniyetler ittifakının güçlü bir odak noktası haline gelecektir.

Bu yolla Türkiye'nin Batılı müttefikleriyle ve içinde yer aldığı ya da yer almak için müzakereler sürdürdüğü NATO, AGİT, Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği gibi örgüt ve kuruluşlarla ilişkileri de yeniden normalleşecektir.

Kamu diplomasisinin en önemli dayanağı yurt dışında yaşayan yurttaşlarımızdır. Onların Türkiye'nin fahri temsilcileri olarak

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

buldukları ülkede önemli bir varlık ve görev üstlendikleri anlayışı CHP'nin temel yaklaşımını oluşturmaktadır. Bu bağlamda onların bu konularını güçlendirmek için bir dizi önlemler alınması gereklidir.

Türkiye ile her kıtadan ülkeler arasındaki sosyal ve kültürel ilişkileri derinleştirecek, her ülkede yaşamakta ve çalışmakta olan yurttaşlarımızın buldukları ülke ile Türkiye arasında güçlü köprüler kurmasını sağlayacağız.

Türkiye'nin dış politikası, çağdaş ve ileri görüşlü bir anlayışa kavuşturulacak, böylelikle Türkiye sadece bölgesinde değil, küresel meselelerin çözümüne yönelik arayışlarda da görüşlerine ihtiyaç duyulan ve danışılan bir aktör olacaktır. Sorunların çözümünde kolaylaştırıcı ve arabulucu rolü üstlenmeye aday ülkeler arasında hak ettiği yeri yeniden alacaktır.

AVRUPA

- AB'nin yeni fasıl açmasını beklemeden, kendi irademizle gereken reformları yapacağız.
- AB ile bozulan ilişkileri ve zayıflatılan üyelik perspektifini onaracağız. Tam üyelik hedefimizi sosyal demokratik ilkeler ışığında güçlü ve kararlı şekilde yeniden tesis edeceğiz.
- AB ile ilişkilerimizde halkımızın refahını artırmak amacıyla gecikmiş vize serbestisini, tarım desteklerini ve bilimsel iş birliğini ön plana alan etkin müzakereler yürüteceğiz.
- Üreticilerimizin ve çalışanlarımızın çıkarlarına hizmet etmeyen Gümrük Birliği uygulamalarını düzelteceğiz.
- AB ile ilişkilerimizde ulusal çıkarlarımızı tehlikeye sokacak ödümler vermeyeceğiz.

- Avrupa ile ilişkilerde ülkemize göç etmiş olan Suriyelilerin insan haklarını hiçe sayan bir anlayışla koz olarak kullanılmasına son vereceğiz.
- Avrupa'daki sosyal demokrat partilerle tam üyelik perspektifimize hizmet edecek şekilde dayanışmayı artırmaya çalışacağız. Avrupa'da Türkiye'ye karşı oluşan ön yargıları gideceğiz.
- Kıbrıs Türk halkının meşru taleplerinin AB tarafından kabul edilmesi hedefinden vazgeçmeyeceğiz.

ABD

- ABD ile ilişkilerimizi karşılıklılık ve güven çerçevesinde yürüteceğiz.
- ABD ile stratejik ve askeri ilişkilerle sınırlı olmayan, başta ekonomik, bilimsel ve kültürel etkileşime açık yeni ortaklıklar tesis edeceğiz.
- Konjonktürel, bölgesel ve uluslararası gelişmelere göre değil, ortak değer ve çıkarlara göre kalıcı bir iş birliği yapacağız.

RUSYA FEDERASYONU

- Rusya Federasyonu'yla ekonomik ve ticari ilişkileri tek taraflı olmayan ve şahsi çıkarlara dayanmayan şekilde geliştireceğiz.
- Türk iş insanlarının Rusya ve Avrasya Ekonomik Birliği'ndeki girişimlerini destekleyecek, sorunlarını çözmek için gerekli mekanizmaları kuracağız.
- Rusya ile enerji ticareti ve güvenliği konularında şeffaf ve sürdürülebilir ilişkiler kuracağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Ukrayna ile Rusya arasındaki gerilimin çözülmesi için dönemsel olmayan, tutarlı ve barışçıl politikalar yürüteceğiz.
- Kırım'da Tatarların haklarının korunması konusunda ısrarlı olacağız.

ULUSLARARASI KURULUŞLAR

- Türkiye'nin üye olduğu BM, AGİT, Avrupa Konseyi, NATO ve diğer bölgesel ve uluslararası kuruluşlarda ulusal ve bölgesel sorunları etkili bir şekilde dile getirirken, önceliklerimizi kararlılıkla savunacağız.
- NATO üyelerinin sorumluluklarının gereğini eksiksiz ve zamanında yapmalarını isteyecek ve ittifakın BM Güvenlik Konseyi ile uyum içinde hareket etmesini sağlayacağız.
- Nükleer ve kimyasal silahların bölgemizde ve dünyada yayılmasını önlemek için etkin mücadele vereceğiz.
- Radikalizmle mücadele, kadın ve çocuk haklarının savunulması, küresel yoksulluk, çevre sorunları gibi konularda uluslararası girişimleri sosyal demokrat bir perspektifle destekleyeceğiz.

YUNANİSTAN

- Ege Denizi'ni iki halk arasında ayrıştırıcı bir engel değil, dostluğu artırıcı ve birleştirici bir fırsat olarak göreceğiz.
- Ege Denizi'nde yaşanan sorunları ikili görüşmeler yoluyla, hakkaniyet ilkesine göre çözmeye çalışacağız.
- Batı Trakya'da yaşayan Türk nüfusun, tüm uluslararası antlaşma ve sözleşmelerden kaynaklanan hak ve çıkarlarının korunması için kararlılıkla çalışacağız. Bu doğrultuda Yunanistan'la sonuç odaklı müzakereler yürüteceğiz.

KIBRIS SORUNU

- Kıbrıs sorununa adil ve kalıcı bir çözüm bulunması amacıyla, KKTC'nin ve Kıbrıslı Türklerin kazanılmış haklarını koruma ve iki toplumun siyasal eşitliğini sağlama hedeflerini göze teceğiz.
- Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki gücünü artıracak ve Doğu Akdeniz'deki enerji kaynaklarının adil bölüşümünü sağlayacağız.
- Kıbrıslı Türkleri ekonomik yaptırım ve uluslararası ambargolara karşı desteklemeye devam edeceğiz.
- KKTC'nin iç işlerine müdahale edilmesine izin vermeyeceğiz.
- KKTC'nin anayasal kurumlarıyla karşılıklı saygı ve eşitlik çerçevesinde iletişim kuracağız.

BALKAN ÜLKELERİ

- Demokrasiyi, kültürel çoğulculuğu ve ekonomik refahı aynı anda hedefleyen bir yaklaşımla, Balkanlardaki tüm ülkelerle dostluk ve iyi komşuluk ilişkilerini ilerleteceğiz.
- Balkan tarihine bakışta dinsel ve etnik radikalizme hizmet eden hamasi söylem ve yaklaşımlara prim vermeyeceğiz.
- Balkanlarda yaşayan akraba topluluklarının, buldukları ülkelerde eşit yurttaşlar olarak yaşayabilmesi için çalışacağız.

KAFKAS ÜLKELERİ

- Rusya, Kafkasya ve Hazar havzasının enerji kaynaklarının Batı'ya aktarılmasında Türkiye'nin bir transit koridor olması için çalışacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Azerbaycan'la kardeşlik bağlarımızı, iki toplumu da içine alacak şekilde karşılıklı güven esasına dayalı olarak daha da güçlendireceğiz.
- Dağlık Karabağ sorununun Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü çerçevesinde müzakereler yoluyla çözüme kavuşturulması için çalışacağız.
- Türkiye ile Ermenistan arasındaki sorunları çözme çabası içinde olacağız.

ORTA ASYA CUMHURİYETLERİ

- Orta Asya Cumhuriyetleri ile ilişkileri çok yönlü hale getirmek için özellikle dil eğitimi, teknik iş birliği ve ortak araştırma projeleri geliştirme konusunda kurumsal mekanizmalar oluşturacağız.
- Tüm bölge ülkeleri ile vize ve çalışma izinlerini kolaylaştırarak, ülkeler arası iletişim ve ulaşım maliyetlerini azaltacak çözümler üreteceğiz.
- Devletlerle ve iş dünyası ile sınırlı kalan ilişkileri toplumlar, meslek grupları, sivil toplum kuruluşları ve gençler arasındaki ilişkilere dönüştürmek için sürdürülebilir adımlar atacağız.

ORTA DOĞU VE DOĞU AKDENİZ

- Bölge merkezli dış politika yaklaşımından yola çıkarak, kurucu üyelerinin İran, Irak, Suriye ve Türkiye olacağı **“Ortadoğu Barış ve İş Birliği Teşkilatı”**nı (OBİT) kuracağız.
- Orta Doğu'da Arap Baharı sonrasında başarısızlığı tescil olan yanlış politikaları terk ederek; maceracılıktan, kibirden, fırsatçılıktan, mezhepçilikten ve hamasetten uzak bir dış politika anlayışı benimseyeceğiz.

- Türkiye'yi laikliğe, kadın-erkek eşitliğine, sosyal haklara ve hukukun üstünlüğüne bağlı, Orta Doğu ülkeleri için model teşkil edecek, kalkınmış bir bölgesel güç haline getireceğiz.
- Bölge ülkelerinin bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüklerine saygı duyacağız.
- Bölgede köktenci, mezhepçi ve dogmatik siyasi hareketlere karşı, sosyal demokrat değerler ile harmanlanmış cumhuriyetçi, laik ve barışçı bir politikayı egemen kılacağız.
- Bölgede her türlü terör örgütüyle kararlılıkla mücadele edeceğiz. Terörle mücadelede, BM Güvenlik Konseyi'nin ilgili kararlarına uyacağız.

SURİYE'DE SAVAŞIN SONA ERDİRİLMESİ

- Dost Suriye halkının esenliğini ve Suriye'nin toprak bütünlüğünü sağlamaya dönük bütün uluslararası barış girişimlerini ve BM Suriye Özel Temsilcisi'nin çalışmalarını destekleyeceğiz.
- Suriye'de istikrarın sağlanmasından ve devlet dışı aktörlerin silahsızlandırılmasından sonra Suriye halkının kendi iradesiyle karar verebileceği bir siyasi çözümü destekleyeceğiz.
- Suriye'de barışçı çözüm sonrasında ülkemizde geçici koruma altındaki Suriyeliler arasında dileyenlerin mağdur edilmeden, aşamalı olarak, güvenli bir biçimde ülkelerine geri dönüşünü sağlayacağız.
- Suriye'de teröre karşı kesin bir tavır alacağız. Terör örgütlerinin ülkemiz için yarattığı güvenlik tehditlerini ortadan kaldırarak topraklarımızda yuvalanan terör unsurlarını temizleyeceğiz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Geçici koruma altındaki Suriyelilere yapılan yardımların şeffaf ve denetlenebilir olmasına özen göstereceğiz. Yapılan yardımların Türk hukuk sistemi ve bağımsız kuruluşlarca denetlenmesini sağlayacağız.
- Başta çocuklar olmak üzere Suriyelilerin kayıt dışı ve kabul edilemez koşullarda çalıştırılmasının önüne geçeceğiz.
- TSK'nin Suriye'deki misyonunun gerekli diplomatik adımlarla desteklenerek, en kısa zamanda başarıyla sona erdirilmesini temin edeceğiz.

İSRAİL VE FİLİSTİN SORUNU

126

- İsrail-Filistin sorununa, iki devlet esasına dayalı bir çözüm bulmak için yapılan girişimlere destek olacağız.
- Dış politika yaklaşımımızda Filistin sorununun, İslami radikalizme ve antisemitizme savrulmadan ve insan haklarına saygılı bir biçimde ele alınmasını sağlayacağız.
- Filistinlilere vizeyi kaldıracacağız.
- Mavi Marmara Anlaşması'nı iptal edeceğiz.

İRAK

- Irak'ın toprak bütünlüğünün Irak Anayasası'nın çizdiği sınırlar içerisinde korunması için bölgede ve uluslararası alanda etkin girişimlerde bulunacağız.
- Irak'ı oluşturan tüm unsurlarla eşit ve iyi ilişkiler kuracağız.
- Türkmenlerin sorunlarının adil biçimde çözümlenmesine katkıda bulunacağız.

- Irak ile enerji iş birliğimizi, kaynaklarımızın çeşitlendirilmesini de içerecek şekilde en üst seviyeye çıkarmaya çalışacağız.
- Irak topraklarından Türkiye'ye herhangi bir tehdidin yöneltilmesine olanak verilmemesi için girişimlerde bulunacağız.

İRAN

- Komşumuz İran'la uzun bir geleneğe dayanan, iyi ilişkilerimizi sürdüreceğiz ve çok yönlü olarak geliştireceğiz.
- İran'ın nükleer programı ile ilgili olarak yapılan anlaşmanın sürdürülmesi için gösterilen çabaları destekleyeceğiz.
- İran'la yapılan enerji anlaşmalarını yurttaşlarımızın çıkarlarını gözetecek şekilde yeniden ele alacağız.

MISIR

- Mısır'la bozulan ekonomik, kültürel ve siyasi ilişkilerimizi güven, dostluk ve dayanışma temelinde yeniden inşa edeceğiz.
- Mısır'la iş birliği halinde bölge sorunlarının giderilmesi için çalışacağız.

UZAK DOĞU

- Uzak Doğu'nun dinamik ekonomileri olan Çin, Japonya, Hindistan ve Endonezya ile ekonomik ve ticari ilişkileri geliştireceğiz.
- Girişimcilerimizin Çin ve Uzak Doğu'daki yatırımlarının çeşitlenmesi için turizm, bilim, akademi ve teknoloji alanlarında bölge ülkeleriyle iş birliği kuracağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

YURT DIŞINDAKİ İNSANLARIMIZ

EĞİTİM SORUNLARINA ÇÖZÜM

- İhtiyaç duyulan alanlar için eğitim ataşesi ve öğretmen atamalarını yapacağız.
- Atamalarda Avrupa'da yaşayan Türkiye kökenli eğitmenlere öncelik vereceğiz.
- Yurt dışında başladıkları eğitimlerine Türkiye'de devam etmek isteyen gençlerimizin, yıl kaybına uğramamaları için gerekli düzenlemeleri yapacağız.
- Yurt dışında diploma alan gençlerimizin üniversite denkliklerinin sağlanması için gerekli adımları atacağız.

128

DİPLOMATİK GİRİŞİMLER

- Çifte yurttaşlık hakkının kazanılması için gereken tüm diplomatik girişimleri gerçekleştireceğiz.
- Diplomatik girişimlerle Türkiye kökenlilerin can ve mal güvenliğini artıracacağız.

YURT DIŞINDA ADİL TEMSİL

- Yurt dışındaki yurttaşlarımızın sorunlarının TBMM'ye daha etkin şekilde taşınması için yurt dışı seçim bölgeleri oluşturacağız.
- Her 300 bin seçmene bir milletvekili düşecek şekilde, yurt dışındaki yurttaşlarımızın TBMM'de 10 milletvekili ile temsil edilmesini sağlayacağız.
- Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı'nın tüm dernek ve kuruluşlara eşit mesafede olmasını, Başkanlık tarafından verilen desteklerin adil dağıtılmasını sağlayacağız.

YURT DIŞINDAKİ HİZMETLER

- Yurt dışı temsilciliklerinde, öncelikle yurt dışında yetişmiş genç insanlarımızın görev almalarını sağlayacağız.
- Konsolosluk hizmetlerini geliştirecek, işlem harçlarını yarı yarıya dıŐüreceėiz. Bu işlemlerin mümkün olduğunca İnternet üzerinden gerçekteŐtirilmesi için yasal düzenlemeler yapacağız.
- BoŐanma, miras, noter vekaleti, defin ve otopsi gibi iŐlemlerdeki bürokratik engelleri ortadan kaldıracacağız.
- Sosyal güvenlik hizmetlerinin mümkün olan tüm hallerde başkonsolosluklarda gerçekteŐtirilmesini sağlayacağız. Bu iŐlemler için Türkiye'ye gitme mecburiyetini kaldıracacağız.
- Yurt dışı temsilciliklerde Türkiye'deki hukuki süreçlere dair ücretsiz danışmanlık hizmeti vereceğiz.

TÜRKİYE'DEKİ HİZMETLER

- İzin sezonunda Türkiye'ye araçlarıyla gelen yurttaşlarımızın tüm yolculukları boyunca yaşadıkları sıkıntıları çözmek için gerekli diplomatik girişimleri yapacak, altyapı çalışmalarını tamamlayacağız.
- Emeklilerin yurt dışından getirdikleri araçların Türkiye'de kalıŐ süresini 2 yıldan 5 yıla çıkaracağız.
- Emeklilerimizin maaŐlarının kamu bankalarının yurt dışı Őubelerine yatırılmasına olanak taniyacağız.
- Gümrük kapılarındaki sorunları kurumsal tedbirlerle gideceğiz.
- Mavi kart sahiplerinin Türkiye'de bankacılık, telekomünikas-

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

yon gibi alanlarda yaşadığı sorunları ortadan kaldıracacağız.

- Yurt dışından alınan telefonların Türkiye'deki kullanım süresini 4 aydan 1 yıla çıkaracağız.

ASKERLİK

- Yurt dışında verilen askerlik yapamaz raporunun Türkiye tarafından kabul edilmesini sağlayacağız.
- Yurt dışında yaşayan yurttaşlarımızın askerlik hizmetini, tanıtım programlarında görev yaparak tamamlamalarına olanak tanıyacağız.

“

KAMU YÖNETİMİ VE HİZMETLERİ

”

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Modern toplumlarda devletin asli görevi yurttaşların yaşam kalitesini iyileştirecek politikaları ve hizmetleri hayata geçirmektir. Kamu hizmetleri, yurttaşların daha donanımlı, sağlıklı, güvenli bireyler olabilmesinin en güçlü aracıdır. Kamunun bu hizmetleri en iyi şekilde sağlamasının temel koşullarından biri çağın gerekliliklerine uyum sağlamasıdır. Cumhuriyet Halk Partisi, yeni ihtiyaçları karşılamak ve yeni olanaklardan yararlanmak amacıyla kamu hizmetlerinin sürekli bir reforma tabi tutulması gerektiğine inanmaktadır.

Günümüzde, karşı karşıya olduğumuz iki temel durum, kapsamlı bir kamu reformunun en kısa zamanda hayata geçirilmesini zorunlu kılmaktadır. Birincisi, son on beş yılda giderek otoriterleşen tek adam rejimi kamu düzenini tahrif etmiştir. Bu yıkımın onarılması ve çağdaş, adil, hak temelli bir kamu düzeninin yeniden kurulması hedefimizdir. İkincisi, bilişim devriminin neden olduğu büyük dönüşüm, kamu hizmetlerinin sunuş şeklini ve kamunun tüm örgütlenme biçimini dönüştürmemizi zorunlu kılmaktadır.

PARTİ DEVLETİN GÖLGESİ

Türkiye, geçtiğimiz on beş yılda bir parti ve devlet bütünleşmesine şahit olmuştur. Cumhurbaşkanı'nın, bir partinin genel başkanı da olması bu süreci nihai noktaya taşımıştır. Artık Türkiye'de kamu yönetiminden bahsederken bir parti devleti gerçeği göz ardı edilemez. Neredeyse bütün kamu kurumları bir siyasal partinin şubeleri olarak görev yapmaktadır. Bürokratlar, devlet hiyerarşisi ve kanunların yerine, Parti'ye hesap verir hale gelmiştir.

İktidar, yurttaşları kendi taraftarları ve ötekiler olarak ayırıştır-
makta ve hizmetlerini muhalifleri hiçe sayarak sunmaktadır. Yurttaşlarımızın önemli bir bölümü kamu kaynaklarının bölü-
şümünden tamamen dışlanmıştır. İktidara yakın, kayrılan, ay-
rıcalıklı zümre dahi kamu hizmetlerini ancak bir lütufmuş gibi
sunmaktadır. AKP iktidarında keyfi, ilkesiz ve hakkaniyetsiz bir
kamu yönetimi anlayışı ile karar mekanizmalarında belirleyici
ilke, tek adam ve onun dar çevresinin çıkarlarını gözetmek ha-
line gelmiştir. Kamu kurumları ve bürokratlar arasında uyum
bozulmuş, partizanlık çerçevesinde gelişen bir rekabet ortamı
oluşmuştur.

On beş yıldır süregelen kadrolaşma sonunda kamuda vasıf-
sızlık ve ehliyetsizlik giderek yaygınlaşmıştır. Parti'nin devleti
ele geçirmesi, devleti bir yolsuzluk ve hukuksuzluk sarmalına
sokmuştur. Yerleştirilen bu çürümüş düzen, ayrımcı olduğu ka-
dar öngörüsüz, etkisiz ve verimsizdir. AKP'nin yarattığı yıkımın
sonucunda yurttaşların devlete güveni neredeyse tamamen
kaybolmuştur.

CHP iktidarında, tüm yurttaşlara hizmet eden, ihtiyaçlara ön-
celik vererek sorunlara çözüm üreten, toplumun beklentilerine
cevap veren bir kamu düzeni kuracağız. Kamu hizmetlerini hak-
kaniyetle ve adil bir biçimde sunacağız. Hiçbir yurttaşımızı bir
diğerinden ayırmayacağız. Önceliklerimizi siyasi çıkarlar doğ-
rultusunda değil, nesnel ve evrensel ilkeler çerçevesinde belir-
leyeceğiz. Halkın denetimine açık, halka hesap veren, şeffaf bir
yönetim anlayışı benimseyeceğiz.

Devlet kurumları arasında iş birliği ve güven ilişkisini yeniden
tesis edeceğiz. Kamu personelinin işe alımlarında ve işte yük-

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

seltimesinde liyakati esas alacağız. Tüm kamu çalışanlarının çalışma koşullarını iyileştirecek, toplumumuzun en nitelikli kesimlerinin kamuda görev almasını sağlayacağız. Kamu çalışanlarının görev tanımlarını, sorumluluklarını açık bir şekilde belirleyecek ve yasal sınırlar çerçevesinde hareket etmelerini güvence altına alacağız. Tüm bu düzenlemelerle kamu yönetiminde yeterliliği, verimliliği ve etkinliği en üst düzeye çıkaracak, yurttaşların devlete güven duymalarını sağlayacağız.

BİLİŞİM DEVRİMİ IŞIĞINDA BİR KAMU YÖNETİMİ DÜZENİ

136

Bilgi ve iletişim teknolojileri bilgiyi edinme, işleme, depolama ve yayma hızını artırırken, aynı zamanda tüm bu işlemlerin maliyetlerini önemli düzeyde düşürmüştür. Bilişim devrimi, ekonomik, toplumsal ve kültürel yaşantımızın yanı sıra kamu yönetiminde de büyük bir dönüşüme yol açmaktadır. Gelişen teknolojiler, kamu politikalarının ve programlarının oluşturulma ve kamu hizmetlerinin sunulma yöntemini başka bir boyuta taşıyacak potansiyele sahiptir. Akıllı telefonlar, İnternet, blok zinciri gibi teknolojik gelişmeler sayesinde, yurttaşların kamu kararları ve uygulamaları hakkında bilgilendirilmesi, katılımı, kamuya karşı yükümlülüklerini yerine getirmeleri artık neredeyse sıfır maliyetle, anlık olarak ve uzaktan yapmak mümkün hale gelmiştir.

CHP olarak bu yeni olanaklar doğrultusunda köklü bir kamu yönetimi reform programını ivedilikle hayata geçireceğiz. Kamunun tüm kademelerinde, kurum ve kuruluşlar arasında entegrasyonu ve eşgüdümü sağlayacağız. Bürokrasiyi katı hiyerarşiden ve aşırı merkezîyetçilikten kurtaracağız. Yerel düzeyde

hizmetlerin sunumunu mümkün olan en küçük birimler aracılığıyla vatandaşa en yakın noktada gerçekleştireceğiz.

Devlet ve vatandaş ilişkisinde, vatandaşı merkeze alan bir yaklaşımı benimseyeceğiz. Buyrukçu ve yasağcı bir yönetim yerine, geniş katılım ve temsile dayanan, karar süreçlerine halkın bütününe dahil eden bir yönetim sistemi kuracağız. Teknolojinin sağladığı tüm olanaklardan yararlanarak, mümkün olan koşullarda doğrudan demokrasiyi hayata geçireceğiz. Geliştireceğimiz çağdaş uygulamalar ile devleti hantal yapısından kurtaracağız. E-devlet araçlarını etkin şekilde kullanacak, bu sayede vatandaşlarımızın kamu hizmetlerine hızlı, düşük maliyetli ve kolay erişmesini sağlayacağız.

KAMU YÖNETİMİ REFORMU

DENGELİ VE İŞLEVSEL YETKİ PAYLAŞIMI

- Merkezi ve yerel yönetimler arasındaki yetki ve sorumluluk paylaşımını yerelleşme esasına göre yeniden düzenleyeceğiz.
- Kamu yönetimine ilişkin kararların, kamu hizmetlerinden yararlanan vatandaşlara en yakın yönetim düzeyinde alınmasını sağlayacağız.
- Kamu yerel birimlerinin idari ve mali özerkliklerini sağlayacağız.
- Yerel yönetimlerin yetki ve kaynak kullanımında OECD ve Avrupa ülkelerini referans alacağız.
- Bazı bakanlıkların taşra kuruluşlarını görev alanlarına göre belediyelere veya il özel idarelerine devredeceğiz.
- Kamu idare ve kurumlarının merkez ile taşra teşkilatları arasındaki görev çakışmalarını önleyeceğiz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Bakanlıkların taşra teşkilatlarının yetkilerini artıracak, uygulamaya dönük kararların yerel düzeyde alınmasına olanak tanıyacağız.
- Merkezi yönetimin yerel meclislerin kararlarına müdahalesini önleyecek yasal düzenlemeler yapacağız.

ŞEFFAFLIK VE HESAP VEREBİLİRLİK

- Bilgi Edinme Kanunu'nu şeffaflığı artıracak şekilde yeniden düzenleyeceğiz.
- Kamu İhale Yasası'nı AB standartları temelinde yeniden düzenleyeceğiz.
- Kamu alımlarını ve başta özelleştirmeler olmak üzere tüm ihale süreçlerini şeffaflaştıracak ve İnternet ortamından takibini sağlayacağız.
- Kamunun işleyişinde ticari sır kavramını daraltacağız.
- Kamu yöneticilerinin güncel mal bildirimlerinin kamuoyunun bilgisine sunulmasını zorunlu kılacağız.
- Tüm kamu görevlilerinin yetkilerini açık bir şekilde tanımlayacağız. Kamu görevlilerini tanımlanan yetki alanlarında hesap verebilirlik ilkesi uyarınca sorumlu tutacağız. Bu doğrultuda kamu personelinin dokunulmazlıklarını kaldıracacağız.
- Bilgi edinme ve etik kurullarında sivil toplum temsilcilerinin yüksek düzeyde temsil edilmesini sağlayacağız.

YOLSUZLUKLA MÜCADELE VE TASARRUF

- Tüm toplumu içerecek bir yolsuzlukla mücadele stratejisi geliştireceğiz.

- Rüşvet ve yolsuzluk suçlarında yargı süreçlerini hızlandıracak, cezaları artıracak, zaman aşımını kaldıracacağız.
- İtibar adı altında gerçekleştirilen tüm gereksiz harcamalara son vereceğiz.
- Cumhurbaşkanlığı Sarayı, uçak, helikopter ve makam araçları, şaşalı kamu kurum binaları vb. ile siyasetçilere ve kamu görevlilerine sağlanan tüm lüks yaşantıya son vereceğiz.
- Kamu bankaları üzerindeki siyasi baskıya ve kamu bankalarının kaynaklarının kayırmacı bir anlayışla kullanılmasına son vereceğiz.

BAĞIMSIZ YARGI, ÖZERK DENETİM

- Yargı bağımsızlığını sağlayacak, yürütmenin ve bürokrasinin yargı denetiminden kaçmasına olanak tanıyan tüm istisnaları ortadan kaldıracacağız.
- Tüm üst kurullara, kaybettikleri özerkliklerini yeniden kazandıracacağız. Siyasi iktidarın bu kurullar üzerinde baskı kurmasını engelleyeceğiz.
- Başbakanlık Kamu Etik Kurulu'na ve tüm kamu etik komisyonlarına işlerlik kazandıracacağız. Bu birimlerin danışmanlık, eğitim ve denetleme işlevlerini birlikte yürütmesini sağlayacağız.
- Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu'nun bütünüyle özerk olmasını sağlayacak, yaptırım yetkisini artıracacağız.
- Rekabet Kurumu'nun işleyişine etkinlik kazandıracacağız. Piyasalarda hakim durumun kötüye kullanılmasını engelleyeceğiz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- SPK'nın yetkilerini artıracak, sermaye piyasalarında manipülasyon ortamının oluşmasına kesinlikle izin vermeyeceğiz.

KAMUDA LİYAKAT VE EHLİYET

- Kamu personelinin atamalarında iş tanımı doğrultusunda oluşturulmuş nesnel ölçütler ve temel yeterlilikleri referans alacağız.
- İşe alım süreçlerinin merkezine etik değerler ve liyakati koyacağız. Kamu kurumlarında siyasi kadrolaşmaya ve kayırmacılığa asla izin vermeyeceğiz.
- Atama ve yükseltmelerde her türlü ayırmacılık ve öznel tercihe son vereceğiz.
- İstisnai memurluk uygulamasını kaldıracağız.
- Üst düzey yöneticiler dışındaki tüm kamu görevlilerinin atamalarını merkezi sınavla gerçekleştireceğiz.
- Yapacağımız yasal düzenleme ile görevde yükseltme ve unvan değişikliği için düzenli sınav yapılmasını sağlayacağız.
- Sınavların bağımsız, adil, objektif ve şeffaf bir biçimde gerçekleştirilmesini sağlayacağız.
- Aile birliğinin korunması ilkesini gözeterek tüm eş durumunda atama taleplerini en kısa zamanda gerçekleştireceğiz.
- Bütün yöneticilik kademeleri için yazılı sınav kazanma şartı getirecek, üst düzey kamu görevlerine yapılacak atamalarda, yöneticilik eğitimi almış olmayı ön koşul yapacağız.

GÜVENCELİ, MÜREFFEH VE SORUMLU KAMU ÇALIŞANLARI

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nu sadeleştirerek günümüz koşullarına uygun hale getireceğiz.
- Yönetişim ilkesi doğrultusunda, devletin çalışanlarına güven duyduğu, özerklik tanıdığı, karar alma mekanizmalarına dahil ettiği bir personel yönetimi anlayışını etkin kılacağız.
- Kamu hizmetlerinin tam zamanlı, iş güvenceli, kadrolu işçi ve memurlar tarafından verilmesini sağlayacağız.
- Avrupa Sosyal Şartı'nda yer alan istisnalar dışında kamu görevlilerinin sendikal hak ve özgürlüklerinin önündeki tüm engelleri kaldıracacağız.
- Zorunlu rotasyon adı altında yapılan sürgünlerin önüne geçecek, geçmiş uygulamaların yarattığı mağduriyetleri gidereceğiz.
- Tüm kamu çalışanlarını kapsayacak bir sicil affı çıkaracağız.

Ücret Politikası

- Ücretlerin, iş yeri ve ülke düzeyinde toplu sözleşmeler yoluyla belirlenmesinin önünü açacağız.
- Kamu çalışanları arasındaki ücret adaletsizliklerini ve ek ödeme farklılıklarını gidereceğiz.
- Emekli maaşları ve ikramiyelerinin belirlenmesinde kamu görevlilerine yapılan tüm ek ödemeleri hesaba katacağiz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

GÜÇLÜ YEREL YÖNETİMLER

- Türkiye'nin idari yapısını yerel yönetimleri daha güçlü ve özerk hale getirecek şekilde yeniden yapılandıracağız. Yerel yönetimlere bu doğrultuda daha fazla kaynak ayıracağız.
- Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'ndaki çekinceleri kaldıracağız.
- Ulusal mekansal planlama dışındaki tüm plan yetkilerini yerel yönetimlere vereceğiz.

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ

- Büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyeleri arasındaki yetki paylaşımını dengeli hale getireceğiz.
- Büyükşehir statüsündeki illerde, köylere tüzel kişiliklerini yeniden kazandıracacağız.
- Büyükşehir kapsamında olmayan illerde, il düzeyinde belediye hizmet birlikleri kuracağız.

YEREL YÖNETİMLERE DAHA FAZLA KAYNAK

- Yeni büyükşehir olan belediyelerde, ilçe ve beldelerden gelen borç yükünü Hazine'den karşılayacağız.
- Büyükşehir yasası ile Hazine'ye devredilen araziler içerisinde köy tüzel kişiliğine geri verilmeyecek olanları büyükşehir belediyelerine vereceğiz.
- İller Bankası'nı, yerel yönetimlerin mali ve teknik ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yeniden yapılandıracağız.
- Yerel doğal kaynakların, madenlerin ve kum ocaklarının tahsisinde yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine katılımını sağlayacağız.

- Turizm bölgelerinde yer alan belediye gelirlerini, yaz nüfusunu da dikkate alarak, merkezi hükümet bütçesinden sağlanacak kaynaklarla iyileştireceğiz.

ŞEFFAF BİR YÖNETİM

- Belediyelerin tüm hizmet süreçlerinin İnternet üzerinden yurttaşlarla paylaşılmasını zorunlu kılacağız.
- Belediye başkanlarının ve belediye yöneticilerinin servet beyanlarının yıllık olarak ilan edilmesini sağlayacağız.
- Kentle ilgili karar alma süreçlerini içeren önemli toplantıların İnternet aracılığıyla canlı yayınlanmasını zorunlu kılacağız.

KATILIMCI YEREL YÖNETİMLER

- Kent planlanmasında meslek odalarının söz sahibi olmasına olanak tanıyacağız.
- Muhtarlıklar bünyesinde kuracağımız Mahalle Konseyleri ile yeni bir katılım mekanizması oluşturacağız.
- Kent konseylerine işlerlik kazandıracacağız. Belediyeler tarafından uygulanacak projelerin, ölçeğine bağlı olarak, kent ve mahalle konseylerinde tartışılmasını zorunlu hale getireceğiz.
- Yerel yönetimlerde seçimle göreve gelinen karar organlarında % 33 kadın ve % 20 gençlik kotası uygulayacağız.

YEREL DEMOKRASİNİN TEMELİ MUHTARLAR

- Mahalle muhtarlıklarına, Anayasa'da tanımlanmış yerel yönetim birimi statüsü vereceğiz. Bu doğrultuda muhtarlara bütçe ayıracak, belediyelerle birlikte sosyal projeler yapmalarına olanak tanıyacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Muhtarların yetki ve sorumluluklarını tek bir kanunda toplayacağız.
- **“Türkiye Muhtarlar Birliği”**ni kuracağız.
- Muhtarlık seçimlerinde birleşik oy pusulası esasını getireceğiz.
- Muhtarların çağın gereklerine göre hizmet verebilmesi için gerekli altyapıyı oluşturacak, özlük hakları ve çalışma koşullarını iyileştireceğiz.
- Muhtarlıklara hizmet binası ile personel desteğini Belediye ve İl Özel İdareleri üzerinden sunacağız.
- Muhtarların kendi mahallelerini ilgilendiren konularda belediye meclisi veya il genel meclisi toplantılarına katılmalarına olanak tanıyacağız. İlgili konularda oy haklarının olmasını sağlayacağız.

SAĞLIK

SAĞLIĞA EŞİT ERİŞİM

Hak Temelli ve Ücretsiz Sağlık Hizmeti

- Sağlık hizmetlerinin ücretsiz sağlanması ilkesini benimseyeceğiz.
- Sağlık hizmetlerinde katılım payı, ilave ücret vb. ödemeleri kaldıracacağız.
- Prim ödemiş olmayı sağlık hizmeti almanın ön koşulu olmaktan çıkaracağız.
- Aile Sigortası kapsamındaki tüm yurttaşlarımızın GSS primlerini Hazine'den karşılayacağız. Bu yurttaşlarımızın GSS borçlarının tamamını sileceğiz.

- Kişi başına düşen sağlık personeli sayısını kademeli olarak AB ülkeleri düzeyine çıkaracağız. Hekim ve sağlık personeli dağılımındaki bölgelerarası eşitsizlikleri gidereceğiz.
- Hastane ve doktor randevu telefonlarını ve sağlık kurumlarına erişim için kullanılan toplu taşıma hizmetlerini ücretsiz yapacağız.
- Kademeli sevk sistemini yeniden hayata geçirerek, vatandaşların sevk zinciri içerisinde istedikleri sağlık kuruluşu ve hekime gidebilmelerini sağlayacağız.

Kadınlar ve Çocuklar

- Kadınlara ve çocuklara yönelik sağlık taramalarına süreklilik kazandıracacağız.
- Her annenin ihtiyacı olan vitaminleri ücretsiz sağlayacağız.
- Anne, bebek ve çocuk ölüm oranlarını hızla düşürecek, bölgesel farklılıkları ortadan kaldıracacağız.
- Doğum ve yenidoğan bakım hizmetlerini AB ülkeleri düzeyine çıkaracağız.
- Bütün doğumların, her yerde ücretsiz ve sağlık personeli yardımıyla gerçekleşmesini temin edeceğiz.
- Doğumlarda alınan tüm fark ücretlerini kaldıracağız.
- Aile planlamasına erişimin önündeki engelleri kaldıracak, bu hizmetleri isteyen herkese ücretsiz sunacağız.

Engelliler

- Engellilerin, hastanelere servis araçları ile randevulu olarak gelebilmelerini sağlayacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Bütün hastanelerde engelli karşılama birimi oluşturacak, işitme engelliler için tercüman bulunduracağız.
- Engelliler için evde fizik tedavi olanağı sunacağız.

Tutuklu ve Hükümlüler

- Tutuklu ve hükümlü sağlık hizmetlerini uluslararası standartlara ulaştıracacağız.
- Ceza infaz kurumlarında 24 saat boyunca yeterli sayıda doktor ve sağlık personeli bulunmasını sağlayacağız.
- Tutuklu ve hükümlülerin sağlık kurumlarına sevklerinin önündeki bürokratik engelleri kaldıracağız. Sağlık durumu raporlarının gecikmesini önleyeceğiz.

Özel İhtiyaçları Olanlar

- Bakıma muhtaç hastalar için Aile Merkezleri ile entegre şekilde hasta bakım merkezleri kuracağız.
- Kanseri, Demans, Alzheimer hastaları ve yatağa bağımlı olan hastalara hasta bakım merkezlerinde sağlık ve bakım hizmetleri vereceğiz.
- Bağımlılık tedavi ve rehabilitasyon merkezlerini iyileştireceğiz. Bu merkezlerde sunulan tüm hizmetleri ücretsiz hale getireceğiz.
- Hipertansiyon, çölyak ve şeker hastalarına özel, kolay ulaşılabilir takip-tedavi-eğitim merkezleri kuracağız.
- Obezite ile mücadele için bilinçlendirme, korunma, diyet ve tedavi programlarını yaygınlaştıracacağız.

HALK SAĞLIĞI VE KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİ

- Yurttaşlarımıza yaşadıkları yerlere en yakın noktada, yaş gruplarına göre düzenli sağlık kontrolleri ve erken tanı testleri yapacağız.
- Tüm evlere musluklardan sağlıklı ve içilebilir su verilmesini sağlayacağız.
- Ücretsiz periyodik aşılamada gerçekleştirme oranını % 100'e ulaştıracacağız.
- Bulaşıcı ve salgın hastalıklarla AB normlarını referans alarak mücadele edeceğiz.
- Bilimsel olarak yararı kanıtlanmamış, halk sağlığını olumsuz etkileyen tedavi yöntemlerinin uygulanmasının önüne geçeceğiz.
- Organ bağışını özendirerek, organ bankalarını yaygınlaştıracacağız.

BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK HİZMETLERİ

Aile Sağlığı Merkezleri

- Birinci basamak sağlık hizmetlerini, geliştirilmiş olanaklara sahip Aile Sağlığı Merkezleri aracılığı ile vereceğiz.
- Aile Sağlığı Merkezleri'nde, kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri ile etkili tanı ve tedavi olanaklarını sağlayacağız.
- Büyük ölçekteki Aile Sağlığı Merkezleri'nde, dış hekimleri, laboratuvar uzmanları ve diğer uzmanların da görev yapmasını sağlayacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Aile Hekimleri

- Aile hekimlerini yeniden devlet memuru olarak atayacağız.
- Aile hekimlerinin eğitim programlarına katılmasının önündeki engelleri kaldıracak, tüm aile hekimlerinin uzmanlaşmasını sağlayacağız.
- Aile hekimi başına düşen yurttaş sayısını beş yıl içerisinde yarıya düşüreceğiz.
- Aile hekimlerinin birlikte çalışacağı sağlık personelinin sayısını yeterli düzeye çıkaracağız.
- Aile hekimlerinin birincil görevlerinin aşılama, gebe takibi, bebek takibi, kronik hastalıkların takibi ve hasta muayenesi olmasını sağlayacağız.

İKİNCİ BASAMAK

- Her 100 bin kişi için bir Kamu Tıp Merkezi açacağız.
- Laboratuvarların ve görüntüleme ünitelerinin de bulunacağı Kamu Tıp Merkezleri'nde uzman hekimler, aile hekimleri ve diş hekimleri ile 7/24, nitelikli sağlık hizmeti sunacağız.
- Kent merkezlerindeki hastaneleri kapatmayacak, bu hastanelerin altyapı ve insan kaynaklarını geliştireceğiz.
- Uygun bir planlama ile doktorların her hastaya en az 15 dakika zaman ayırmalarını sağlayacağız.
- Tüm hastanelerdeki yoğun bakım servislerinin altyapı ve personel ihtiyaçlarını gidereceğiz.
- Tanı ve tedavi hizmetlerinde kullanılan tıbbi teçhizat ve malzemelerin kalitesini yükselteceğiz.

Acil Sağlık Hizmetleri

- Sağlık hizmetlerinden alınan katılım paylarını kaldırarak acil servislerdeki yığılmalara son vereceğiz.
- Yeşil alan uygulamasını kaldırarak, acil servis hizmetlerini ücretsiz hale getireceğiz.
- Acil servislerde acil tıp uzmanlarının çalışmasını sağlayacağız.
- Ambulans ve istasyon sayısını artırarak hastalara en kısa sürede ulaşacağız.

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetleri

- Ağız ve diş sağlığında koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik verecek, bu doğrultuda okullarda çocuklara yönelik düzenli ağız ve diş sağlığı taramaları gerçekleştireceğiz.
- Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri'ni yaygınlaştıracak ve tam donanımlı hale getireceğiz.
- Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri'nde her tipte diş protezinin yapılmasını sağlayacağız. Kullanılan malzemelerin ve hizmetin gereken kalitede olmasını temin edeceğiz.
- Ağız ve diş sağlığı alanında serbest çalışan diş hekimlerinden tanı ve tedavi hizmetleri alımına yönelik düzenlemeler yapacağız. Bu alanda yurttaşlarımızın sağlık harcamalarını düşüreceğiz.

ÜÇÜNCÜ BASAMAK: ARAŞTIRMA VE EĞİTİM

- Bütün tıp fakültelerini, üst düzey sağlık hizmeti verebilecek ve sağlık sistemimizin ihtiyaç duyduğu sayıda nitelikli personeli yetiştirebilecek duruma getireceğiz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Tıp fakültelerinin öğretim üyesi, personel, kaynak ve donanım ihtiyaçlarını karşılayacağız.
- Bütün hemşire ve ebelerin dört yıllık üniversite mezunu olmasını ve kendi alanlarında çalışmalarını sağlayacağız.
- Sağlık personeline eğitimlerine uygun kadrolar vereceğiz.
- Yapılmış Şehir Hastaneleri'ni, üniversite hastanelerine dönüştüreceğiz. Uzun süreli tedavi gerektiren kronik hastalıklarda, sağlık hizmetlerini bu hastanelerde vereceğiz.

HASTA VE YAKINLARININ HAKLARI

- Tıp hukukunu çağdaş norm ve standartlara ulaştıracacağız.
- Vatandaşların sağlıkla ilgili yasal haklarını aramalarının önündeki bürokratik engelleri kaldıracacağız.
- Hastaların ihtiyaçlarının ve memnuniyetinin bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli olarak ölçülmesini ve bu göstergelerin kamuoyuyla paylaşılmasını sağlayacağız.
- Kişisel sağlık verilerini koruyacak ve yasal güvence altına alacağız.

SAĞLIK ÇALIŞANLARI

- Niceliğe dayanan performans sistemini nitelik göstergelerinden de yararlanacak şekilde yeniden düzenleyeceğiz.
- Tüm sağlık çalışanlarının adil bir temel ücret almalarını sağlayacağız.
- Sağlık ve sosyal hizmet çalışanlarına fiili hizmet süresi zammı hakkı tanıyacağız. Ek ödemelerini iki katına çıkaracak, maaş ve emekliliklerine yansıtacağız.

- Hemşirelere 3600 ek gösterge vereceğiz.
- Başta eğitim ve araştırma hastaneleri olmak üzere tüm kamu sağlık kurumlarında ücretleri genel bütçeden karşılayacağız.
- Sağlıkta yıpranma payıyla ilgili düzenlemeyi en kısa zamanda ve sağlık çalışanlarının talepleri doğrultusunda hayata geçireceğiz.
- Sağlık çalışanlarının emekli maaşlarını yüksek düzey kamu personeli emekli maaşı seviyesine getireceğiz.
- Sağlık alanındaki personel açığını süratle kapatacağız. Sağlık personeli sayısını OECD ortalamasına yakınlaştıracacağız.
- Tüm sağlık çalışanlarının ekonomik, sosyal ve sendikal haklarını koruyacak, güvenceli olarak çalışmalarını sağlayacağız.
- Mahrumiyet bölgelerinde çalışan hekim ve sağlık personelinin ücretlerini ve sosyal haklarını iyileştireceğiz.
- Sağlık personeline yönelik şiddeti yasal düzenlemelerle önleyeceğiz.
- Nöbetçi eczanelerin güvenliğini sağlayacağız.

SAĞLIK ALTYAPISI

- Yeni ve modern devlet hastanelerini planlı bir şekilde, devlet eliyle yapacağız.
- Her bölgeye, nüfus yoğunluğuna ve ihtiyaca göre tam donanımlı uzmanlaşmış sağlık merkezleri ve branş hastaneleri kuracağız.
- Hasta yataklarının tamamını birinci sınıf hasta yatağına yükselteceğiz.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

SAĞLIK ENDÜSTRİSİ

Ulusal İlaç Politikası

- Eşdeğer ilaç uygulamasından doğan mağduriyetleri gidereceğiz.
- Kanser ilaçları başta olmak üzere, ilaca erişimin önündeki tüm engelleri kaldıracacağız.
- Yaygın kullanılmayan ilaçları tek elden ithal ederek ihtiyaç sahiplerine ulaştıracacağız.
- Yerli ilaç endüstrisini teşvik edeceğiz. İlaç ve aşı konusunda dışa bağımlılığı kademeli şekilde azaltacağız.

AR-GE Yatırım ve Destekleri

- Tıbbi bilgi sistemleri ve cihaz yazılımları gibi bilişim teknolojilerinin ülkemizde üretilmesini sağlayacağız.
- Üniversite, sanayi ve devlet arasında iş birliğini destekleyerek, etkin bir tıp teknoparkları sistemi kuracağız.
- Tıbbi yüksek teknoloji ürünlerinin üretimi için teşvik vereceğiz.

GÜVENLİK

DEMOKRATİK BİR GÜVENLİK ANLAYIŞI

- Bireysel hak ve özgürlükleri, toplumsal huzuru, insan haklarını temel alan bir güvenlik anlayışını esas alacağız.
- Demokrasi, huzur ve barışı, ulusal birlik ve egemenlikten taviz vermeden eşit yurttaşlık temelinde tesis edeceğiz.
- Ülkemiz ve yurttaşlarımıza dönük dış tehditleri en aza indirmek için sınırlarımızı yeniden güvenlik altına alacağız.

- Kamu kurum ve çalışanlarının yasal denetimden kaçmak adına güvenliği sağlama görevinden doğan yetki ve unvanlarını kötüye kullanmalarına asla izin vermeyeceğiz.

İNSAN HAKLARINA SAYGILI GÜVENLİK ANLAYIŞI

- Güvenlik güçlerinin, evrensel insan haklarına ve hukukun üstünlüğü ilkesine uygun hareket etmeleri için gereken yasal düzenlemeleri yapacağız.
- Güvenlik güçlerinin, Avrupa Polis Etiği Kuralları'na göre eğitilmelerini sağlayacağız.
- Güvenlik güçlerinin hiçbir koşulda orantısız güç kullanmasına izin vermeyeceğiz.

TERÖRLE MÜCADELE

- Sınır bölgelerimiz başta olmak üzere, terörle mücadelede uluslararası iş birliği içinde hareket edecek, akılcı bir güvenlik politikası benimseyeceğiz.
- Terörün finans kaynaklarını engellemek için ulusal ve uluslararası düzeyde mücadele edeceğiz.
- Terörden zarar gören yurttaşlarımızın mağduriyetlerini gidereceğiz.
- Terörle mücadelede başta BM sözleşmeleri olmak üzere, taraf olduğumuz tüm uluslararası antlaşmaları esas alacağız.

GÜVENLİKTE LİYAKAT VE KAMU YARARI

- Güvenlik güçlerini her türlü siyasal yapılanmanın dışında tutacağız. Emniyet Genel Müdürlüğü'nü ve Türk Silahlı Kuvvetleri'ni çıkar ilişkilerinden ve örgütlü kuşatmalardan arındıracağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Güvenlik personelinin işe alım ve işte yükselme süreçlerinde siyasi kayırmacılığa son verecek, liyakati esas alacağız.
- Milli İstihbarat Teşkilatı'nı tek adamın değil, ulusumuzun ve yurttaşlarımızın çıkarlarını gözeten bir kurum haline getireceğiz.

BİREYSEL SİLAHLANMANIN KONTROLÜ

- Bireysel silahlanmayı kısıtlama ve denetlemeye yönelik yasal düzenlemeler yapacağız. Silaha erişimi zorlaştıracacağız.
- Silah edinme yaşını 21'e çıkaracak, 2 yılda bir sağlık kontrolü şartı koyacağız.
- Sivillere tanınan mermi hakkını yıllık 200'e düşüreceğiz.
- Ruhsatsız, kayıp veya çalıntı silah bulundurmanın ve İnternet'ten yasa dışı silah satışı yapmanın cezalarını ağırlaştıracacağız.

İYİLEŞTİRİLMİŞ ÇALIŞMA KOŞULLARI VE YÜKSEK NİTELİK

- Özlük haklarının iyileştirilmesi kapsamında, polise 3600 ek gösterge vereceğiz.
- Güvenlik güçlerinin yetenek ve donanımlarını geliştireceğiz.
- Güvenlik güçlerinin halkla daha iyi ilişkiler kurabilmeleri ve zor şartlarda görev yapabilmeleri için etkili psikolojik destek almalarını sağlayacağız.
- İstihbarat kurumlarına komuta, kontrol ve bilgi sistemlerinde yüksek teknolojiyi kullanabilme olanak ve yeteneklerini kazandıracacağız.

Astsubaylar

- Astsubaylara 3600 ek gösterge hakkı tanıyacağız.
- Astsubayların çalışma saatlerini ve koşullarını iyileştirecek, tazminat sorunlarını çözeceğiz.
- Astsubayların göreve başlangıç düzeylerini 9/2'ye çıkaracağız.
- Astsubay meslek yüksek okullarını lisans seviyesine yükselteceğiz.
- Uzman jandarmaların statü problemini çözeceğiz. Uzman jandarma okulunda geçen süreyi hizmete sayacağız.

Ceza İnfaz Koruma Memurları

- Ceza infaz ve koruma memurlarının ek mesai ücretlerinin ödenmesini güvence altına alacak şekilde vardiya sistemini tekrar düzenleyeceğiz. Mesleki koşulları ve maruz kaldıkları tehlikeleri de göz önüne alarak emniyet hizmetleri sınıfına geçireceğiz. 3600 ek gösterge vereceğiz.
- Sözleşmeli çalışan ceza infaz ve koruma memurlarını kadroya geçireceğiz.
- Emekli olan ceza infaz ve koruma memurlarının silah ruhsat harçlarını bütçeden ödeyeceğiz.

ŞEHİT YAKINLARI VE GAZİLER

- Şehit yakınlarının, gazilerin ve gazi yakınlarının sorunlarının çözümünde koordinasyon görevi yapacak, sorunları ile ilgilenecek Başbakanlık'a bağlı **"Şehit Yakınları ve Gaziler Yüksek Kurulu"**nu kuracağız.
- Şehitlerimizin eşlerinin, eşleri yoksa anne ve babalarının ve gazilerimizin net aylık gelirinin alt sınırını en düşük net memur maaşına eşitleyeceğiz.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Tüm şehit ailelerine ve gazilere yeşil pasaport vereceğiz.
- Şehitlerin 18 yaşından büyük olan ve öğrenci olmayan çocuklarının kişi sınırlaması olmaksızın, kamu kurumlarında istihdam edilebilmesini sağlayacağız.
- Gazi ve şehit çocuklarının eğitim hayatlarını burslu olarak sürdürebilmeleri için gerekli desteği sağlayacağız.
- Tüm gazilerin sağlık güvencelerini, milletvekilleriyle eşit seviyeye getireceğiz.
- Gazilere ikinci iş hakkı ve 3000 günde emeklilik hakkı vereceğiz.
- Terörle mücadelede yaralanan tüm TSK mensuplarına gazi statüsü vereceğiz.

ZORUNLU ASKERLİK

- Askerlik süresini kısaltacağız.
- Üniversite öğrencilerinin askerlik hizmetini yaz tatillerinde 3'er aylık dönemlerle tamamlamalarını sağlayacağız.

ER VE ERBAŞLAR

- Er ve erbaşlara ödenen aylık harçlıkları artıracacağız. Bu kapsamda çavuş, onbaşı ve er harçlıklarını sırasıyla 500 TL, 450 TL ve 400 TL'ye yükselteceğiz. Bu tutarları her yıl memurlara yapılan zam oranında artıracacağız.
- Er ve erbaşları askerlikte geçirdikleri dönemde sigortalı sayacak, primlerinin devlet tarafından ödenmesini sağlayacağız.
- Askerlik dönüşü iş bulamayan yurttaşlarımıza altı aya kadar işsizlik maaşı vereceğiz.

ULAŞTIRMA

- Merkez Türkiye Projesi ile ülkemizi, Avrupa, Asya, Orta Doğu ve Afrika'yı birbirine bağlayan bir terminal ülkeye dönüştüreceğiz.
- Ulaştırma sektöründe bilgi teknolojisi kullanımını güçlendirecek ve sektöre yönelik AR-GE çalışmalarını destekleyeceğiz. Ulaşım sistemlerinin tamamında bilişim altyapısını geliştireceğiz.
- Demir yolu atılımımız için gerekli olan girdilerin temini doğrultusunda ulusal lokomotif ve vagon endüstrimizi hızla geliştireceğiz.
- Merkez Türkiye Projesi doğrultusunda ve 5 Kalkınma Kuşağı programımız kapsamında, ulaştırma altyapısına ilişkin üretkenliği artıracak projeler hayata geçireceğiz.

KALKINMA KUŞAĞI PROJELERİ

- Demir yolu omurgamızı güçlendirmek üzere doğu - batı yönünde iki ana hat, kuzey-güney yönünde üç ana hat oluşturacağız. Bu kapsamda Samsun Limanı'nı Akdeniz'e bağlayan mevcut demir yolu şebekesini modernize edeceğiz.
- Orta Anadolu merkezli bir demir yolu ağını, bölgelerimizin tümünü birbirine bağlayacak şekilde inşa edeceğiz. Bu ağı, uluslararası limanlarımıza ve uluslararası ulaşım ağlarına bağlayacağız.
- Güneş Kuşağı kapsamında yer alan illerimiz arasında kara taşımacılığını hızlandıracak yatırımlara öncelik vereceğiz.
- Marmara Denizi'nin etrafında demir yolu ve kara yolu ulaşımını etkinleştiren bir ulaşım çemberi kuracağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- İstanbul'daki sınai ve ticari faaliyetlerin Marmara, Batı Karadeniz, Kuzey Ege ve İç Anadolu'nun kuzeybatısındaki illere yayılması için altyapıyı oluşturacağız.
- Kombine taşımacılığı geliştireceğiz. Taşımacılıkta deniz ve demiryollarının payını artıracak, limanların demir yolu bağlantılarını güçlendireceğiz. Bu kapsamda Samsun Limanı'nı Karadeniz'in KEY-PORT'u haline getirecek ve bu şekilde Boğaz geçişlerindeki yoğunluğun azaltılmasını sağlayacağız.

DEMİR YOLU ULAŞIMI

Mevcut Projeler

158

- Mevcut yüksek hızlı demir yolu ve hızlı demir yolu projelerini tamamlayacağız.
- Eskimiş ve yıpranmış demir yolu hatlarını modernize edecek ve elektrifikasyonlarını sağlayacağız.
- Karadeniz sahil demir yolu hattımızı Batum sınır kapısına kadar uzatacağız.
- GAP'ı Mersin ve İskenderun'daki limanlara bağlayan GAP demir yolu projesini hızlandıracak, Gaziantep - Şanlıurfa arasındaki hızlı demir yolu projesini tamamlayacağız.
- Burdur ve Isparta ile Antalya arasında hızlı demir yolu bağlantısını kuracağız.

Kentlerdeki Raylı Sistemler

- Haydarpaşa Garı'nı ve kentlerimizdeki kullanım dışı bırakılan diğer tren garlarını tarihsel dokularını koruyarak modernize edecek ve yeniden hizmete açacağız.

- Orta büyüklükteki kentlerimiz ile büyük kentlerimizin ulaşımında raylı taşımacılık sistemlerinin ağırlık kazanmasını sağlayacağız.
- Belediyeler ile eşgüdümlü olarak banliyö hatlarının kurulmasını ve geliştirilmesini destekleyeceğiz.
- Orta mesafe hızlı taşımacılığı sağlamak üzere kırsal bölgelerimizde ve turizm bölgelerimizde Ray Otobüsü sistemleri kuracağız.

KARA YOLU ULAŞIMI

- Kara yolu Taşıma Kanunu'nu, yetki belgeleri, vergi, sigorta, ceza ve benzeri şikayetleri göz önüne alarak meslek odaları ile iş birliği içerisinde yeniden düzenleyeceğiz.
- Kara yolu bağlantıları ihmal edilen il, ilçe ve köylerimizin bağlantılarını güçlendireceğiz.
- GAP bölgesinde ve turizm merkezlerindeki kara yolları ağlarını hızla modernize ederek ihtiyaçlar doğrultusunda bu alanlara yeni yatırımlar yapacağız.
- Yetersiz planlama ve kalitesiz uygulama nedeniyle çok sayıda kazaya sebep olan bölünmüş yolları standartlara uygun hale getireceğiz.
- Kara yollarında sathi kaplama asfalt uygulamasını, sadece Yıllık Ortalama Günlük Trafik (YOGT) sayısı 1.500'ün altında olan yollarda kullanacağız. Trafiği bu sayının üstünde olan yollarda ise sıcak karışım asfalt kullanacağız.
- Yap - İşlet - Devret modeli ile inşa edilen otoyollarda ve köprülerde, yüklenici firmaların haksız kar sağlamasına ve kamu zararına yol açan yüksek trafik garantilerini iptal edeceğiz.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Yerleşim bölgelerimiz içinden geçerek gürültü, kirlilik ve tehlike yaratan ana yollardaki trafiği azaltmak üzere alternatif çevre yolları inşa edeceğiz.
- Gerekli yerlere gürültü kirliliğini önleyici ses perdeleri, yol platformunda biriken yağmur ve kar sularını toplayan yağmur suyu kanalları inşa edeceğiz.
- Yağmur suyu kanalları vasıtasıyla toplanan suları arıtma tesislerinde toplayarak tarım arazilerinin sulama işlerinde kullanmak üzere değerlendireceğiz.
- Kara yolu yatırımlarının yeniden ÇED kapsamına alınmasını sağlayacak yasal düzenlemeleri yapacağız.
- Kuzey Marmara Otoyolu Projesi'ni, doğayı ve halk sağlığını tahrip eden unsurlarından arındıracak biçimde yeniden ele alacağız.
- Çanakkale Köprüsü ve otoyol geçişini bölgenin tarihi dokusuna ve doğal varlıklarına zarar vermeyecek biçimde yeniden planlayacağız.
- Karadeniz Sahil Yolu'nun yaratmış olduğu tahribatları en aza indirecek önlemleri hızla hayata geçirecek, denizle bağlantısı kopan yerleşim alanlarının yeniden denize bağlanmalarını sağlayacağız.
- İstanbul Boğazı'na yapılması planlanan Üç Katlı Büyük İstanbul Tüneli Projesi'ni fiziki, mali ve çevresel anlamda yeniden değerlendireceğiz.
- Çimento fabrikalarımızın üretim fazlası olan çimentonun değerlendirilmesi için yeni inşa edilecek yollarda çimento betonu kullanılmasına öncelik vereceğiz.

DENİZCİLİK VE DENİZYOLLARI ULAŞIMI

Planlama ve Denetleme

- Denizcilikte can, mal, seyir ve çevre emniyetinin sağlanması açısından yetersiz kalan gemi takip ve izleme sistemlerini modernize edeceğiz.
- Denetim ve gözetim sistemlerinin tüm kıyılarımızı kapsamını sağlayacağız.

Tersaneler ve Limanlar

- Gemi inşa ve bakım-onarım tersanelerine destek verecek, küçük ölçekli tersanelerin bu doğrultuda dönüşümlerini teşvik edeceğiz.
- Mevcut limanların ulaştırma bağlantılarını güçlendirecek, kapsamlı bir iyileştirme ile uluslararası taşımacılığı destekleyeceğiz.
- Entegre ulaşım planlaması çerçevesinde yapılacak olan limanların kara yolu ve demir yolu bağlantılarını göz önünde bulunduracağız.

HAVA YOLU ULAŞIMI

Havalimanları

- Havalimanlarımızı geliştirecek, geliştirme projelerinin yetersiz kaldığı durumlarda yeni havalimanları inşa edecek ve atıl durumdaki havalimanlarımızı etkin biçimde kullanacağız.
- Havalimanı olmayan illerimizde yaşayan yurttaşlarımızın havalimanlarına ulaşımını sağlayacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Havacılık Sektörü

- Havacılık sektörünün gelişmesi için gerekli altyapı yatırımlarını yapacak, uçak ve parça üretimini destekleyecek, AR-GE faaliyetlerine öncelik vereceğiz.
- Ulaşım zorluğu olan bölgelerimiz için hava ambulans ağları kuracak ve mevcut ağları geliştireceğiz.

SPOR

YASAL DÜZENLEMELER

- Passolig ve e-bilet uygulamalarını kaldıracağız.
- Bireysel hak ve özgürlükleri hiçe sayan, yasakçı bir zihniyetle hazırlanmış Sporda Şiddet Yasası'nı demokratik bir yaklaşımla yeniden düzenleyeceğiz.
- Bütün spor emekçilerinin sosyal güvence ve sendikal haklara kavuşabilmeleri için gerekli yasal düzenlemeleri yapacağız.
- Devlet Personel Kanunu içerisinde spor hizmetleri sınıfı oluşturacağız.
- Ulusal spor hukukunu, uluslararası spor hukuku ile uyumlu hale getireceğiz.

SPORDA KURUMSAL DÜZENLEMELER

- Hukuk fakültelerinde Spor Hukuku Ana Bilim Dalı kuracağız.
- Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi ile Paralimpik Komitesi'nin daha etkin çalışmalarını sağlayacağız.

- Sporda ayrımcılığa son verecek, fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla gerekli kurumsal düzenlemeleri yapacağız.
- Doping Mücadele ile ilgili Türkiye Anti-Doping Ajansı'nı (TADA) kuracağız.

TESİSLEŞME

- Kitle sporlarının yaygınlaşması için yerel yönetimlerle iş birliği içerisinde spor tesislerini, amatör spor kulüplerinin ve tüm yurttaşların hizmetine ücretsiz sunacağız.
- Çalışanların spor yapabilmesi için kamu kurumlarında spor tesisleri kuracağız. Bu konuda özel sektörü teşvik edeceğiz.
- Engelli bireyler için engelsiz spor alanları kuracağız.

EĞİTİM VE SPOR

- Geniş yetenek havuzumuzu hiçe sayarak, devşirme sporcular üzerine kurulan sporcu yetiştirme anlayışına son vereceğiz.
- Gençlerimizin eğitim hayatları ile spor kariyerlerini birlikte sürdürebilmeleri için gerekli düzenlemeleri yapacağız.
- 81 ilde bölge spor liselerinin açılmasını sağlayacak, sporcu gençlerimizin eğitim düzeyini yükselteceğiz.
- Öğrencilerin amatör spor dallarına katılımını kolaylaştırmak ve özendirmek amacıyla eğitim sisteminde düzenlemeler yapacağız.
- Spor kulüplerine, spor okulları açması için kamu arazilerinin tahsisi dahil destekler vereceğiz.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

SPOR GELİRLERİNDE ŞEFFAFLIK VE ADALET

- Federasyonlara kaynak aktarımını siyasal, kurumsal ve kişisel kayırmacılıktan kurtaracağız.
- Federasyonların mali bağımsızlığını güvence altına alarak, şeffaf bir denetim sistemi oluşturacağız.
- Ödül yönetmeliğini hakkaniyet temelinde yeniden düzenleyeceğiz. Kulüplere ve sporculara verilen ödül, teşvik ve yardımların kamu vicdanını yaralamasının önüne geçeceğiz.
- Bütçeden spora ayrılan paya ek olarak, yasal bahis gelirlerinin kulüplerimize hakkaniyetli bir şekilde dağıtılmasını kurumsallaştıracacağız.

ULUSLARARASI TANITIM ETKİNLİKLERİ

- Tüm paydaşların katılımıyla olimpiyatların ülkemizde düzenlenmesine yönelik gerçekçi bir stratejik eylem planı hazırlayacak ve uygulamaya koyacağız.
- Çevreyle uyumu gözeten, dünya standartlarında spor tesisleri kurarak spor turizmini geliştireceğiz.
- Sporun paydaşları arasında uyum, iletişim ve iş birliği ile fair play anlayışını geliştirerek, olimpiizm ruhunu yaygınlaştıracacağız.

“

**ADIL VE İNSAN ONURUNA YARAŞIR BİR
ÇALIŞMA HAYATI**

”

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Emeğe verilen değer, üretilen zenginliğin adil bölüşümü ve çalışanların ulaştığı yaşam standartları toplumlarda refahın temel göstergeleri arasındadır. Günümüzde üretim ve hizmetler çeşitlenip artarken çalışma koşulları ağırlaşmakta ve çalışanlara sunulan ücret ve yaşam standartları gerilemektedir. Cumhuriyet Halk Partisi, herkesin ürettiği ve kazandığı bir Türkiye'yi hedeflemektedir. Emeğe sahip çıkarak insan onuruna yaraşır bir çalışma hayatı kurmayı amaçlamaktadır.

AKP iktidarı çalışma hayatı üzerinde yoğun bir baskı uygulayarak çalışanları yoksullaştırmıştır. Türkiye'yi bir ucuz emek ülkesine dönüştürmüştür. Hızla artan işsizliğe çare bulamazken, fazla çalışmayı norm haline getirmiş ve modern köleliğe göz yummuştur. Denetimsizlik ve cezasızlık sonucu iş kazaları ve cinayetlerinin katlanarak artmasına ve olağanlaşmasına neden olmuştur. Çalışanların örgütlenme ve hak arama yollarını sistematik olarak tıkamıştır.

CHP iktidarında, yurttaşlarımızı iyi bir yaşam düzeyi ve ücrete kavuşturacağız. Çalışma hayatında eşitliği sağlayacak, her türlü ayrımcılıkla mücadele edeceğiz. Güvenceli istihdamı ilke edinecek, işsizlikle mücadeleye öncelik vereceğiz. Çalışma koşullarını, işçi sağlığı ve güvenliğini uluslararası standartlara uyumlu hale getireceğiz. Mesleki ve meslek içi eğitim programlarını geliştirerek vasıflı iş gücü yaratacağız. Çalışanları sendikal haklarına ve örgütlenme özgürlüklerine kavuşturacağız. Hak arama yollarının önündeki bütün engelleri kaldıracğız.

YASAL GÜVENCE

- İş Kanunu'nu emeğin korunması ilkesine göre ve bütün çalışanları kapsayacak şekilde yeniden düzenleyeceğiz.

- Adil çalışma koşullarını, sosyal güvenliği, örgütlenme hakkını ve toplu pazarlık hakkını ILO ve Avrupa Sosyal Şartı'na uyumlu hale getireceğiz.
- AB müzakerelerinin Sosyal Politika ve İstihdam başlıklı faslının açılması için gerekli kriterleri en kısa zamanda yerine getireceğiz.

EŞİTLİĞİ KORUMA, AYRIMCILIKLA MÜCADELE

- Çalışma hayatında ve ücretlerin belirlenmesinde cinsiyet, etnik kimlik, din, dil, ırk gibi her türlü ayrımcılıkla mücadele edeceğiz.
- Kadınları eve hapseden ve iş gücüne katılımını engelleyen koşulları ortadan kaldırarak kadın istihdamını erkeklerle aynı seviyeye getireceğiz.
- Engelli istihdamını destekleyeceğiz. Çalışma hayatında engellilerin ihtiyaçlarına öncelik veren etkin politikalar geliştireceğiz.

DAHA İYİ ÜCRET, YÜKSEK YAŞAM STANDARDI

- Ücretleri, çalışanların aileleriyle birlikte insan onuruna yaraşır bir yaşam sürebilecekleri düzeye getireceğiz.
- Asgari ücret üzerindeki vergileri kaldıracğız. Enflasyon farkı ve refah payını hesaba katarak en düşük ücreti net 2.200 TL'ye çıkaracağız.
- Çalışanlar için eşit işe eşit ücret ilkesini benimseyeceğiz ve vergi adaletsizliklerini ortadan kaldıracğız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Haftalık çalışma süresini ücrette azalma olmaksızın 40 saat yapacağız.
- Yasal sınırlarla belirlenen fazla mesai düzenlemelerine uymayan işyerlerine ağır yaptırımlar uygulayacağız.
- Çalışanların yıllık izin sürelerini yeniden düzenleyeceğiz. İşyerindeki hizmet süresi 6 ay - 3 yıl olanlara 16 gün, 3 - 10 yıl olanlara 22 gün, 10 yıldan fazla olanlara 28 gün yıllık izin hakkı vereceğiz.
- Ara dinlenme sürelerini iş kollarına ve çalışma saatlerine uygun olarak artıracacağız.

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

170

- İşsizliği 5 yılda % 5'in altına indireceğiz.
- Kamu istihdamını AB ortalamasını esas alarak artıracacağız.
- İşsizlik Sigortası'nın kapsamını genişletecek, işsizlik ödeneğinin süresi ve miktarını % 50 artıracacağız.
- İşsizlik ödeneğine hak kazanma ölçütlerini hafifleteceğiz. İş akdinin feshinden önce 120 gün aralıksız prim ödeme zorunluluğunu kaldıracacağız.
- Son 3 yıl içinde 600 gün süreyle işsizlik primi ödemiş olmak şartını 300 güne indireceğiz.
- İşsizlik Sigortası Fonu'nu yalnızca amacı doğrultusunda kullanacağız. Fon yönetiminde işçi sendikaları temsilcilerinin ağırlıklı olmasını sağlayacağız.

İŞ GÜVENCESİ

- Kamuda taşeron işçiliğine, alt işveren ve rödovans uygulamasına özel sektöre de örnek olacak biçimde son vereceğiz.

- Kamuda tüm geçici ve güvencesiz istihdam biçimlerini kaldıracacağız. Bu kapsamdaki tüm personeli memur ve işçi kadrolarına geçireceğiz.
- Kadroya geçen işçilerin aynı iş kolunda işçi sayılmalarını ve bu iş kolunda örgütlü sendikaların yaptığı toplu sözleşmelerden yararlanmalarını sağlayacağız.
- Kamuda taşeron işçilerin kadroya geçişlerinde kapsam dışı bırakılan tüm işçileri ilk 6 ayda kadroya alacağız. Kadroya geçişlerdeki eşitsizlik ve haksızlıkları gidereceğiz.
- Kiralık işçilik ile modern kölelik rejimini getiren Özel İstihdam Büroları Yönetmeliği'ni yürürlükten kaldıracacağız.
- Kıdem tazminatını koruma altına alacağız. İşverenin iflası halinde kıdem tazminatı hakkını tüm diğer işçi haklarıyla birlikte öncelikli alacak durumuna getireceğiz.
- Kamuda farklı statüde istihdamdan dolayı yaşanan özlük hakkı kayıplarını gidereceğiz.
- Kayıt dışı çalışmayla mücadele edeceğiz. Etkin bir iş yeri denetim sistemi kuracak ve kayıt dışı işçi çalıştıranlara ağır yaptırımlar getireceğiz.
- Ucuz iş gücü olarak görülen yabancı ve göçmen işçilerin kayıt dışı çalıştırılmasına karşı mücadele edeceğiz.
- Çocuk işçiliğine son vereceğiz.
- Mesleki eğitimdeki stajyer ve çırakların özlük hakları konusundaki mağduriyetlerini gidereceğiz.
- Uzun vadeli sigorta kollarında, çıraklık veya staj başlangıç tarihini sigorta başlangıç tarihi olarak esas alacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Çıracak ve stajyer olarak geçirilen sürelerle ilişkin borçlanma hakkı tanıyacağız.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

- İşçi sağlığı ve işçi güvenliğine dair mevzuatı ILO normlarına uygun olarak yeniden düzenleyeceğiz.
- İşçi sağlığı ve güvenliği kurallarına uymayan işverenlere ağır yaptırımlar getireceğiz.
- Yaşanan iş kazaları ve mesleki hastalıkları dikkate alarak tehlikeli iş kollarını yeniden sınıflandıracacağız.
- Tehlikeli iş kollarında çalışanlar ve fiili hizmet süresi zammından yararlananların emeklilik gün sayılarına getirilen sınırlamaları kaldıracacağız.
- Meslek hastalıklarının tanısı, tedavisi ve önlenmesi için meslek odaları, sendikalar ve üniversitelerle iş birliği içerisinde çalışacağız.
- İşçi sağlığı ve güvenliğinde sendikalar, meslek odaları ve üniversitelerin katılımıyla özerk, demokratik bir kurumsal yapı oluşturacağız. İşyeri hekimlerini ve iş güvenliği uzmanlarını bu kuruma bağlayacağız.
- İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarına tam bir iş güven-cesi sağlayacağız. Bu uzmanların işten çıkarılabilmesini, iş müfettişi ve sendika işçi temsilcisinin onayına tabi kılacağız.

VASIFLI İŞGÜCÜ

MESLEKİ VE MESLEK İÇİ EĞİTİM

- İŞKUR ve özel sektör iş birliğinde arz talep dengesini gözetilen mesleki eğitim programları uygulayacağız.

- 1 milyon işsiz vatandaşımızı, asgari ücret karşılığında ödeme alacakları 9-12 aylık eğitim programlarına yerleştireceğiz.
- Meslek içi eğitimi başta tehlikeli iş kollarında çalışanlar olmak üzere bütün çalışanlar için zorunlu hale getireceğiz.
- Meslek içi eğitime yatırım yapan işverenlere vergi teşviki getireceğiz.

YÜKSEK KATMA DEĞERLİ SEKTÖRLER

- Yüksek vasıflı ve yüksek ücretli emek istihdam eden, yüksek teknolojiyi yoğun olarak kullanan üretim sektörlerini destekleyeceğiz.
- AR-GE merkezleri, teknoparklar ve üretim sektörlerine aktif iş gücü piyasası politikaları çerçevesinde destekler vereceğiz.
- OSB'lerde yatılı mesleki eğitim birimleri oluşturacak, OSB'leri mesleki eğitim yerleşkeleri haline getireceğiz.

SENDİKAL HAKLAR

- Devlet ve iktidar güdümlü sendikacılık anlayışına son vereceğiz. Sendikal alanı siyasal iktidarların müdahalelerinden arındıracağız.
- Sendikaya üyelik hakkı, toplu sözleşme hakkı ve grev hakkını bir bütün olarak kabul edeceğiz. Bu hakların kullanılmasını ILO sözleşmelerine uygun hale getireceğiz.
- İşçilerin sendikalarda örgütlenmesinin ve hak arama yollarının önünü açacağız. Toplu sözleşme ve grev hakkının kullanılmasının önündeki engelleri kaldıracacağız.
- Lise ve dengi okullarda son sınıf öğrencilerine okutulacak Çalışma Yaşamı ve Haklar dersi ile gençlerin çalışma yaşamına atılmadan önce sendikalılık ve çalışma mevzuatı konusunda bilgili olmasını sağlayacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

SENDİKAL ÖRGÜTLENME

- İşverenlerin, işçi örgütlenmeleri üzerinde baskı kurmasını önleyeceğiz.
- Sendikalı işçi çalıştıran işverenleri mali yönden teşvik ederek sendikalaşma oranlarını yükselteceğiz.
- Sendikalı işçi ve memurların, iş yeri sendika temsilcileri ve yöneticilerinin çalışma hakları ve koşullarını güvence altına alacağız.
- Çalışma hayatına yeni girecek gençlerin sendikal hayata ilgilerini artırmak amacıyla **“Sendika Okulları”** kuracağız.

174

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

- Toplu iş sözleşmesi yetkisi için gereken iş kolu ve iş yeri temelli çift üyelik barajı zorunluluğunu kaldıracacağız.
- Çok düzeyli pazarlık sistemlerinin oluşmasının önünü açacak, hem iş yeri hem de iş kolu düzeyinde toplu iş sözleşmelerini mümkün kılacağız.
- Toplu sözleşme hakkının tüm işçileri kapsamasını sağlayacağız ve toplu pazarlık süreçlerine dahil olmalarının önündeki engelleri kaldıracacağız.
- Kamu çalışanlarına grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı tanıyacağız.
- Toplu iş sözleşmesi yapma yetkisinin tespitini bağımsız bir organa bırakacak, bu konuda çabuk ve etkin işleyen bir yargı denetimi getireceğiz.
- Toplu iş sözleşmesi için yetkili sendikanın belirlenmesinde uyumsuzluk çıkması durumunda, yargı denetiminde referan-

dum yönteminin kullanılmasını esas alacağız.

- İşçi ve işveren arasında uyuşmazlıklarda zorunlu arabuluculuk sistemini kaldırarak, yargı denetimini esas alacağız.
- Ekonomik ve Sosyal Konsey başta olmak üzere sosyal diyalog mekanizmalarına işlevsellik, yaygınlık kazandıracak, eşit temsil ilkesini hayata geçireceğiz.

GREV HAKKI

- Grev hakkını güvence altına alacak ve bu hakkın kullanımını fiilen engelleyen düzenlemeleri kaldıracağız.
- Hak Grevi, Uyarı Grevi, Dayanışma Grevi ve Genel Grev önündeki bütün yasal engelleri kaldıracağız.
- Grev yasaklarına ve grev ertelemelerine izin veren düzenlemelere son vereceğiz.

“

TOPLUM KESİMLERİ

”

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Cumhuriyet Halk Partisi, sosyal demokrasinin toplumsal ve sınıfsal uzlaşma idealini savunmaktadır. Toplumun başta çalışan kesimleri olmak üzere, tüm kesimlerinin çıkarlarını gözeterek, toplumsal dayanışmayı ve huzuru temel alan bir siyasal yaklaşımı benimsemektedir. CHP, eşitlikçi bir toplum yaratmada, yurttaşlara karşı sorumluluklarını eksiksiz şekilde yerine getiren bir sosyal devletin tesis edilmesi gerektiğine inanmaktadır. Toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik bağımlılıktan kurtularak özgür birer yurttaş haline gelebilmesi ve kendi ayakları üzerinde durabilmesi ancak bu sayede mümkündür. Yurttaşların eşit koşullara erişebilmesini sağlamak sosyal devletin sorumluluklarının başında gelmektedir.

178

CHP bu inançla, devletin mevcut vergi, teşvik, bölüşüm ve sosyal politika programlarını, yurttaşların refahını artırmayı ve çalışma koşullarını iyileştirmeyi esas alarak yeniden düzenleyecektir. Başta Aile Sigortası olmak üzere yeni sosyal destek programlarını toplumsal içerme temelinde ve sürdürülebilir kalkınma anlayışı ile uygulamaya koyacaktır.

CHP, toplumsal dayanışmanın egemen kılındığı, hiçbir kesimin geride bırakılmadığı ve tüm kesimlerin, halkımızın ortak faydası için çalıştığı bir toplum idealine sahiptir. Gelir adaletinin sağlanması, refahın adil paylaşılması, hiçbir çocuğun yatağa aç girmedeği bir Türkiye'nin yaratılması temel hedefimizdir.

KADINLAR

EŞİTLİKÇİ DÜZENLEMELER

- “Kadın Bakanlığı” kuracağız.
- TBMM'deki Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'nu, Kadın-Erkek Eşitlik Komisyonu olarak değiştireceğiz.

- Yasaların cinsiyet eşitliğine uygunluğunun denetimini yapacağız.
- 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü resmi tatil ilan edeceğiz.
- Kadınların üreme ve doğum başta olmak üzere bedenlerine dair tüm kararları özgürce almalarının önündeki engelleri kaldıracacağız.

KADIN VE EKONOMİ

Ekonomik Destekler

- Her yeni kadın istihdamında SGK priminin işveren payının % 25'ini ödeyeceğiz.
- Kadınların istihdama katılımını artırmak için çalışanlarının % 20'den fazlası kadın olan işletmelere, her % 5'lik ilave kadın istihdamı için 1 puan kurumlar vergisi istisnası sağlayacağız.
- Kadın esnaflar için gelir vergisinde indirimler yapacağız.
- Kadın kooperatiflerini destekleyecek, kuruluş maliyetlerini bütçeden karşılayacak, bürokratik kolaylıklar sunacağız.
- Doğum yaptıkları dönemde sigortalı olmayan kadınlara da bir yıl süre için doğum borçlanması hakkı tanıyacağız.
- Bireysel Emeklilik Sigortası'nda devletin katkısını kadınlar için % 33'e çıkaracağız.
- SSK ve Bağ-Kur'dan yetim aylığı alan kadınların çalışmaları halinde aylıklarının kesilmesi uygulamasına son vereceğiz.
- Kamu alımlarında kadın girişimciler ve genç girişimcilerin kurdukları firmalara destek amacıyla, % 10 ila % 30 maliyet avantajı sağlayacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

Kadın İstihdamı

- Kadınların çalışma hayatına katılımını kademeli olarak OECD ortalamasına çıkaracağız.
- Kamuda yönetim kademelerinde % 33 kadın kotası uygulayacağız.
- Meslek edinme süreçlerinde, kadınlara yüklenen toplumsal rollerin değil, yeteneklerinin ve iş gücü ihtiyacının belirleyici olmasını sağlayacağız.
- Kuracağımız Kadın Bakanlığı'nda, tüm düzeylerde % 70 oranında kadın istihdam edeceğiz.
- Kamu ve özel sektörde kadınların yönetim kadrolarında daha çok yer alması için önlemler alacağız.

180

Çalışma Koşulları

- Denetim yoluyla, eşit işe eşit ücret ilkesini hayata geçireceğiz.
- Kadınların sendikal hayata katılımını artırmak için 6 ay süreyle sendika aidatını bütçeden karşılayacağız.
- Emzirme iznini 2 saate çıkaracağız.
- Kadınlara yönelik ayrımcılık içeren tanımları İş Kanunu'ndan çıkaracağız.
- Sözel, fiziksel, psikolojik taciz ve mobbing kavramlarını, şiddetin birer türü olarak İş Kanunu'na ekleyeceğiz.

Bakım Yüğü

- Ev içi hizmetler ve tarım sektörü gibi kadınların yoğun çalıştığı alanlarda kayıt dışılığı önleyeceğiz.

- Kadınlara yüklenen çocuk, hasta, yaşlı, engelli bakımı ve temizlik gibi işleri kadının görevi olmaktan çıkaracağız. Evde bu işleri üstlenen kadınları sosyal güvenlik kapsamına alacağız.
- Gündüz bakım hizmetleri ve evde bakım hizmetlerinin niteliklerini artıracak ve ücretsiz hale getireceğiz.
- Ebeveyn iznini kamuda 6 ay olmak üzere artıracacağız. Çocuk bakımının ortak yükümlülük olduğunu gözeterek, erkeklerin de bu izin sürecinden faydalanmasını sağlayacağız.
- İş yerlerinde emzirme odası ve kreş açma yükümlülüğünü sadece kadın çalışanların değil, tüm çalışanların sayısına göre belirleyeceğiz.
- Bütün mahallelerde yeterli sayıda ücretsiz kreş açacağız. Çocuklarını özel kreşe gönderen ailelere belirli tutarda destek ödemesi yapacağız.

EĞİTİM

- Kız çocuklarının tüm kademelerde eğitime eşit şartlarda katılmasını sağlayacağız.
- Burs programlarını ve yurt kontenjanlarını pozitif ayrımcılık temelinde yeniden düzenleyeceğiz.
- Eğitimini yarıda bırakmak zorunda kalmış kadınların eğitim hayatlarına geri dönebilmesinin önünü açacağız.
- Cinsiyet ayrımcılığını içeren konuları müfredattan kaldıracacağız.
- Toplumsal cinsiyet derslerini zorunlu müfredat kapsamına alacağız.
- Kamu kurumları ve özel sektörde toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerini destekleyeceğiz.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

ŞİDDET

- Kadına yönelik şiddetin önlenmesini öncelikli bir devlet politikası haline getireceğiz.
- Şiddetle mücadeleye yönelik, ilgili tüm kamu kurumları ve sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinden oluşan özel bir birim kuracağız.
- Şiddete uğrayan kadınların gizliliğini güvence altına alacak, mağdurların güvenli bir ortama kavuşturulmasını sağlayacağız.

Yasal Düzenlemeler

- İstanbul Sözleşmesi'nin gereklerini yerine getirecek ve denetimini sağlayacağız. Kadına yönelik şiddeti Türk Ceza Kanunu'nda ağır suçlar kapsamına alacağız.
- Kadın cinayetleri ve cinsel dokunulmazlığa yönelik suçlarda cezaları ağırlaştıracğız. Haksız tahrik ve iyi hal indirimlerini kaldıracağız.
- Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlarda, kadının ve çocuğun beyanının esas alınmasını sağlayacağız.

Kurumsal Düzenlemeler

- Sığınma evlerini, kadın danışma merkezlerini, cinsel şiddet kriz merkezlerini ülke çapında yaygınlaştıracak, niteliklerini artıracğız.
- Sığınma evlerindeki kadınların gündelik ve ekonomik hayata katılımı için psikolojik ve maddi desteğı sağlayacağız.
- Şiddet mağduru kadın ve çocukların hukuki süreçlerde tekrar mağdur edilmelerini önleyeceğiz.
- Mağdurlarla ilgilenecek olan kamu görevlilerinin, konunun hassasiyetine uygun eğitimi almalarını sağlayacağız.

TOPLUMSAL VE SİYASAL KATILIM

- Kadınların yerel yönetimlere geniş ve etkin katılımını sağlayacağız.
- % 33 cinsiyet kotasının belediye meclislerinde de uygulanmasını sağlayacağız.
- Mahalli düzeyde kadın komisyonları kuracak ve bu komisyonların belediye meclisi toplantılarına etkin katılımını sağlayacağız.
- Kadın dostu kent uygulamasını hayata geçireceğiz.
- Kadınların sendika ve STK'lere katılımını artırmak için teşvik uygulamaları geliştireceğiz.
- Sivil topluma dönük desteklerde kadın kuruluşlarına öncelik tanıyacağız.
- Kadınların toplumsal yaşama ve çalışma hayatına katılımını zorlaştıran veya engelleyen ulaşım, güvenlik gibi kentsel sorunları çözeceğiz.

GENÇLER

KURUMSAL VE YASAL DÜZENLEMELER

- Anayasamızın 58. maddesinde yer alan ve gençlerimizi olağan şüpheliler olarak yaftalayan bakış açısını değiştireceğiz.
- TBMM'de "Gençlik İhtisas Komisyonu" kuracağız.
- "Ulusal Gençlik Konseyi" kuracağız.
- Gençlik STK'lerine idari ve mali destek sağlayacak, gençlik projelerini teşvik edeceğiz.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

GENÇLİĞE DESTEK, İŞ VE GELECEK

Destekler

- 15 - 25 yaş aralığındaki öğrenci veya işsiz olan gençlerimize “Genç Kart” vereceğiz.
- Tren bileti satışlarında Genç Kart sahiplerine % 50 indirim uygulayacağız.
- Genç Kart sahiplerine ücretsiz aylık 2 GB mobil İnternet erişimini sağlayacağız.
- Genç Kart ile kültür sanat etkinlik biletlerinde ve mağazalarda “Gençlik İndirimi” uygulanmasını sağlayacağız.
- Genç Kart sahiplerine 4 yılda 1 kez ÖTV ödemedi telefon alma hakkı tanıyacağız.
- Sabit İnternet hatlarında adil kullanım kotasını tamamen kaldıracağız.
- ÖSYM tarafından yapılan tüm sınavlarda giriş ücretini kaldıracağız.
- Üniversiteye giriş sınavında başarı sağlayamayan ve maddi durumu yeterli olmayan 18-20 yaş arası gençlere Aile Sigortası kapsamında aylık 400 TL üniversiteye hazırlık desteği vereceğiz.
- Üniversite öğrencilerine 19 Mayıs ve 29 Ekim’de 500’er TL olmak üzere yıllık 1.000 TL Gençlik Bursu vereceğiz.

Hareketli Gençlik

- Üniversite öğrencilerine öğrenim süreleri boyunca ulaşım ve konaklama masraflarını karşılamak üzere iki kez yurt dışı seyahat desteği vereceğiz.

- Öğrencilerimiz için pasaport defter bedelini ve yurt dışı çıkış harçlarını kaldıracağız. Öğrenciliği devam edenler için pasaport harç bedelinde yaş sınırını 30'a yükselteceğiz.
- Değişim programları ile yurt dışına eğitime giden gençlerin hibe tutarını artıracacağız.

Yurtlar ve Öğrenci Evleri

- Yurt sorununu en fazla iki kişilik odalardan oluşan yurtlar inşa ederek 1 yıl içinde çözeceğiz. Mevcut yurtların niteliklerini yükseltecek, yurtlar arasındaki eşitsizlikleri gidereceğiz.
- En az iki kişi ikamet etmeleri halinde üniversite öğrenci evlerinin kira, elektrik ve su fatura masraflarına katkı sağlamak için aylık 400 TL destek vereceğiz.
- Yurtlarda geniş bant İnternet altyapısını kuracak, ücretsiz ve kotasız erişim sağlayacağız.
- KYK yurt ücretlerini % 50 oranında düşüreceğiz.
- KYK kredisinin geri ödemesinden enflasyon farkını kaldırıp, gençleri faiz belasından kurtaracağız. Borçları yeniden yapılandıracağız.

Üniversite Yerleşkeleri

- Kamu üniversitelerinde yemekhane hizmetlerini kar amacı gütmeyecek şekilde düzenleyecek, kaliteyi yükseltecek ve ücretleri düşüreceğiz.
- Üniversite yerleşkelerinde çağın gereklerini taşıyan modern ve nitelikli kütüphaneler kuracağız.
- Türkiye'nin en kapsamlı dijital kütüphanesini açacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

CEZAEVLERİNDEKİ ÖĞRENCİLER

- Cezaevindeki öğrenci mahkumların harçlarının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından karşılanmasını sağlayacağız.
- Öğrenci mahkumların derslere devam zorunluluğunu kaldıracağız. Sınavlara katılma haklarını güvence altına alacak, sınav nakil masraflarını karşılayacağız.
- Öğrenci mahkumların infazlarını eğitim görecekleri ildeki cezaevlerinde tamamlamalarına olanak tanıyacağız.

GENÇ İSTİHDAM ATILIMI

- 30 yaş altı yükseköğretim mezunu gençlere, Gençlik Garantisi Programı kapsamında istihdam, ücretli staj, eğitime devam ya da işsizlik desteği seçeneklerini sunacağız.
- Program kapsamında kamu kurumlarındaki staj olanaklarını artıracak, özel sektördeki ücretli staj olanaklarının genişletilmesi için teşvik uygulayacağız.
- Üniversiteden yeni mezun olmuş, iş arayan yoksul gençlere İŞKUR'a kayıtlı olmaları halinde 750 TL işsizlik desteği vereceğiz.
- Genç girişimcilere 200 bin TL'ye kadar faizsiz kredi olanağı ve 5 yıllık gelir vergisi muafiyeti getireceğiz.

ÇOCUKLAR

KURUMSAL VE YASAL DÜZENLEMELER

- Çocukları her türlü suistimale, yoksulluğa ve yoksunluğa karşı tavizsiz bir şekilde koruyacağız.

- Çocuk Koruma Kanunu'nu BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni (ÇHS) temel alarak yeniden düzenleyeceğiz.
- Çocukların adli vakalara karıştığı durumlarda çocuk haklarının korunmasını yasal güvence altına alacağız.
- Hapishane ve tutukevlerinde yetişkinlerle birlikte kalan bebek ve çocukların, bedensel ve ruhsal sağlıklarını ve gelişimlerini koruyacak koşulları yaratacağız.

ÇOCUK YOKSULLUĞU

- Aile Sigortası kapsamındaki çocuklara sağlık, beslenme, kreş ve eğitim alanlarında destekler sağlayacağız.
- Aile Sigortası kapsamında, doğan her çocuğa ilk altı aylık temel ihtiyaçlarını karşılamak üzere "Bebek Seti" vereceğiz.
- Yoksulluk döngüsünü kırmak için örgün eğitimi güçlendirecek ve çocuk işçiliğini engelleyeceğiz.
- Sokakta yaşamak zorunda bırakılan, çalıştırılan ve dilendirilen tüm çocukları kurumsal koruma altına alacağız.

ÇOCUK SAĞLIĞI

- Temel sağlık hizmetlerini, her çocuk için tümüyle ücretsiz yapacağız.
- Doğum öncesi ve sonrasına yönelik hizmet vermek üzere, aile hekimlerini kapsayacak sistematik programlar geliştireceğiz.
- Bebeklerin en az bir yıl boyunca anne sütü ile beslenmelerini teşvik edeceğiz.
- Çocuk hastanelerini yaygınlaştıracacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

ÇOCUK İSTİSMARI

- Şiddetin bir eğitim aracı olarak kullanılmasının önüne geçeceğiz.
- Çocukların ihmal ve istismarının cezalandırılmasını sağlayacağız.
- Çocukların mağdur olduğu durumlarda, mağduriyetlerinin giderilmesine öncelik vereceğiz.
- Kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmelerinin önüne geçeceğiz.
- Çocuk İzlem Merkezleri'ni (ÇİM) yaygınlaştıracak ve etkinleştireceğiz.

ADALET SİSTEMİNDE ÇOCUK

- Adli olaylara karışan çocuklara sosyal hizmet uzmanı, psikolog ve hukukçulardan oluşan bir ekip tarafından destek sağlayacağız.
- Suça itilen çocukların cezalandırılmalarını değil, eğitilerek topluma yeniden kazandırılmalarını hedefleyeceğiz.
- Çocuk Mahkemeleri'ni ve yargılama süreçlerini bu amaca hizmet edecek şekilde yeniden yapılandırarak, suç tipine bakılmaksızın tüm çocukların yargılanmasının bu mahkemelerde yapılmasını sağlayacağız.
- Yargıtay'da çocuklarla ilgili davaları inceleyecek ayrı bir daire kuracağız.

KİMSESİZ ÇOCUKLAR

- Koruyucu ailelik ve evlat edinme uygulamalarını yaygınlaştıracacağız.

- 18 yaşına geldiğinde yetiştirme yurdundan ayrılmak zorunda kalan kimsesiz çocuklar arasından arzu edenleri kamuda istihdam edeceğiz.

ENGELLİLER

- Engellilerin eğitim, sağlık, istihdam başta olmak üzere tüm anayasal haklardan engelli olmayan bireylerle eşit biçimde yararlanması için sosyal devlet sorumluluğu içinde hareket edeceğiz.
- Tüm kamusal alanları ve kamu hizmetlerini kapsayacak şekilde bir yıl içerisinde erişilebilir Türkiye'yi inşa edeceğiz.
- Engellilerin sağlık raporu almalarına ilişkin mevzuatı bilimsel ve Türkiye gerçekliğine uygun bir şekilde yeniden düzenleyeceğiz.
- Raporlardaki engellilik oranlarının düşürülmesi nedeniyle yasal hakları verilmeyen engellileri, yasal ve anayasal haklarına yeniden kavuşturacağız.
- Diyabet gibi kronik hastalığı bulunan engellilerin istihdam dahil yasal haklarından yararlanması sağlayacağız.
- Gazilerimizin rapor yönetmelikleri gerekçesiyle engelli sayılmamaları sorununu çözeceğiz.
- Engellilerin her bir iş ve hizmet için tekrardan rapor alma çilesine son vereceğiz.
- Rapor taleplerinin engellileri yormadan, hızlı ve ücretsiz olarak karşılanmasını sağlayacağız.
- Kamuda ve özel sektörde engelliler için ayrılan boş kadroları doldurarak 50 bin engelliye istihdam sağlayacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

ENGELLİLERE SAĞLIK HİZMETLERİ

- Tüm engellileri koşulsuz olarak sağlık güvencesine kavuşturacağız.
- Medikal malzeme, tekerlekli sandalye, protez, ortez ve benzeri ihtiyaçları katkı payı alınmaksızın ücretsiz karşılayacağız.
- Sağlık hizmetlerinin kalitesini artırıp, randevu alma ve randevuyu evde bekleme sorunlarını çözerek engellilere hızlı hizmet sunacağız.
- Kanser tedavisi gören engelliler dahil tüm engellilerin ilaç temin sorununu çözeceğiz.
- Tüm engellileri bakım güvencesine kavuşturacağız. Engellilerin ve ailelerinin gelecek endişelerine son vereceğiz.

190

EVDE BAKIM HİZMETLERİ

- Gelir kriteri nedeniyle haksız olarak kesilen evde bakım aylıklarını yeniden bağlayacağız.
- Evde bakım hizmeti sunulmasında sadece engelli bireyin gelirini dikkate alacağız.
- Evde bakımda sağlık, psikolojik destek ve eğitim hizmetlerini ücretsiz olarak sunacağız.
- Evde bakım aylığı alan yurttaşlarımızı sosyal güvenlik kapsamına alacağız.

ENGELLİ AYLIĞI

- Engelli aylığının bağlanmasında hane geliri kriterini kaldıracak, sadece engelli bireyin gelirini dikkate alacağız.

- Gelir kriteri nedeniyle haksız olarak kesilen engelli maaşlarını yeniden bağlayacağız.

ENGELLİLERE ÖZEL EĞİTİM

- Özel eğitime ihtiyaç duyan engellilerin erken teşhisi ve özel eğitime erken başlaması için önlemler alacağız.
- Özel eğitim sürelerini engellilerin ihtiyaçlarına ve bilimsel ölçütlere göre belirleyeceğiz.
- Rehberlik Araştırma Merkezleri'nin (RAM) niteliğini artıracacağız.
- Kaynaştırma eğitimine öncelik vereceğiz. Nitelikli ve sürdürülebilir kaynaştırma eğitimi için öğretmenlere meslek içi eğitim sağlayacak, okulların mekansal koşullarını iyileştireceğiz.
- Zihinsel engelli ve otizmli bireylerin yaşam boyu öğrenme ihtiyaçlarını gözeteceğiz.

YAŞLILAR

- Hukuk sistemimizde yaşlı hakları konusundaki eksiklikleri detaylı bir incelemeyle tespit edip, gerekli düzenlemeleri derhal yapacağız.
- Son yıllarda haksız olarak aylığı kesilen yaşlılarımıza aylıklarını yeniden bağlayacağız.
- Tüm yaşlılarımızı sağlık güvencesine kavuşturacağız.
- Kentlerdeki demografik yapıyı dikkate alarak yeterli sayı ve kalitede yaşlı bakım evleri ve huzurevleri açacak ve evde bakım ve destek hizmetlerinin kalitesini artıracacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Hanedeki bütün yetişkinlerin çalışması halinde hanede bulunan bakıma muhtaç yurttaşlarımızın gündüz yaşlı bakım hizmetlerinden ücretsiz faydalanmalarını sağlayacağız.
- Evde destek ve bakım hizmetlerini yaygınlaştıracak, tüm yaşlılarımızı bakım güvencesine kavuşturacağız.
- Evde bakım hizmeti sunulmasında hane gelirine değil, sadece yaşlı yurttaşlarımızın bireysel gelirini dikkate alacağız.
- İhtiyaç duyan yaşlılara evlerinde, yemek, temizlik, sağlık gibi hizmetlerin yanı sıra psikolojik ve sosyal destek sunacağız.
- Yaşlılara sunulan temel sağlık hizmetlerinden katılım payı alınmasına son vereceğiz.
- Önleyici sağlık hizmetleri ile erken tanı ve tedavi hizmetlerinin sunulduğu yaşlılık (geriatri) hastaneleri kuracağız.

EMEKLİLER

KURUMSAL VE YASAL DÜZENLEMELER

- Adil bir intibak yasası çıkaracağız.
- Katsayı ve gösterge sistemini yeniden düzenleyeceğiz.
- Emeklilikte yaşa takılanların mağduriyetini gidereceğiz. Prim ödemeksizin sağlık hizmetlerinden yararlanmasını sağlayacağız.
- Yasal düzenlemelerle kaybedilmiş emeklilik haklarını yeniden tanıyacağız.
- Bağ-Kur ve Tarım Bağ-Kur'lu olan yurttaşlarımıza 2008 yılı öncesinde vergi kaydı, şirket ortaklığı veya ziraat odalarına kayıtlı oldukları süreler için de borçlanma hakkı tanıyacağız.

EKONOMİK DESTEKLER

- 1 Ocak 2019'dan itibaren en düşük emekli maaşını 1.500 TL yapacağız. Ramazan ve Kurban bayramında emeklilere birer maaş ikramiye vereceğiz.
- Emeklilere milli gelir artışından refah payı vereceğiz. Emeklilerin geçmişteki refah payı kayıplarını tazmin edecek bir intibak yasası çıkaracağız.
- Emekli banka promosyonlarını kamu çalışanları ile aynı orana yükselteceğiz.
- Emekliler için muayene ve ilaç katılım paylarını ve fark ücretlerini kaldıracacağız.

TOPLUMSAL HAYATA KATILIM

- 65 yaş üzerindeki yurttaşlarımızın kültür, sanat ve spor etkinliklerinden ücretsiz yararlanmalarını sağlayacağız.
- Sosyal tesis olanakları bulunmayan meslek grupları için yeni tesisler yapacağız.
- Turizm Bakanlığı ve TÜRSAB iş birliğiyle gerçekleştirilecek projelerle emeklilerimize makul ücretlerle gezi ve tatil olanağı sağlayacağız.

TÜKETİCİLER

TÜKETİCİ HAKLARI

- BM Tüketici Hakları Evrensel Bildirgesi'nin ve Tüketici Haklarının Korunması Hakkında Kanun'un eksiksiz uygulanmasını sağlayacağız.
- **"Tüketici Hakları Üst Kurulu"**nu kuracağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Ürün güvenliği ve kalitesine ilişkin denetimleri etkinleştireceğiz.
- Tüketicilerin bilgilendirme haklarını etkin bir şekilde kullanmalarını sağlayacağız.
- Sosyal işletme ve kooperatifleri yaygınlaştırarak tedarik zincirindeki ara kademeleri azaltacak ve tüketici fiyatlarını düşüreceğiz.
- Tüketicilerden alınan kredi dosya masrafları, kart aidatları, elektrik kayıp kaçak ve sayaç okuma bedellerinin iadesini sağlayacağız.
- İnternet, TV, telefon gibi iletişim ihtiyaçlarını taahhüt vermeden karşılamak isteyen yurttaşlarımıza fahiş fiyatla hizmet sunumuna son vereceğiz.
- Belediyelerin yurttaşlardan asfalt parası alması uygulamasına son vereceğiz.
- Yurttaşların faturalarına yansıtılan TRT paylarını ve elektronik cihazlarda ek maliyete neden olan TRT bandrolü uygulamasını kaldıracağız.

TÜKETİCİ SAĞLIĞI

- Genetik yapısı değiştirilmiş ürünlerin (GDO) ithalatı, üretimi ve tüketiminde AB standartlarını kararlılıkla uygulayacağız.
- Çocuklarımızın dengeli, yeterli ve sağlıklı beslenmesi için gerekli önlemleri acilen alacağız.
- Yasal düzenlemeler ve teşviklerle tüketim maddelerinin doğa dostu olmasını sağlayacağız.

- İnsan sağlığına zararlı ithal ürünlerin etkin tespitini sağlayarak bu ürünlerin yurtiçinde satılmasını engelleyeceğiz.

MESLEK GRUPLARI

ESNAF

Yasal Düzenlemeler

- **Esnaf Bakanlığı** kurarak, esnaf ve sanatkarların sorunlarının siyasette geniş yer bulmasına olanak tanıyacağız.
- Ruhsatlandırma işlemlerinin esnaf odaları tarafından yapılmasını sağlayacağız.
- Suriyelilerin vergiden ve yasal yükümlülüklerden muaf şekilde iş yaparak haksız rekabet etmesini önleyeceğiz.

Sosyal Güvence

- Emekli olmuş ancak işine devam eden esnafın Sosyal Güvenlik Destek Primi'ni kaldıracağız.
- Sosyal güvende norm ve standart birliğini sağlayarak, esnaf aleyhine olan farklılıkları ortadan kaldıracağız.

Destek ve Teşvikler

- Esnafın kira stopajını kaldıracağız.
- Esnafın kira, araç gideri vb. iş yeri masraflarını vergiden düşebilmesini sağlayacağız.
- Esnafa yıllık ödediği vergi ve prim miktarı kadar sıfır faizli kredi kullanacağız.
- Esnafın düşük faizli ve uzun vadeli kredilerle kira öder gibi dükkan sahibi olmasını sağlayacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Kredi Kefalet Kooperatifleri'ni güçlendirecek, kredi miktarlarını artıracacağız.
- Aynı alanda iş yapan esnafın çarşılar ve sanayi siteleri halinde örgütlenmesine destek olacağız. Ortak malzeme ve hizmet kullanımı ile giderlerini düşüreceğiz.
- Esnafın kurduğu kümelenme şirketleri ve sosyal işletmelere vergi avantajı sağlayacağız.
- Tarihi çarşıları özerk yapıya kavuşturacağız.

Sosyal Güvenlik

- Vergi mükellefiyeti olduğu halde sigorta kayıt ve tescili yapmamış olan esnaf ve sanatkarlara 2008 yılı öncesinde vergi kaydı, şirket ortaklığı veya ziraat odalarına kayıtlı oldukları süreler için de borçlanma hakkı tanıyacağız.
- Çıraklık ve kalfalık eğitimini birleştirerek kalfaların kısa vadeli sigorta primlerinin de devlet tarafından ödenmesini sağlayacağız. 18 yaşın üzerindeki kalfalara 24 aya kadar uzun vadeli sigorta primleri için kalfalık borçlanması getireceğiz.
- Meslek lisesi veya çıraklık eğitim merkezlerine devam eden gençleri istihdam eden esnaf ve sanatkarlara vergi indirim, sigorta primi indirim gibi destekler sağlayacağız.

TURİZM ÇALIŞANLARI

- İstihdam garantili eğitim programlarıyla turizm sektöründe çalışanların vasfını artıracacağız.
- Düşük sezonda faaliyetine devam eden turizm işletmelerindeki çalışanların sigorta primlerinde düşük sezon indirimleri yapacağız.

- Turizm çalışanlarının çalışma koşullarını iyileştirecek ve çalışma sürelerini yasal sınırlar içerisinde çekeceğiz.

ŞOFÖRLER

- Taşımacılık sektöründe çalışan şoför ve diğer personelin ücret, fazla çalışma, izin ve sosyal güvenlik sorunlarını çözeceğiz.
- Yetkili bakanlıklar ve kurumlar aracılığıyla etkin bir yol denetim sistemi kuracağız.
- TIR parkları ve mola alanlarının polis veya jandarma tarafından korunmasını sağlayacağız.
- Taksiler için kartlı ödeme sistemlerini teşvik edeceğiz.
- Araç kilometre kayıt sistemini geliştirerek, 12 ton kapasiteli araç kullanan taşımacılara litrede ortalama 0,25 kuruş mazot destek primi ödeyeceğiz.
- Trafik sigortalarında % 10 SGK, % 5 BSMV kesintilerini kaldırarak, Trafik Sigorta Poliçe fiyatlarında düşüş sağlayacağız.
- Ağır vasıta araçlarda Trafik Sigortası bedellerini düşüreceğiz.
- Nakliye sektöründeki küçük esnafın da kredi kullanabilmesi için Bankalar ve Esnaf Kefalet Kredi Kooperatifleri'nin belirlediği koşulları yeniden düzenleyeceğiz.
- Uluslararası, şehirlerarası ve şehir içi nakliye ve yolcu taşımacılığında kullanılan 20 yaş üzeri araçlar için hurda desteği vererek taşıtların yenilenmesini sağlayacağız.
- Ticari taksiler ve okul taşıtlarının 5 yılda bir yenilenirken ÖTV'den muaf tutulmalarını sağlayacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Yetki belgeleri için ödenen ücretleri düşürecek, esnafın taksitle ödeme yapmasına olanak tanıyacağız.
- Taşımacılık sektöründe çalışan şoför ve diğer personelin ücret, fazla çalışma, izin, kayıt dışı çalışma ve diğer sosyal güvenlik sorunlarını çözecek, akıllı ulaşım sistemleriyle etkin bir yol denetim sistemi kuracağız.
- Şoförleri fiili hizmet süresi zammı (yıpranma payı) kapsamına alarak erken emekli olma hakkı tanıyacağız.
- İşsiz kalan ticari araç sahiplerine de İşsizlik Sigortası'ndan yararlanma hakkı tanıyacağız.
- Korsan taksiciliğe karşı aktif mücadele verecek ve haksız rekabeti önleyeceğiz.

ORMAN KÖYLÜLERİ

- Orman köylülerinin ormancılık faaliyetleri ile ilgili çalışmalarını sosyal güvence kapsamına alacağız. Sigorta primlerinin devlet tarafından ödenmesini sağlayacağız.
- Vahid-i fiyat ücretlerinin belirlenmesinde orman kooperatif birliklerinin görüşlerini dikkate alacağız.
- Orman içi ve civarında yaşayan orman köylüsüne ve kooperatiflerine ormancılık faaliyetlerinde öncelik vereceğiz.
- Son dönemde Orman Kanunu'nda orman köylüsü aleyhine yapılan değişiklikleri kaldıracağız.
- Orman köylerinde kooperatifleşmeyi teşvik edeceğiz. Kooperatiflerin veya üst kuruluşların kendi bünyelerinde Sosyal Yardımlaşma Fonları'nı geliştirecek ve destekleyeceğiz.
- ORKÖY kredilerinin hibe oranını artıracak, kredi ödeme koşullarını iyileştireceğiz.

- Orman işlerinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda devleti işveren statüsünde sorumlu tutacağız.
- Orman içi boşlukların orman ekosistemini bozmadan orman köylüsünün tarımsal amaçlı kullanımına bedelsiz olarak açacağız.
- Orman Araştırma Enstitüleri'ne yeniden işlevsellik kazandıracacağız.

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİ

- Mevsimlik tarım işçilerinin tamamının İŞ-KUR tarafından kayıt altına alınmasını ve sosyal güvenceye kavuşmasını sağlayacağız.
- Mevsimlik tarım işçilerini, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu kapsamına alacağız.
- Aynı işi yapan mevsimlik tarım işçileri arasındaki ücret farklılıklarını gidereceğiz.
- Mevsimlik tarım işçilerinin ulaşım, barınma ve güvenlik koşullarını iyileştireceğiz. Sağlık hizmetlerine erişimini güvence altına alacağız.
- Tarım araçlarının meslek odaları tarafından denetlemesini sağlayacağız.

İNŞAAT İŞÇİLERİ

- Kamunun yaptırdığı ve ihale ettirdiği inşaat projelerinde taşeron sistemini kaldırarak tüm işçileri ana firmaya bağlı ve güvenceli bir biçimde çalışmasını sağlayacağız.
- Ölümlü iş kazalarının (iş cinayeti) yaşandığı şantiyelerin çalışma izinlerini derhal iptal edeceğiz ve şantiyeyi işleten firmaların inşaat sektöründe faaliyetlerini askıya alacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Şantiyelerdeki barınma, yemek, ısınmaya dair koşulların düzeltilmesi için gerekli düzenlemeleri yapacağız.

ÖZEL GÜVENLİK ÇALIŞANLARI

- Özel güvenlik çalışanlarının hak ettikleri yıpranma payının verilmesini sağlayacağız.
- Özel güvenlik çalışanlarının sendikalarda örgütlenmesini teşvik edeceğiz.
- Görev tanımlarının dışında çalıştırılmalarını engelleyeceğiz.

DİĞER MESLEK GRUPLARI

- Çağrı merkezi çalışanlarını, uğradıkları sözel ve psikolojik şiddete karşı koruyacak ve yıpranma haklarını güvence altına alacağız.
- Bütün 50/d'li araştırma görevlilerinin iş güvencesine kavuşmasını sağlayacağız.
- Sayıları yüz binleri bulan işsiz İİBF mezunu gençlerimizin kamuda liyakat ölçütüne göre istihdamını sağlayacağız.
- AVM çalışanlarının çalışma saatleri, izin günleri ve çalışma koşullarının İş Yasası'na uygun şekilde düzenlenmesini sağlayacağız.
- Din görevlilerine 3600 ek gösterge hakkı tanıyacağız.

“

KÜLTÜR VE SANAT

”

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Kültürü içinde yeşerdiği toplumdan, sanatı onu üreten sanatçıdan bağımsız düşünemeyiz. Kültürel ve sanatsal gelişmenin temel koşulu özgürlükçü, demokratik ve sansürsüz bir ortamdır. Sanat, özü itibariyle, eleştireldir, muhaliftir, otorite karşıtıdır. Sanat, sorunları betimler. Yaratıcı, yenilikçi ve akılcı çözümler üretilmesinde öncü rol oynar. Sanatçı iyiyi ve kötüyü, doğruyu ve yanlışçı çekinmeden ifade eder.

Giderek otoriterleşen AKP iktidarı, sanatın özgürce icra edilebileceği koşulları ortadan kaldırmaktadır. Sanatçılar üzerinde baskı, sansür ve tahakküm uygulamaktadır. AKP, tek tipçi anlayışla belirli bir kültürü ve yaşam tarzını topluma dayatmakta, tarihsel ve kültürel çeşitliliğimizi yok etmeye çalışmaktadır. AKP'nin çağdaş ve evrensel değerlerden uzaklaşan kültür ve sanat politikası, uluslararası alanda itibarımızı zedelemektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi, tüm sanatçıların özgürce üretebilecekleri, eleştirilerini korkusuzca dile getirebilecekleri ve emeklerinin karşılığını hakkaniyetle alabilecekleri bir kültür sanat iklimini oluşturacaktır. Hiçbir sanatçının, yapmış olduğu bir heykelden dolayı yargılanmadığı, sahneye koyduğu oyundan ötürü terörist ilan edilmediği ve yazdığı yazılardan dolayı yargılanmadığı bir Türkiye'nin garantisi CHP'dir.

CHP iktidarında, katılımcı, çoğulcu, bütüncül, özgür ve demokratik bir kültür sanat politikası oluşturacağız. Sanatın üzerindeki baskılara son vereceğiz. Kısıtlayıcı yasal düzenlemeleri bir an önce uygulamadan kaldıracacağız. Sanatsal faaliyetleri desteklemek, sanat kurumlarının özerkliğini ve kurumlar arası eşgüdümü sağlamak amacıyla **Sanat Üst Kurulu**'nu kuracağız. Kültür ve sanat alanında devletin düzenleyici rolünü altyapı ve olanak sağ-

lamakla sınırlandıracağız. Sanat emekçilerinin başta telif ve sendikal haklar olmak üzere tüm haklarını güvence altına alacağız.

Tüm yurttaşlarımızın sanata erişim hakkından eşit bir şekilde yararlanabilmesi için sanatsal ve kültürel etkinlikleri ülke genelinde yaygınlaştıracacağız. Sanatsal faaliyetler üzerindeki vergileri kaldıracacağız. Kültür sanat alanındaki destekleri ve teşvikleri artıracak, bunların dağıtılmasında tarafsızlık ve şeffaflık ilkelerini benimseyeceğiz. Bütün düşünce, değer ve inanç sistemlerinin eşit biçimde temsil edilebilmesinin önündeki engelleri kaldıracacağız.

YASAL VE KURUMSAL DÜZENLEMELER

- UNESCO Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi'ni imzalayarak yürürlüğe sokacağız.
- TÜSAK kanun tasarısı taslağını iptal edecek, sanat kurumlarının özerkliğini ve özgürlüğünü koruyacağız.
- Sanat ve kültür alanında, siyasi, keyfi yasak ve sansürleri çıkaracağımız bir Sanat Yasası'yla önleyeceğiz.
- Dağıtım ve yayın ağlarındaki tekelleşmeye son vereceğiz. Eserlerin yayın, yayım ve dağıtımında fırsat eşitliğini sağlayacağız.
- Dijital yayıncılığın gelişmesi için bileşenlerin katılımı ile birlikte gereken hukuksal düzenlemeleri tamamlayacağız.
- Sanatçıların eserlerinden doğan mali haklarının hakkaniyetsiz biçimde tümenden devredilebilmesinin önüne geçeceğiz.
- Kültür Bakanlığı'nı, Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan ayrı bir bakanlık haline getireceğiz.
- Emlak vergilerinden alınan, Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payı'nı amacına uygun harcayacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

SANATÇILARA SOSYO-EKONOMİK GÜVENCE

- Sanatçılarımızın ve kültür endüstrisi emekçilerinin sosyal haklarını yasal güvence altına alacağız.
- Gerekli durumlarda sanat emekçilerinin sigorta primlerinin Kültür Bakanlığı tarafından ödenmesini sağlayacağız.
- Devlet bünyesinde çalışan tüm sanatçılarımızın özlük haklarını ve çalışma koşullarını iyileştireceğiz.
- Sanatçıların sendikal örgütlenmesini teşvik edeceğiz.

KÜLTÜR VE SANAT ENDÜSTRİSİ

- Kültür ve sanat alanındaki vergileri asgari düzeye çekeceğiz.
- Kitap, E-Kitap ve sesli kitapta KDV'yi % 1'e indireceğiz.
- Ulusal sinemanın desteklenmesi ve sinema endüstrisinin geliştirilmesine yönelik olarak teşvikler ve vergi kolaylığı sağlayacağız.
- Şehir ve devlet tiyatrolarını tüm illeri kapsayacak şekilde yaygınlaştıracacağız.
- Özel tiyatrolardaki Eğlence Vergisi'ni kaldıracağız. Bu kurumların özgürce sanat üretebilmeleri için vergi muafiyetleri getireceğiz.
- Patent ve fikri mülkiyetle ilgili mevzuatı çağdaş bir yapıya kavuşturacağız. Telif Haklarını koruyacak, korsan ürünlerle etkin şekilde mücadele edeceğiz.
- Kültür-sanat alanında yapılan mali desteklerde ve hizmet alımlarında sanatsal kaliteyi tek ölçüt alacağız.
- Yurттаşların nitelikli sanat etkinliklerine ulaşabilmeleri için salon, sahne, stüdyo ve koltuk sayılarını artıracacağız.

KENT, KÜLTÜR VE SANAT

- Tüm kentlerimizi kültür ve sanat alanları olarak tasarlayacak ve özgün kent kültürlerinin gelişimine yatırım yapacağız.
- Toplu taşıma uygulamalarını kültür ve sanat etkinliklerine erişimi kolaylaştıracak şekilde düzenleyeceğiz.
- Koruma kurullarını özerk ve etkin hale getirecek, her türlü siyasi baskıdan uzaklaştıracacağız.

MÜZECİLİK

- Çağdaş müzeciliği geliştirecek, kültürel mirasın ait olduğu coğrafyada korunması ilkesini uygulayacağız.
- Özel müzeciliğin gelişmesi için teşvik ve altyapı olanakları sunacağız.
- Arkeoloji kadroları başta olmak üzere müzelerdeki kadro eksikliğine son vereceğiz.
- Müze yönetimlerini özerk bir yapıya kavuşturacağız.
- Tüm öğrencilere müzelere girişi ücretsiz yapacağız.

EĞİTİM

- Eğitimde kültür ve sanata daha geniş yer verecek, okullarda kültür sanat etkinliklerine daha çok kaynak ayıracağız.
- Güzel Sanatlar Liseleri'nin sayısını artıracacağız. Bu liselerin alanında uzman öğretmen eksikliğini gidereceğiz.
- Sanata özel yeteneği olan çocukları erken yaşlarda tespit ederek, yeteneklerini geliştirmeleri için en ileri düzeyde eğitim olanakları sağlayacağız.

“

KENT HAKKI

”

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Kentler, insanların bir arada yaşama ihtiyacının bir sonucu olarak ortaya çıkan, eğitim, sağlık, barınma, iş, sosyal aktivite gibi birçok ihtiyacı karşılayan yerleşim yerleridir.

Günümüz dünyasında akıllı kent, paylaşılan kent, kültür kentleri gibi kavramlar tartışılmaya başlanmışken; ülkemizde kent, rant, faiz, borçlanma ve işsizlik sarmalına sıkışıp kalmıştır. Tek adam rejimi, Türkiye’de yaşanabilir kentler yaratabilmekten uzak olduğunu geçtiğimiz yıllar içerisinde ispat etmiştir.

Kentlerimiz büyük bir dönüşüm gereksinimi içerisindedir. Bir yandan geçtiğimiz 50 yılın göç ve çarpık yapılaşma sorunlarını çözmek, diğer yandan da 21. yüzyılda uygar ve demokratik toplumlara yakışan yaşam alanları inşa etmek gerekmektedir.

Hızla değişen teknolojik altyapılara uygun kentleri, toplumumuzun tüm kesimlerinin gereksinimlerine göre tasarlayacağız. Başta çocuklar, gençler, kadınlar, yaşlılar, engelliler, dar gelirli-ler olmak üzere tüm dezavantajlı kesimlerin, kentlerin sunduğu olanaklardan eşit şekilde yararlanmasını sağlayacağız. İnsan öncelikli yatırımları ve sosyal adaleti, kent politikalarının merkezine koyacağız.

Kamu arazilerinin halkın yararını gözetmeden ranta açılmasına izin vermeyeceğiz. Mülkiyetin biçimlenmesi ve imar haklarının dağılımını esas alan klasik imar planı anlayışını terk edeceğiz. Tüm imar mevzuatını uluslararası standartlara uygun, bütüncül ve yetki karmaşasını önleyecek şekilde yeniden düzenleyeceğiz. Kalite, estetik, sanat ve tasarımı ön plana çıkararak, kentleri yurttaşlar için yaşanabilir mekanlar haline getiren şehir plan-

lama yaklaşımını benimseyeceğiz. Kentlerimizi katma değeri yüksek üretim merkezleri haline getireceğiz. Tüm kentlerimizi bilgi toplumu vizyonumuzla uyumlu şekilde planlayacağız.

Yurttaşlarımızın sağlıklı içme suyu, konut ve ulaşım gereksinimlerini hızla karşılayacağız. Kütüphane, tiyatro, konser salonu, park, spor salonu, yüzme havuzu, stadyum, medya park, bilim merkezi ve müze gibi tesisler inşa ederek tüm kentlerimizde çağdaş bir yaşam kuracağız.

Şehir içi ulaşımı geliştirmek, trafik sıkışıklığını önlemek için başta raylı sistemler olmak üzere tüm toplu taşıma olanaklarını hızla geliştireceğiz. Kent trafiğinin düzenlenmesinde yayalara ve bisiklet kullanımına öncelik tanıyacağız. Kentlerimizde sessiz caddeler, oyun caddeleri, yürüyüş caddeleri gibi araç trafiğinden arındırılmış alanlar oluşturacağız.

“Kimlikli Kentler” anlayışı ile farklılıkları ve tüm yaşam tarzlarını dikkate alarak, kentlerimizdeki çoğulcu sosyal dokuyu koruyacağız. Kent merkezlerinde kültürler arası etkileşim ve buluşma mekanları yaratacağız. Toplumda bütünleşmeyi ve çeşitliliği destekleyen kapsayıcı kentsel politikalar geliştireceğiz.

Kent planlamasında katılımcı planlama anlayışını ve eşitliği egemen kılacağız. Kent hakkı ilkesi çerçevesinde, yurttaşların kendi yaşam alanlarını şekillendirmesine olanak sağlayacağız. Karar alma süreçlerinde yerel halk, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve diğer bileşenlerle birlikte hareket edeceğiz. Kentsel projelerin uygunluk ve geçerliliğini nesnel ve bilimsel ölçütler çerçevesinde ele alacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

KURUMSAL VE YASAL DÜZENLEMELER

- Tüm imar mevzuatını bütüncül ve yetki karmaşasını önleyecek şekilde yeniden düzenleyeceğiz.
- İmar Kanunu'nu ve mevzuatını, uluslararası standartlarla uyumlu hale getirecek, kentsel büyüme yerine kentsel iyileştirmeyi temel alacağız.
- Risk azaltma araçlarını, yöntem ve sakınım planlarını hayata geçireceğiz.
- Yapılaşma, güçlendirme ve altyapı konularındaki yönetmelikleri yeni İmar Kanunu'nun kapsamına alacak, enerji ve karbon tasarruflu uygulamaları geliştireceğiz.
- Altyapısı olmadığı halde kendilerinden atık su bedeli tahsil edilen tüm mahalle sakinlerine yaptıkları ödemeleri geri vereceğiz.
- Kentlerde tüm alanlar, sokak ve yapılar için risk haritaları ve risk azaltma planları hazırlayacağız.
- Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) mevzuatını yeniden düzenleyeceğiz. Sistemi, yerel yönetimlerle bağlantılı olarak ve riskleri azaltma hedefiyle işleteceğiz.

AKILLI KENTLER

- Ulaşımdan enerji şebekelerine, yapılı çevreden günlük yaşama kadar her alanda teknoloji ve bilgiyi sistematik ve etkin kullanan akıllı kentler kuracağız.
- Belediyelerin verdiği hizmetlerin bütünleştirilmiş bir biçimde akıllı sistemlere dönüştürülmesini sağlayıp, daha fazla yurttaşın erişimine açacağız.

- Kent merkezlerinde ve alt gelir gruplarının yoğun olduğu bölge merkezlerinde ücretsiz kablosuz İnternet alanları oluşturacağız.
- Kamu arazilerinin kamu yararını gözetmeden ranta açılmasına engel olacağız.
- Bölge, havza ve kent-kır ölçeğinde bütünleşik planlama anlayışı geliştireceğiz.
- Kentlerin risk, değer, yoksulluk, yoğunluk, siluet haritalarını hazırlayacağız. Tüm stratejik projelerin ve yatırım kararlarının bu haritalar gözetilerek planlanmasına özen göstereceğiz.

ULAŞIM

213

- Ulaşım ana planlarında toplu taşımacılığı öncelikli hale getireceğiz.
- Kent merkezlerinde taşıt trafiğini sınırlandıracağız. Kent merkezleri ve bölgesel merkezlerde yayalaştırma uygulamalarını yaygınlaştıracacağız.
- Toplu taşıma altyapılarını kentlerin her yerine ulaştıracacağız.

KENTSEL KALKINMA

- Kentlerin ve kentsel bölgelerin karşılaştırmalı üstünlüklerini dikkate alarak, yerel kalkınma planları hazırlayacağız. Katma değeri yüksek ve istihdam yaratan projelere öncelik vereceğiz.
- Yerel kalkınma planlarının hazırlanması ve uygulanmasında, bölge kalkınma ajansları, valilikler, büyükşehir ve il belediyelerini yetkili kılacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Yerel kalkınma planlarını katılımcı bir anlayış ile hazırlayacağız. Özel sektör, küçük üreticiler, ilgili meslek odaları ve esnaf kooperatiflerinin de söz sahibi olmasını sağlayacağız.
- Yerel kalkınma planlarında öngörülen mekansal stratejileri, Nazım İmar Planları içinde değerlendireceğiz. Bu planların sorumluluğunu büyükşehir ve il belediyelerine vereceğiz.

İMAR AFFI

- 2/B arazisinde binası olan yurttaşlarımızın mağduriyetlerini gidereceğiz.
- 2981 Sayılı İmar Affı Kanunu'na göre Tapu Tahsis Belgesi'ni henüz almamış yurttaşlarımıza bir yıl içerisinde tapularını vereceğiz.
- Ruhsatsız yapıları yasal statüye kavuşturacağız.
- Son beş yıl içerisinde mesken olarak kullanılan ve afet riski taşımayan tüm konutlara bir defaya mahsus olmak üzere imar affı getirecek, ruhsatsız binalara ruhsat vereceğiz.
- Bu yapılarda ikamet eden yurttaşlarımızın başta belediye hizmetleri olmak üzere kamu hizmetlerinden eksiksiz şekilde yararlanmasını sağlayacağız.

KOLEKTİF TASARIM

- Kamu kuruluşlarının, sivil toplum örgütlerinin, üniversitelerin ve özel sektörün şehir planlama faaliyetlerine katılmasını sağlayacağız.
- Parsel bazında yapılaşma yerine yapı adası bazında yapılaşma için teşvikler getireceğiz.

UCUZ VE NİTELİKLİ KONUTLAR

- Konut sahibi olmayan ailelere oturma amacıyla alacakları ev için kamu bankaları tarafından 20 yıla kadar vadeli, aylık 0,50 faiz oranıyla kredi temin edeceğiz. Bu niteliklere sahip olup halihazırda kredi geri ödemelerini yapanlara aynı faiz ve vade koşullarında yeniden finansman olanağı sunacağız.
- Dar gelirli yurttaşların konut ihtiyacını karşılamak ve kentsel gelişimi düzenlemek için kamu eliyle arsa üretimi gerçekleştireceğiz.
- Kamu elindeki arazilerde öncelikli olarak TOKİ ve belediyele-
rimizin iş birliğiyle ucuz ve nitelikli konut üretimi yapacağız.
- Konut birlikleri ve kooperatiflerinin dar gelirliler için kiralık sosyal konut inşa etmelerini olanaklı hale getireceğiz.
- Kirada oturan dar gelirli yurttaşlarımıza, sağlıklı konutlarda oturabilmeleri için gelir düzeylerine göre kira yardımı yapacağız.

RİSK AZALTMA VE AFET PLANLAMASI

- Deprem riski altındaki her yerde kolay ulaşılabilecek ve güvenli alanlar oluşturacağız. Bu alanların amacı dışında kullanılmasını önleyeceğiz.
- Doğal afet riski yüksek olan yerleşim yerlerinde, afete karşı alınacak önlemleri ve afet sonrası müdahale planlamasını yerel yönetimlerle birlikte hazırlayacağız.
- Risk azaltma kararlarının, risk altındaki bölgelerde yaşayan yurttaşlarla birlikte alınması için hem ulusal hem de yerel ölçekli platformlar oluşturacağız.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

- Riskleri azaltmak amacıyla belediyelerle birlikte sakınım planları hazırlayacağız.
- Afet riski taşıyan alanlarda kaynakları artırarak kentsel dönüşüme hız kazandıracacağız.

KENTSEL DÖNÜŞÜM

- Kentsel dönüşümde rant merkezli büyük projelere son vereceğiz. Bu projelere ayrılan kaynakları deprem riskinin giderilmesi için uygulanacak dönüşüm ve güçlendirme projelerinde kullanacağız.
- Kentsel dönüşümde yetkiyi yerel yönetimlere vereceğiz. Halkın tüm karar alma süreçlerine katılımını sağlayacağız.
- Kentsel dönüşümde asgari yer değiştirme için yerinde dönüşüm modellerine öncelik vereceğiz. Yer değiştirmenin kaçınılmaz olduğu durumlarda kayıpları tazmin edecek finans sistemleri geliştireceğiz.
- Kentsel dönüşümün gerçekleştirileceği bölgelerde yaşayan yurttaşlarımızın vergilerinden ayrılan kaynakla bir Kentsel Dönüşüm Fonu oluşturacağız.
- Proje Ortaklık Payı, İmar Hakkı Transferi gibi araçları bu fonun desteklenmesinde kullanacağız.
- Başta İstanbul olmak üzere, deprem ve doğal afet riskinin yüksek olduğu kentlerde güçlendirme ve yeniden inşa projeleri yapacağız. Kamu bankalarının bu projelere kaynak temin etmesini sağlayacağız.

“

DOĞA DOSTU BİR YAŞAM

”

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

Cumhuriyet Halk Partisi insanın doğa ile olan ilişkisini doğa hakları kavramı çerçevesinde ele almaktadır. Doğa tüm formları ile var olma ve kendini yenileme haklarına sahiptir. İnsanın yaşama ve daha kaliteli bir hayat sürme haklarının temeli bu haklara dayanmaktadır. CHP bu anlayış çerçevesinde, doğayı insanın mülkü olarak gören, doğal kaynakları sınırsızca ve sorumsuzca tüketen politikaları reddetmektedir. Doğanın korunmasını ve çevre sorunları ile mücadeleyi tüm insanların görevi olarak kabul etmektedir. Bu görev yaşam hakkının yanı sıra sosyal adalet ilkimizin de bir gereğidir. Daha adil ve eşit bir toplum inşa etmenin ön koşullarından biri doğayı korumak, yeşil adaleti sağlamaktır.

220

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Bugün dünyanın karşı karşıya olduğu en büyük sorunların başında iklim değişikliği gelmektedir. Türkiye iklim değişikliğinden en çok etkilenecek ülkeler arasındadır. İçinde bulunduğumuz yüzyılda ülkemizde 5 ile 7 derece arasında sıcaklık artışı ve ortalama yağış miktarında % 20'ye varan düşüş beklenmektedir. Kuraklık ve sel gibi aşırı iklim olaylarının yoğunluğunun ve sıklığının artacağı öngörülmektedir.

AKP iktidarında, ülkemizin iklim değişikliği ile mücadelede başarısız olduğu açıktır. Son 15 yılda enerji yoğunluğu ve fosil yakıt kullanımı artmıştır. Aşırı iklim olayları ile mücadele etmek için gereken altyapı çalışmaları yapılmamıştır. Yaşanan afetler kaderci söylemlerle geçiştirilmeye çalışılmıştır. Kontrolsüz nüfus artışını destekleyen politikalar ile iklim değişikliğinin ülkemizde yaratacağı olumsuz etkiler daha da artmaktadır.

DOĞA KATLIAMI

AKP yalnızca iklim değişikliği ile mücadelede sınıfta kalmamış, aynı zamanda, doğrudan kamu eliyle, kamu özel sektör ortaklığıyla ya da özel sektörün önünü açarak doğa katliamlarına imza atmıştır. İnşaat, madencilik, enerji, ulaştırma, sanayi ve tarımda AKP politikaları ekosistemlere geri dönülemez zararlar vermiştir. Doğal kaynaklarımız talan edilmiş, iktidara yakın, dar bir zümre tarafından yağmalanmıştır. AKP, kaynakların aşırı tüketimi ile kırılgan kesimlere zarar vermekte, gelecek kuşaklara karşı sorumluluklarımızı hiçe saymaktadır.

YEŞİL EKONOMİ ATILIMI

CHP, salt niceliksel ve tüketim odaklı ekonomik büyüme anlayışını reddederek nitelikli, eşitlikçi bir büyüme yaklaşımını esas almaktadır. Partimiz, doğa dostu politikaları büyümenin önünde bir engel olarak değil, hızlı ve kalıcı büyüme için bir fırsat olarak görmektedir. CHP, düşük karbonlu sektörlere ve yeşil teknolojilere yapacağı yatırımlarla sürdürülebilir bir büyüme modelini hayata geçirecek, yeni iş alanları ve geniş istihdam olanakları yaratacaktır. Başta yenilenebilir enerji kaynaklarına, enerji tasarrufuna dönük malzeme ve teknolojilere yatırıma öncelik tanıyacaktır. CHP, kaynaklarımızın sürdürülebilirlik ve verimlilik esasları çerçevesinde kullanılmasının yanı sıra adil ve eşitlikçi bir biçimde paylaşılmasına da özen gösterecektir.

CHP olarak, iklim değişikliğiyle mücadelede öncelikle sorunun gerçek, somut ve acil olduğunu tüm yurttaşlarımıza anlatacak bir farkındalık projesini hayata geçireceğiz. Bir yandan kamu politikalarını iklim değişikliği ile mücadele doğrultusunda ye-

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

niden yapılandırırken, diğer yandan özel sektörün regülasyonunu anayasal güvence altına alacağız. Başta Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Sosyal Etki Değerlendirmesi süreçleri olmak üzere yargı denetimini etkin kılacağız. İklim değişikliği ile mücadelede, bu alanda öncü olan tüm dünya devletleri ile iş birliği içinde hareket edeceğiz.

İklim değişikliğinin sorumlusu olmadıkları halde sonuçlarından en fazla etkilenen çiftçileri, tarım işçilerini, balıkçıları ve güvenli gıdaya erişim sorunu yaşayanları koruyacak politikaları hayata geçireceğiz. Ormanlarımızı, meralarımızı, su kaynaklarımızı, denizlerimizi ve göllerimizi koruyacağız. Hayvan hakları alanında AB standartlarını yakalayacak, yaban hayatın korunması ve geliştirilmesi için önlemler alacağız. Biyolojik çeşitliliğimizin ve endemik türlerin korunması için bu alana yoğunlaşmış özel enstitüler ve çeşitlilik bankaları kuracağız. Erozyonla etkin mücadele edeceğiz. Kontrol altına alma oranını 5 yılda % 25'e yükselteceğiz. Gıda güvenliğini sağlamak için tarıma vereceğimiz desteklerin yanı sıra bu alanda teknolojik yatırımlar yapacak, denetleme ve koruma mekanizmaları kuracağız.

ANAYASA VE MEVZUAT

- Acil koruma ve yeniden onarma ilkesini barındıran bir Ekolojik Anayasa hazırlayacağız.
- İklim değişikliğinin, Türkiye'de yaratacağı etki, kırılganlık ve riskleri inceleyecek ve bu kapsamda uyum stratejileri geliştireceğiz.
- KDV oranlarını iklim politikalarını göz önünde bulundurarak yeniden düzenleyeceğiz.

- Sera gazı salınımını azaltmaya yönelik sınırlayıcı düzenlemeleri hayata geçireceğiz.
- Çevre davalarında mahkeme masrafı almayacak, bilirkişi masraflarını Hazine üzerinden karşılayacağız.
- Kamuya ait olan su kullanım hakkının devredilmesine izin vermeyecek, su hakkını düzenleyen bir Su Kanunu çıkaracağız.
- Çevre kirlenmesinin bedelini, kullanana ve kirletene ödeteceğiz. Bedel ödemenin sürekli bir kirletme hakkına dönüşmesine izin vermeyeceğiz.

DOĞAL KAYNAKLAR

- Doğanın sahibi değil, parçası olduğumuz yaklaşımını benimseyeceğiz.
- Doğal kaynaklarımızın usulsüzlük ve siyasal çıkar aracılığıyla ticari rant sağlama alanına dönüştürülmesine engel olacağız.
- Su kaynaklarının etkin şekilde korunması için uzun vadeli projeleri hayata geçireceğiz.
- Su kaynaklarımızın korunması için atık su arıtma tesisi bulunmayan belediyelere kaynak aktaracağız.
- Uluslararası koruma altında olan alanlarda maden araması ve HES yapmayacağız.
- Erozyonla mücadele için gerekli kaynağı sağlayacağız.

SÜRDÜRÜLEBİLİR ENERJİ

- Sürdürülebilir enerji potansiyelini doğa dostu teknolojileri kullanarak hayata geçirerek enerji verimliliğini artıracak, dışa bağımlılığı azaltacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Enerji ve karbon salınımı konusunda verimli uygulama ve ürünleri teşvik edeceğiz.
- Enerji kaynaklarımızı doğaya zarar vermeden, en yüksek verimle toplum yararına kullanacağız.
- Bireysel ve kamusal enerji kullanımında tasarrufu sağlayan uygulamaları destekleyecek, israfa son vereceğiz.
- Karbon salınımı sorunuyla mücadele için deniz ve demir-yollarını da içeren toplu taşıma kültürünün yaygınlaşmasını sağlayacağız.
- Elektrik enerjisini kullanan taşıma araçlarında KDV ve ÖTV dahil olmak üzere tüm vergileri kaldıracağız.

224

DOĞA İLE UYUMLU YAŞAM

- Hava kirliliğini azaltacak önlemlere öncelik tanıyacağız.
- Doğal gaz altyapısı bulunan kentlerde yakıt yardımlarında kömür yerine doğal gaza öncelik vereceğiz.
- Gün ışığından daha fazla yararlanmak ve enerji tasarrufu sağlamak için daimi yaz saati uygulamasını kaldıracağız.

HAYVAN HAKLARI

- Caydırıcı ceza kanunlarını yürürlüğe koyarak hayvanlara yapılan kötü muamelenin önüne geçeceğiz.
- Vahşi hayvanların üretimini, kaçakçılığını ve enformel yollarla satılmasını engelleyeceğiz.
- Zarar gören doğal yaşam alanlarını ve soyu tükenme tehlikesi altındaki türleri etkin bir şekilde koruyacağız.

- Büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerinin hayvan barınağı açmalarının önündeki yasal engelleri kaldıracamız. Nüfusu 100 binin üzerinde olan belediyelere hayvan barınağı açma zorunluluğu getireceğiz.
- Özel hayvan barınaklarına altyapı hizmetlerini ücretsiz sağlayacak, tüm barınaklara niteliklerinin yükseltilmesi için destek vereceğiz.

ATIK VE GERİ DÖNÜŞÜM UYGULAMALARI

- Atık tarım ürünlerinin enerji üretimi için hammadde olarak kullanılmasını sağlayacak bilimsel çalışmalara destek olacağız. Şeker fabrikalarına susuzlaştırma tesisleri ekleyerek biyoyakıt üreteceğiz.
- Biyoyakıt kullanımını geliştirmek için teşvik programları oluşturacağız.
- Sanayi tesislerini en yeni atık arıtma ve filtrasyon sistemlerine sahip Organize Sanayi Bölgeleri'nde toplayacağız.
- Geri dönüşüm pratiklerini teşvik ve önlemlerle yaygınlaştıracamız.

DENETİM

- ÇED denetimleri ve raporlarında kamusal çıkarları gözeticeğiz.
- ÇED raporlarının uzmanlar tarafından şeffaf biçimde, çevre koruma bilinci ve kaygısıyla hazırlanmasını sağlayacağız.
- ÇED'in yanı sıra kapsamlı bir SED yürütülmesini sağlayacağız.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

- Denetleme ve raporlama süreçlerine sivil toplum örgütlerinin katılımını AB müktesebatının öngördüğü biçimde düzenleyeceğiz.

DOĞA DOSTU ÜRETİM

- Tarımsal üretimin ekolojik koşullar ve toprak özelliklerine sadık kalınarak yapılmasını teşvik edeceğiz.
- Tarım sektöründe iklim değişikliği etkilerine karşı uyum stratejisi geliştireceğiz.
- Tarım, doğa ve sosyal politikalarımızın merkezine, doğaya ve ekolojik aile çiftçiliğine dönüş temelli nüfus hareketlerini koyacağız.
- Meraları özel mülkiyet olmaktan çıkaracağız.
- Akkuyu ve Sinop nükleer enerji santrali projelerini gözden geçirecek, uluslararası yükümlülükler çerçevesinde mümkünse iptal edeceğiz.

MİLLET İÇİN GELİYORUZ!

YENİ BAKANLIKLAR, KURUMLAR VE KURULLAR

BAKANLIKLAR

- İnsan Kaynakları Bakanlığı: Milli Eğitim Bakanlığı'nın politikalarını destekleyecek, yaşam boyu teknik beceri ve öğrenim süreçlerini yönetecek İnsan Kaynakları Bakanlığı'nı kuracağız. Eğitim ve iş gücü talebi arasındaki eşgüdümü İnsan Kaynakları Bakanlığı aracılığıyla sağlayacağız.
- Kadın Bakanlığı: Toplumsal yaşamda kadın-erkek eşitliğini sağlamak amacıyla kurulacaktır.
- Esnaf Bakanlığı: Esnaf ve sanatkarların sorunlarının siyasette geniş yer bulmasına olanak tanıyacağız.

KURUMLAR

- İnsani Gelişme Stratejileri ve Bilgi Politikaları Kurumu: Türkiye'nin üretim kapasitesini ve insan kaynaklarını orta ve uzun dönemde planlamak üzere kurulacaktır.
- Aile Sigortası Kurumu (ASKUR): Aile Sigortası kapsamında yoksulluk envanterini çıkarmak, sosyal politikaları yürütmek ve tüm ailelere danışmanlık yapmak üzere, uzman istihdam edecek bir kurumdur.

KURULLAR

- Kesin Hesap Komisyonu: Bütçenin TBMM tarafından etkin denetimi için kuracaktır.
- Siyasi Ahlak Kurulu: Siyasetçilerin, siyasi etik kurallarına uyup uymadığını denetlemek üzere Siyasi Ahlak Kanunu'nu çıkaracak ve Siyasi Ahlak Kurulu oluşturacağız.

- Yargı Etik Kurulu: Güvenilir bir yargı için yargı mensuplarından oluşan bu kurul ile hakim ve savcıların etik kurallar çerçevesinde çalışmasını temin edeceğiz.
- Yükseköğretim Koordinasyon ve Planlama Kurulu: Yalnızca planlama ve eşgüdüm görevlerini yürütecek, üniversitelerin özerkliğine müdahale etmeyecek.
- Şehit Yakınları ve Gaziler Yüksek Kurulu: Şehit yakınlarının, gazilerin ve gazi yakınlarının sorunlarının çözümünde koordinasyon görevi yapacak.
- Tüketici Hakları Üst Kurulu: BM Tüketici Hakları Evrensel Bildirgesi'nin ve Tüketici Haklarının Korunması Hakkında Kanun'un eksiksiz uygulanmasını sağlayacağız.
- Sanat Üst Kurulu: Sanatsal faaliyetleri desteklemek, sanat kurumlarının özerkliğini ve kurumlar arası eşgüdümü sağlamak amacıyla kurulacaktır.

BÖLGESEL KURULUŞLAR

- Ortadoğu Barış ve İş Birliği Teşkilatı (OBİT): Orta Doğu'da barışı, kardeşliği ve ticareti geliştirmek amacıyla Türkiye, Irak, İran ve Suriye'nin kurucu üyeleri arasında olacağı bir bölgesel iş birliği teşkilatı kurulacaktır.

ENSTİTÜLER

- Kent Enstitüleri: Yetişkinler için yeni bilgi ve beceriler kazandıracak.
- Sendika Okulları: Çalışma hayatına yeni girecek gençlerin sendikal hayata ilgilerini artırmak amacıyla kurulacaktır.
- Türkiye Tasarım Enstitüsü: Türk Tasarım Danışma Konseyi'ni etkin kılmak üzere kurulacaktır.

MILLET İÇİN GELİYORUZ!

DiğER

- Adli Kolluk Teşkilatı: Doğrudan yargıya bağlı olarak çalışacaktır.
- Türkiye Muhtarlar Birliği: Muhtarların özlük hakları, koordinasyonu ve görevlerini kolaylaştırıcı diğer hizmetleri yapmak üzere oluşturulacaktır.
- Dijital Dönüşüm Merkezleri: Dijitalleşmeye dönük atacağımız adımlar ile inovasyonu ve işbirliklerini geliştirecek ortamlar yaratarak KOBİ'lerimiz arasındaki dijital teknolojilerin yayılımını sağlayacağız.

EK İSTİHDAM TABLOSU

Yeni İstihdam Alanı	Çalışacak Kişi Sayısı
Beş Kalkınma Kuşağı Projesi kapsamındaki kamu yatırımları ve üretim hacmindeki genişlemeyle, 5 yıl içinde yaratılan istihdam...	2.000.000 Kişi
Kapsam dışı bırakılıp ilk 6 ay içinde kadroya alınacak taşeron işçiler...	500.000 Kişi
3 yıl içinde her 500 haneye, bir aile danışmanının atanması...	45.000 Kişi
Bir yıl içinde atama bekleyen öğretmenlerden istihdam edilecekler... (*)	180.000 Kişi
5 yıl içinde kamuda istihdam edilecek doktor, hemşire, hasta bakıcı ve sağlık teknisyeni sayısı...	250.000 Kişi
Bir yıl içinde tüm okullara, öğrenci sayısını dikkate alarak ihtiyaç doğrultusunda kadrolu güvenlik ve temizlik görevlisi ataması...	80.000 Kişi
5 yıl içinde kamuda ve özel sektörde engelliler için ayrılan boş kadrolara yapılacak atama...	50.000 Kişi
3 yıl içinde kırsalda görevlendirilmek üzere ziraat mühendisi, ziraat teknisyeni ve veteriner istihdamı...	40.000 Kişi
1 yıl içinde asgari ücret ödenerek 9-12 aylık eğitim programlarına alınıp istihdam edilecekler...	1.000.000 Kişi
5 yıl içinde 135'i Doğu Kuşağı'nda olmak üzere, kalkınmada öncelikli yörelerde kurulacak 400 orta-ölçekli fabrikalarda çalışacaklar...	65.000 Kişi
TOPLAM	4.210.000 Kişi

Önemli Not:

- 1.1.2019'DA **ASGARİ ÜCRET NET 2.200 LİRA** OLACAKTIR...
- EN DÜŞÜK EMEKLİ AYLIĞI NET 1.500 LİRA** OLACAKTIR...

(Yaklaşık 1.644.000 kişi 1.500 liranın altında emekli aylığı almaktadır)

(*) 5 yıl içinde AB ve OECD ortalamasını yakalayacağız.

